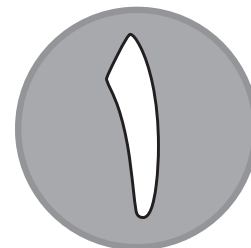

دفترچه شماره (۱)

آزمون ۵ مردادماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی

دوازدهم انسانی

ساعت ۸ تا ۹:۵۰ صبح

۹۰ سؤال در ۱۱۰ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
ریاضی و آمار	۶	۴	۲	۱	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
علوم و فنون ادبی	۷	۵	۴	۲	
جامعه‌شناسی	۷	۶	۵	۳	
روان‌شناسی	۸	۶	۵	۳	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	ریاضی و آمار (۲)	۱۰	۱	۱۰	۱۵
۲	اختیاری	ریاضی و آمار (۱)	۱۰	۱۱	۲۰	۱۵
۳	اختیاری	ریاضی و آمار (۳)	۱۰	۲۱	۳۰	۱۵
۴	اجباری	علوم و فنون ادبی (۲)	۱۰	۳۱	۴۰	۱۰
۵	اجباری	علوم و فنون ادبی (۱)	۱۰	۴۱	۵۰	۱۰
۶	اختیاری	علوم و فنون ادبی (۳)	۱۰	۵۱	۶۰	۱۵
۷	اجباری	جامعه‌شناسی (۲)	۱۰	۶۱	۷۰	۱۰
۸	اختیاری	جامعه‌شناسی (۱)	۱۰	۷۱	۸۰	۱۰
۹	اجباری	روان‌شناسی	۱۰	۸۱	۹۰	۱۰

پدید آورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، محمد ابراهیم تونده جانی، محمد حمیدی، احمد رضا ذاکر زاده، امیر زراندوز، سعید عزیز خانی، علی قهرمان زاده، فرشید کریمی، ابراهیم نجفی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، فاطمه صفری، آرش مرتضائی فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد
عربی، زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، حسین شجاع‌الدینی، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته‌عربی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، فاطمه منصور خاکی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، عرفان دهدش‌نیا، محمد رضائی‌بقا، سبا جعفرزاده صابری، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، علی نوری

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضائی، محمد حمیدی، علی مرشد، عباس ملکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رؤفی
جامعه‌شناسی	سیدآرش مرتضائی فر	سیدآرش مرتضائی فر	امیرحسین کاروین	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، احسان کلاته‌عربی	محمد صدرا پنجه‌پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	سوغند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	علی عشوریان	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصور خاکی
گروه مستندسازی	مدیر: مجیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

سؤالاتی که با نشانگر **نهایی** مشخص شده‌اند، مشابه سؤالات امتحانات نهایی هستند. با تمرین این دسته از سؤالات می‌توانید در امتحانات نهایی عملکرد بهتری داشته باشید.

ریاضی و آمار (۲)

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

آشنایی با منطق و استدلال ریاضی
(گزاره‌ها و ترکیب گزاره‌ها)
صفحه‌های ۱ تا ۱۱

۱- کدام یک از جمله‌های زیر یک گزاره با ارزش درست است؟

(۱) از محبت خاها گل می‌شود. $\sqrt{(-3)^2} = 3$ (۲)

(۳) $4^0 = 0$ (۴) عدد $0/001$ بسیار کوچک است.

۲- گزاره $(\sim p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow \sim q) \Rightarrow p$ در کدام حالت نادرست است؟

(۱) p و q درست (۲) $\sim p$ و $\sim q$ نادرست

(۳) p و q نادرست (۴) p و $\sim q$ نادرست

۳- گزاره‌های p ، q و r به صورت زیر تعریف شده‌اند:

p : هر عدد اول دو رقمی، عددی فرد است.

q : هر لوزی یک مربع است.

r : در پرتاب یک تاس، احتمال ظاهر شدن عدد زوج برابر $\frac{1}{4}$ است.

ارزش کدام یک از گزاره‌های مرکب زیر درست است؟

(۱) $\sim p \vee q$ (۲) $(\sim p \vee \sim q) \wedge \sim r$

(۳) $(\sim p \wedge \sim q) \wedge r$ (۴) $\sim (\sim r \vee q) \vee \sim p$

۴- اگر q گزاره‌ای درست، p گزاره‌ای نادرست و s و r گزاره‌هایی دلخواه باشند، آن‌گاه ارزش گزاره زیر همواره کدام است؟

$((p \wedge r) \Rightarrow q) \Leftrightarrow \sim((q \vee s) \Rightarrow p)$

(۱) $\sim s$ (۲) r (۳) T (۴) F

۵- گزاره $(p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow \sim p)$ با کدام گزاره هم‌ارز است؟

(۱) p (۲) q (۳) $\sim p$ (۴) $\sim q$

محل انجام محاسبات

۶- حاصل هم‌ارزی $(p \wedge \sim q) \wedge (\sim p \vee q)$ و $(\sim q \wedge p) \vee (p \Rightarrow q)$ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟

F و T (۲)

T و T (۱)

F و F (۴)

T و F (۳)

۷- اگر $p \Rightarrow \sim q \equiv F$ باشد، ارزش گزاره‌های $(\sim p \wedge q)$ و $(p \Rightarrow q \vee r)$ به ترتیب از راست به چپ کدام است؟ (T همواره درست، F همواره

نادرست)

T-F (۲)

T-T (۱)

F-F (۴)

F-T (۳)

۸- در یک جدول ارزش‌گذاری با n گزاره ساده با کم کردن یک گزاره تعداد حالت‌ها ۱۶ ردیف کم می‌شود، جدول ارزش‌گذاری $(n-2)$ گزاره ساده در

چند حالت حداقل یک گزاره ارزش درست دارد؟

۷ (۲)

۸ (۱)

۱۵ (۴)

۶ (۳)

۹- عبارت $\sim p \wedge ((p \vee (\sim(p \Rightarrow q)))$ با کدام گزینه هم‌ارز است؟

F (۲)

$\sim p$ (۱)

$p \vee q$ (۴)

T (۳)

۱۰- اگر p گزاره درست، q گزاره نادرست و r گزاره دلخواه باشد، ارزش کدام گزاره درست است؟

$\sim(p \wedge \sim q) \wedge r$ (۲)

$(p \Leftrightarrow \sim q) \vee r$ (۱)

$(\sim p \vee \sim q) \Leftrightarrow \sim(p \vee q)$ (۴)

$(p \Leftrightarrow q) \Leftrightarrow (p \Rightarrow \sim q)$ (۳)

محل انجام محاسبات

ریاضی و آمار (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

معادله درجه دوم

(معادله و مسائل توصیفی، حل معادله درجه ۲ و کاربردها)

صفحه‌های ۹ تا ۳۲

۱۱- در حل معادله $2x^2 - 3x + 1 = 0$ به روش مربع کامل، به تساوی $(x-a)^2 = b$ رسیده‌ایم. مقدار $a+b$ کدام است؟

$$\frac{11}{16} \quad (2) \qquad \frac{13}{16} \quad (1)$$

$$\frac{7}{4} \quad (4) \qquad \frac{9}{4} \quad (3)$$

۱۲- اگر معادله $(3x-2)^2 = 2k-3$ دو جواب حقیقی متمایز داشته باشد، محدوده k کدام است؟

$$k < \frac{1}{2} \quad (4) \qquad 0 < k < 1 \quad (3) \qquad k > \frac{3}{2} \quad (2) \qquad -2 < k < 3 \quad (1)$$

۱۳- جواب بزرگ‌تر معادله $2x^2 + 5x - 1 = 0$ کدام است؟

$$\frac{5 - \sqrt{17}}{4} \quad (2) \qquad \frac{-5 + \sqrt{17}}{2} \quad (1)$$

$$\frac{-5 + \sqrt{33}}{4} \quad (4) \qquad \frac{5 - \sqrt{33}}{4} \quad (3)$$

۱۴- معادله درجه دومی که ریشه‌های آن $-\frac{1}{3}$ و $\frac{2}{5}$ باشد را به صورت $15x^2 + bx + c = 0$ نوشته‌ایم. حاصل $b+c$ کدام است؟

$$-3 \quad (4) \qquad 2 \quad (3) \qquad 3 \quad (2) \qquad -1 \quad (1)$$

۱۵- اگر مجموع ریشه‌های معادله $3x^2 + 2kx + x - m + 1 = 0$ با ریشه بزرگ‌تر معادله $x^2 - 7x + 6 = 0$ برابر باشد و حاصل ضرب ریشه‌های آن یکواحد بیش‌تر از ریشه کوچک‌تر معادله $x^2 - 7x + 6 = 0$ باشد، مقدار $m+k$ کدام است؟

$$5/5 \quad (4) \qquad 12/5 \quad (3) \qquad -4/5 \quad (2) \qquad -14/5 \quad (1)$$

محل انجام محاسبات

۱۶- اگر α و β ریشه‌های معادله $x(1+x) = 7$ باشند، مقدار عددی $\alpha^2 - \beta^2$ چقدر است؟

(۱) ۵

(۲) ۷

(۳) ۸

(۴) ۶

۱۷- مجموع ریشه‌های معادله‌های $\frac{3}{5}(x-1)^2 = 9$ و $x^2 = 15$ کدام است؟

(۱) ۱

(۲) ۲

(۳) $2\sqrt{15}$

(۴) صفر

۱۸- اگر مجموع جذر جواب‌های معادله $x^2 - 7x + k = 1$ برابر $\sqrt{11}$ باشد، آنگاه حاصل $k^2 + 1$ کدام است؟

(۱) ۲۴

(۲) ۲۶

(۳) ۲۸

(۴) ۳۰

۱۹- اگر α و β ریشه‌های معادله $3x^2 - 5x - \frac{14}{3} = 0$ باشند و $\alpha > \beta$ ، آنگاه مجموع ریشه‌های معادله $\beta x^2 + 3x + \alpha = 0$ کدام است؟

(۱) -۳

(۲) $\frac{9}{2}$

(۳) ۳

(۴) ۹

۲۰- معادله درجه دوم $ax^2 - 3x + 1 = 0$ دارای دو جواب حقیقی متمایز است. محدوده a کدام است؟

(۱) $a > \frac{9}{4}$

(۲) $a > -\frac{9}{4}$ و $a \neq 0$

(۳) $a < \frac{9}{4}$ و $a \neq 0$

(۴) $a < 3$ و $a \neq 0$

محل انجام محاسبات

آمار و احتمال
(درس ۱: شمارش)
صفحه‌های ۱ تا ۱۱

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

ریاضی و آمار (۳)

۲۱- با حروف کلمه «آموزشی» چند کلمه چهار حرفی بدون تکرار حروف که با حرف «آ» شروع شود، می‌توان نوشت؟

(۱) ۳۶ (۲) ۱۲۰

(۳) ۶۰ (۴) ۸۰

۲۲- **تهای** از کیسه‌ای شامل ۵ مهره قرمز و ۳ مهره آبی به چند طریق می‌توان ۲ مهره خارج کرد به طوری که هر دو مهره هم‌رنگ باشند؟

(۱) ۱۳ (۲) ۱۵

(۳) ۱۸ (۴) ۲۰

۲۳- **تهای** حاصل عبارت $C(4,1) + \frac{P(6,2)}{3!}$ کدام است؟

(۱) ۶ (۲) ۷

(۳) ۸ (۴) ۹

۲۴- در یک آزمون چهارگزینه‌ای با ۵ سؤال، شرکت‌کننده نمی‌تواند به هیچ دو سؤال متوالی پاسخ یکسان دهد، در این صورت به چند حالت مختلف

می‌تواند پاسخنامه را پر کند؟ (پاسخ دادن به همه سؤالات الزامی می‌باشد.)

(۱) ۶۴۸ (۲) ۱۲۸۰

(۳) ۱۰۲۴ (۴) ۳۲۴

۲۵- **تهای** با عددهای مجموعه $\{۲, ۳, \dots, ۸, ۹\}$ چند عدد سه رقمی و بدون تکرار رقم بین ۵۰۰ و ۷۰۰ می‌توان ساخت؟

(۱) ۱۶۲ (۲) ۸۴

(۳) ۱۶۶ (۴) ۱۶۸

محل انجام محاسبات

۲۶- به چند طریق می‌توان ۳ کتاب آبی ریاضی دهم و ۳ کتاب اول ریاضی دهم را یک در میان کنار هم در یک قفسه چید؟ (کتاب‌های هر دسته متمایز هستند).

(۲) $2 \times 3! \times 3!$

(۱) $3! \times 3!$

(۴) $2! \times (3)^2$

(۳) $3 \times 5!$

۲۷- اگر ${}^n P_4 = 7 \binom{n}{3}$ باشد، حاصل $P(n, 2)$ کدام است؟

(۲) ۱۰۰

(۱) ۹۰

(۴) ۶۰

(۳) ۸۰

۲۸- با ارقام ۰ و ۱ و ۲ و ۳ و ۴ و ۵ چند عدد ۳ رقمی زوج می‌توان ساخت که از ۴۴۲ کوچک‌تر باشند؟ (تکرار ارقام مجاز نیست).

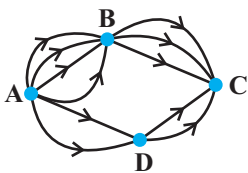
(۲) ۳۸

(۱) ۳۲

(۴) ۵۲

(۳) ۴۰

۲۹- با توجه به شکل زیر، به چند راه مختلف می‌توان از نقطه A به نقطه C رسید؟ (فلش روی هر مسیر جهت حرکت در آن مسیر را نشان می‌دهد).

(۲) ۱۸

(۱) ۱۶

(۴) ۲۴

(۳) ۲۰

۳۰- در یک اتومبیل معمولی، ۵ نفر به چند طریق می‌توانند بنشینند، به طوری که ۳ نفر آن‌ها، مجاز به رانندگی باشند؟

(۲) ۷۲

(۱) ۶۰

(۴) ۸۴

(۳) ۷۵

محل انجام محاسبات

فصل یکم (درس‌های ۱ تا ۳)
+ کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه‌های ۱۰ تا ۳۴

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۲)

۳۱- همه موارد از دیدگاه تاریخ ادبیات «کاملاً» درست هستند، به جز:

- (۱) المعجم فی معاییر اشعار العجم اثری از شمس قیس رازی است که نشر او در مقدمه مصنوع و در اصل کتاب ساده و عالمانه است.
- (۲) جامی در کتاب نفحات الانس خود شیوه تذکرة الاولیای عطار را در بیان حقایق عرفانی و ذکر احوال عارفان به کار برد.
- (۳) دولت‌شاه سمرقندی کتاب تذکرة دولت‌شاه را به تشویق امیر علیشیر نوایی نوشته است. این کتاب شرح احوال بیش از صد تن از شاعران ایرانی از آغاز تا زمان مؤلف است.
- (۴) فخرالدین عراقی در هر فصل از مثنوی عشاق‌نامه خود به یکی از مباحث عاشقانه پرداخته و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان رسانده است.

۳۲- در کدام گزینه نام آثار و نویسندگان به ترتیب مربوط به قرن هفتم، هشتم و نهم است؟

- (۱) تاریخ‌گزیده: حمدالله مستوفی - تاریخ جهانگشا: عطاملک جوینی - لمعات: فخرالدین عراقی
- (۲) مرصادالعباد: نجم دایه - جمشید و خورشید: سلمان ساوجی - نفحات الانس: جامی
- (۳) کشف الاسرار: میبیدی - صد پند: عبید زاکانی - تحفة الاحرار: جامی
- (۴) کليلة و دمنه: ترجمه نصرالله منشی - جامع التواریخ: خواجه رشیدالدین فضل‌الله - المعجم فی معاییر اشعار العجم: شمس قیس رازی

۳۳- در کدام گزینه وجه‌شبهه بدرستی مورد اشاره قرار گرفته است؟

(۱) رخ تو رونق قمر بشکست	لب تو قیمت شکر بشکست
(۲) لشکر غمزه تو بیرون تاخت	صف علقم به یک نظر بشکست
(۳) نیش مژگان چنان زدی به دلم	که سر نیش در جگر بشکست
(۴) روی تو رایت قمر بشکست	لب چون قند تو شکر بشکست

۳۴- چند بیت از ابیات زیر دارای تشبیه است؟

(الف) جان بخشمت آن ساعت کز لب شکرم بخشی	دانم که تو ز آن لب‌ها جانی دگرم بخشی
(ب) پروانه جان‌بازم پر سوخته شمعت	می‌افتم و می‌خیزم تا باز پرم بخشی
(ج) از غمزه و لب هر دم، دریا صفتی با من	گه کشتن من سازی، گاهی گهرم بخشی
(د) تو ترک سیه‌چشمی، هندوی سپیدت من	خواهی کلهم سازی، خواهی کمرم بخشی
(ه) تب‌هاست مرا در دل و نیشکرت اندر لب	آری ببرد تب‌ها گر نیشکرم بخشی
- (۱) یک (۲) دو (۳) سه (۴) چهار

۳۵- کدام بیت دارای تشبیه گسترده است؟

- (۱) ترسی که کسی نیز دل من بریاید
 - (۲) در وصف چو خیری نبود خلق پرستی
 - (۳) تب‌ها کشم از هجر تو شب‌های جدایی
 - (۴) یا رب چه خجسته است ملاقات جمالت
- کس دل نریاید به ستم، چون تو ربایی
در صید چو بازی نبود جوجه ربایی
تب‌ها شودم بسته چو لب‌ها بگشایی
آن لحظه که چون بدر بر این صدر برآیی

۳۶- تعداد پایه‌های آوایی همه مصراع‌ها، زوج است؛ به‌جز:

(۱) مخور آسوده که زهرست درین معجون

(۲) یک رکن او چون دوست شد

(۳) به‌جز پیش‌ت نخواهم سر نهادن

(۴) هر که منظوری ندارد عمر ضایع می‌گذارد

۳۷- با توجه به پایه‌های آوایی هر بیت، کدام واژگان به‌ترتیب برای جاهای خالی مناسب هستند؟

دلیـــــر آـــــدی ســـــعدیا ... چو تیغـت به دست است فتحی بکن

چو یار اندر ... به مجلس مغنی را بگو تا کم سرآید

تا نپنداری که با دیگر کسم خاطر خوش است ظاهرم با جمع و خاطر جای دیگر ...

(۱) مرحبا - شکرریزی - می‌دود

(۲) در سخن - حدیث آید - لانه دارد

(۳) پیش یارت - زُخت رفته - در خفاست

(۴) حَبّدا - بیامد - خوش است

۳۸- در کدام مورد هر دو واژه قافیه، «وجه شبه» محسوب می‌شوند؟

(۱) رهی نغمه آتشین ساز کرد زبان را چو نی نغمه‌پرداز کرد

(۲) غمش در نهان‌خانه دل نشیند به نازی که لیلی به محمل نشیند

(۳) مرا بسود و فرو ریخت هر چه دندان بود نبود دندان لابل چراغ تابان بود

(۴) روی تو چون نوبهار جلوه‌گری می‌کند زلف تو چون روزگار پرده‌دری می‌کند

۳۹- مفهوم کدام بیت با بیت زیر، تناسب دارد؟

گویند روی سرخ تو سعدی که زرد کرد اکسیر عشق بر مسم افتاد و زر شدم»

(۱) سهل باشد «طور» اگر از یک‌دگر پاشیده است

(۲) محو شد چون شب‌نم گل در فروغ آفتاب

(۳) هر دو عالم خاک شد تا عشق سر پایین فکند

(۴) ریخت دریا در گریبان قطره کم‌ظرف را

۴۰- مفاهیم «ترک تعلقات - ترک بلندپروازی - اعتقاد به تقدیر - حیرت» به‌ترتیب در کدام ابیات یافت می‌شوند؟

الف) گاهی که سنگ حادثه از آسمان رسد اول بلا به مرغ بلندآشیان

ب) سعادت به بخشایش داور است نه در چنگ و بازوی زورآور است

ج) ما ز آغاز و انجام جهان بی‌خبریم اول و آخر این کهنه‌کتاب افتاده است

د) دست از مس وجود چو مردان ره بشوی تا کیمیای عشق بیایی و زر شوی

(۱) د - الف - ب - ج (۲) د - الف - ج - ب (۳) الف - ج - ب - د (۴) الف - ب - د - ج

فصل یکم (درس‌های ۱ تا ۳)
+ کارگاه تحلیل فصل اول
صفحه‌های ۱۰ تا ۳۵

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

علوم و فنون ادبی (۱)

۴۱- ویژگی‌های ذکرشده در همه گزینه‌ها در متن زیر مشاهده می‌شود، به‌جز گزینه ...

«بگفتند: از پدر هر کسی را چه داد. کاهن گفت: هرچه پدرتان را دینار و شتر و ادیم بود مضر را دهید. و هرچه اشتر و گوسپند است ایاد را دهید و اثمار را با وی انباز کنید. ایشان به حکم او راضی شدند و بپسندیدند و بازگشتند.»

(۱) کوتاهی جملات - تکرار فعل

(۲) کاربرد کلمات کهن - متن ساده و قابل فهم

(۳) کاربرد شکل قدیمی افعال - فراوانی کلمات عربی

(۴) کاربرد انواع مختلف «را» - ایجاز و سادگی زبان

۴۲- کدام ویژگی سبکی در متن زیر دیده نمی‌شود؟

«بلیس گفت که از بهر شما همی‌گیریم. گفت: چرا؟ از بهر آن که خدای عزّ و جلّ- مر شما را گفت که از آن درخت مخورید و آن درخت جاوید خوانند و از بهر آن گفت که شما از این درخت مخورید که شما را از بهشت بیرون خواهد کرد و من از بهر آن آمده‌ام تا شما را بگویم که از این درخت بخورید و جاوید در بهشت بمانید.»

(۱) بهره‌گیری کمتر از لغات عربی

(۲) تکرار فعل یا اسم در جملات

(۳) تمثیل و استشهاد به آیات، احادیث و اشعار

(۴) کوتاهی جملات و کاربرد شکل کهن فعل

۴۳- با توجه به ابیات زیر، کدام گزینه درست است؟

«چو صیّاد آمد، او را مرده پنداشت

نمی‌یارسست روبه را کم انگاشت

به دل روباه گـفتا: ترکِ غم گیر

چو زنده مانده‌ای، یک گوش، کم گیر

بگفت این و به صد دستان و تزویر

بجست از دام، همچون از کمان، تیر

حدیث دل حدیثی بس شگفت است

که در عالم حدیثش در گرفته است»

(۱) کاربرد کنایه / تکلف در بیان

(۲) کاربرد کهن واژه / کاربرد تاریخی دستور

(۳) کاربرد تشبیه / شعر در رده ادبیات غنایی است

(۴) کاربرد شبکه معنایی / جملات طولانی و دشوار

۴۴- کدام بیت فاقد «واژه‌آرایی» می‌باشد؟

(۱) ما را سری است با تو که گر خلق روزگار

دشمن شوند و سر برود، هم بر آن سریم

(۲) زاد راه حرم وصل نداریم مگر

به گدایی ز در میکده زادی طلبیم

(۳) نماند فتنه در ایام شاه جز سعدی

که بر جمال تو فتنه است و خلق بر سخنش

(۴) پند خویشان نکنم گوش که بی‌خویشتنم

آشنایان غمت را چه غم از خویشان است

از همه عالم تا دیده من بر رخ زیبای تو باز است ۴۵- کدام ابیات، دارای «واژه‌آرایی» هستند؟

الف) بردوخته‌ام دیده چو باز

ب) گلین تن را دهی از جان نوا

ج) عشق تا دست نوازش بر سر دوشم کشید

د) بی زمین بوس هوای بزم آتش می‌شود

ه) گفت منم آفتاب نیست تو را تاب تاب

ز آن که ز یک تاب من از تو نماند اثر

(۴) ب - د - ه

(۳) ه - ج - الف

(۲) الف - ه

(۱) د - ج

۴۶- کدام ابیات دارای واژه‌آرایی هستند؟

- الف) بیا تا همه دست نیکی بریم
 ب) نقاش چون شمایل آن ماه می‌کشد
 ج) از تپ یاران تپیدم در بهشت
 د) چون عشق بنا نهاد ما را
 ه) یک تار از آن دو سنبل پرچین به چین رسید

۱) الف - ج ۲) ب - د

۴۷- وزن کدام بیت با محتوای آن منطبق نیست؟

- ۱) بگذشت و بازم آتش در خرمن سکون زد
 ۲) دیدار دل‌فروزش در پایم ارغوان ریخت
 ۳) یا رب دلی که در وی پروای خود نگنجد
 ۴) سعدی ز خود برون شو گر مرد راه عشقی

۴۸- لحن کدام بیت متفاوت است؟

- ۱) زبان کلک تو حافظ چه شکر آن گوید
 ۲) حافظ از مشرب قسمت گله نانصافی است
 ۳) ز دست جور تو گفتم ز شهر خواهم رفت
 ۴) حافظ! تو ختم کن که هنر خود عیان شود

۴۹- در کدام گزینه نگرش مبتنی بر بدبینی نسبت به جهان، بارز است؟

- ۱) می خوردن و شاد بودن آیین من است
 (عاقلان نقطه پرگار وجودند ولی
 ۳) چند گویی که عشق بدبختی است
 (و عدل بدی به کارها درگردون

۵۰- مفهوم بیت زیر در کدام گزینه وجود ندارد؟

- «شب تاریک و بیم موج و گردابی چنین هایل
 ۱) سوز دل یعقوب ستم‌دیده ز من پرس
 ۲) حدیث عشق نداند کسی که در همه عمر
 ۳) راز من در عشق او پنهان نباشد تا مرا
 ۴) غم دل با تو نگویم که تو در راحت نفس

- جهان جهان را به بد نسپریم
 بر زلفکان او چو رسد آه می‌کشد
 کهنه غم‌ها را خریدم در بهشت
 دانی که نکونه‌هاد باشم
 از زلف مشک‌بوی تو در مشک بو گرفت

۳) ج - ه ۴) ج - د

دریای آتشینم در دیده موج خون زد

- گفتار جان‌فزایش در گوشم ارغنون زد
 دست محبت آن‌جا خرگاه عشق چون زد
 کان کس رسید در وی کز خود قدم برون زد

- که گفته سخت می‌برند دست به دست
 طبع چون آب و غزل‌های روان ما را بس
 به خنده گفت که حافظ برو، که پای تو بست؟
 با مدعی نزاع و محاکا چه حاجت است

- فارغ‌بودن ز کفر و دین، دین من است
 عشق داند که در این دایره سرگردانند
 پس تو می‌خواستی که چون باشد
 کی خاطر اهل فضل رنجیده بدی

- کجا دانند حال ما سبکباران ساحل‌ها
 کاندوه دل سوختگان سوخته داند
 به سر نکوفته باشد در سرایی را
 روی زرد و باد سرد و دیده‌گریان بود
 نشناسی که جگر سوختگان در الم‌اند

علوم و فنون ادبی (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۵ دقیقه

تاریخ ادبیات قرن‌های دوازدهم و

سیزدهم

(دوره بازگشت و بیداری)

تا پایان «شعر عصر بیداری»

صفحه‌های ۱۰ تا ۱۸

۵۱- شاعران زیر به ترتیب عمدتاً در کدام قالب شعری شعر می‌سرودند؟

«صبای کاشانی، فروغی بسطامی، نشاط اصفهانی، قآنی شیرازی، سروش اصفهانی»

(۱) غزل، غزل، قصیده، قصیده، غزل (۲) غزل، قصیده، قصیده، غزل، قصیده

(۳) قصیده، قصیده، غزل، غزل، قصیده (۴) قصیده، غزل، غزل، قصیده، قصیده

۵۲- موارد زیر به ترتیب درباره کدام شاعران دوره بیداری آمده است؟

- فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود.

- در سبک خراسانی با زبانی حماسی شعر می‌سرود.

- تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود.

- با شعرهای ساده و عامیانه‌اش در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کرد.

(۱) ادیب‌الممالک فراهانی - محمدتقی بهار - فرخی یزدی - میرزاده عشقی

(۲) ملک‌الشعرا بهار - سید اشرف‌الدین گیلانی - ادیب‌الممالک فراهانی - عارف قزوینی

(۳) ادیب‌الممالک فراهانی - محمدتقی بهار - فرخی یزدی - سید اشرف‌الدین گیلانی

(۴) محمدتقی بهار - ادیب‌الممالک فراهانی - میرزاده عشقی - سید اشرف‌الدین گیلانی

۵۳- **نهایی** به ترتیب پیدایش سبک بازگشت ادبی در چه زمینه‌ای برای شعر فارسی مفید بود و کدام اثر صبا کاشانی، اثری حماسی است؟

(۱) زبان شعر - خداوندنامه (۲) تخیل شعری - گلشن صبا

(۳) موسیقی شعر - خداوندنامه (۴) جهان‌بینی شاعران - گلشن صبا

۵۴- **نهایی** عبارت زیر معرف کدام شاعر عصر بیداری است؟

«شعر او از زندگی سیاسی‌اش جدا نبود و دیوان او شامل قصاید، ترجیع‌بندها و مستط‌هایی است که بسیاری از حوادث و اوضاع آن روزگار را بیان می‌کنند.»

(۱) عارف قزوینی (۲) ادیب‌الممالک فراهانی (۳) سید اشرف‌الدین گیلانی (۴) فرخی یزدی

۵۵- «انجمن ادبی خاقان» به ریاست چه کسی و در کجا تأسیس شد و هدف از تشکیل این انجمن چه بود؟

(۱) فتحعلی‌شاه قاجار - تهران - رهایی شعر فارسی از انحطاط دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن

(۲) عبدالوهاب نشاط - تهران - ایجاد اسلوب‌های جدید در شعر فارسی

(۳) فتحعلی‌شاه قاجار - اصفهان - ایجاد اسلوب‌های جدید در شعر فارسی

(۴) عبدالوهاب نشاط - تهران - رهایی شعر فارسی از انحطاط دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن

۵- در زمان کدام یک از پادشاهان، مشتاق اصفهانی انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کرد و کدام شاعر دوره بازگشت در نظم و نثر مهارت داشت و قصاید بلندی نیز سروده است؟

(۱) کریم‌خان زند و فتحعلی شاه / مجمر اصفهانی

(۲) نادرشاه و کریم‌خان زند / سروش اصفهانی

(۳) کریم‌خان زند و فتحعلی شاه / فروغی بسطامی

(۴) نادرشاه و کریم‌خان زند / نشاط اصفهانی

۵۷- کدام یک از گزینه‌های زیر از عوامل مؤثر بر بیداری جامعه ایران در دوره قاجار نیست؟

و آشنایی آنان با تحولات جهانی (۲) توجه مردم به واقعیت‌ها و امکانات فنی دنیای جدید (۱) رواج صنعت چاپ و روزنامه‌نویسی و ترجمه و نشر کتاب‌های غربی (۳) سفرهای شاهان قاجار به فرنگ

(۴) کوشش‌های عباس‌میرزا، ولیعهد فتحعلی‌شاه، در روی آوردن به دانش و فنون نوین

روزنامه «قرن بیستم» به افشاگری اعمال پلید رجال زمان می‌پرداخت و نمایشنامه منثور «ایده‌آل» را نوشت. ۵۸- هر دو مورد کدام گزینه صحیح است؟
الف) میرزاده عشقی در

ب) فتحعلی‌خان صبای کاشانی، پرچمدار بازگشت ادبی و شاخص‌ترین شاعر دوره بازگشت است.

ج) صبا در مثنوی، قطعه و غزل دست داشت و در این قالب‌های شعری آثاری چون خداوندنامه و گلشن صبا را به یادگار گذاشت.

د) میرزا عبدالوهاب نشاط به‌ویژه از نظر غزل‌سرایی در بین هم‌روزگاران خود تا حدی کم‌نظیر است.

(۱) ج - ب (۲) د - الف (۳) ب - د (۴) الف - ج

۵۹- با توجه به ویژگی‌های سبک بازگشت و دوره بیداری، ابیات کدام گزینه به ترتیب می‌توانند متعلق به این دو سبک باشند؟

الف) در این بهار دل‌نشین که گشته خاک عنبرین ز من ربوده عقل و دین، نگاری از نگارها

ب) تا ز بر خاکی ای درخت تنومند مگسل از این آب و خاک رشته پیوند

ج) دلیل کاروان اشکم آه سرد را مانم اثرپرداز داغم، حرف صاحب‌درد را مانم

د) ایها الشاعر تو هم از شعر گفتن لال باش شعر یعنی چه، برو ح مال شور مال باش

ه) مت طلب از باطن پیران سحرخیز زیرا که یکی را ز دو عالم طلبیدند

(۱) الف - ج (۲) ه - د (۳) ب - الف (۴) ج - ب

۶۰- کدام دو بیت مفهومی یکسان دارند؟
الف) گر این چنین به خاک وطن شب سحر کنم

ب) یک وطن عشاق را باشد اله خود محقق گیرد اندر وی پناه

ج) وطن چاهسار است و بند عزیزان بمان تا عزیزی ز چاهی برآید

د) نشاط غربت از دل کی برد حب وطن بیرون به تخت مصرم اما جای در بیت‌الرحمن دارم

(۱) الف، ب (۲) الف، ج (۳) الف، د (۴) ب، د

جامعه‌شناسی (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فرهنگ جهانی

(جهان فرهنگی، فرهنگ جهانی، نمونه‌های

فرهنگ جهانی (۱)

صفحه‌های ۱ تا ۲۶

۶۱- در میان عبارات زیر کدام عبارات نادرست است؟

الف) در مقابل جهان انسانی جهان دیگری به نام جهان تکوینی وجود دارد که وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است و پیش از انسان وجود نداشته است.

ب) برخی جهان تکوینی را به طبیعت محدود می‌کنند؛ آن‌ها طبیعت را در مقابل جهان انسانی قرار می‌دهند و جهان انسانی به دو جهان ذهنی و فرهنگی تقسیم می‌کنند.

ج) پرسش‌ها و پاسخ‌های بنیادی همان عقاید اساسی یا تصاویر بنیادی هر فرهنگ را از انسان و جهان می‌سازند که به مانند روح یا شالوده آن فرهنگ عمل می‌کنند.

د) بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد که شامل خلیقات، دانسته‌ها و تجربه‌هایی است که افراد دیگر نیز با ما در آن شریک هستند.

(۱) الف - ج (۲) د - ج (۳) الف - ب (۴) الف - د

۶۲- با توجه به عبارات زیر به کدام دیدگاه در مورد تعامل جهان‌ها موردی به نادرستی نسبت داده شده است؟

دیدگاه اول: ذهن افراد و فرهنگ هویتی طبیعی و مادی دارند و علوم مربوط به آن‌ها نظیر علوم طبیعی است.

دیدگاه سوم: جهان فرهنگی، جهان ذهنی و جهان تکوینی مهم و در تعامل با یکدیگرند.

دیدگاه دوم: طرفداران این دیدگاه تفاوتی بین علوم طبیعی و علوم انسانی قائل نیستند.

(۱) دیدگاه اول (۲) دیدگاه دوم (۳) دیدگاه سوم (۴) هیچ موردی نادرست نیست

۶۳- به ترتیب، فرهنگ اینکاه‌ها و فرهنگ ژاپن از کدام نوع فرهنگ هاست؟

(۱) عدم تداوم تاریخی بالا - گستره جغرافیایی وسیع / تداوم تاریخی بالا - گستره جغرافیایی وسیع

(۲) تداوم تاریخی بالا - عدم گستره جغرافیایی وسیع / تداوم تاریخی بالا - عدم گستره جغرافیایی وسیع

(۳) عدم تداوم تاریخی بالا - عدم گستره جغرافیایی وسیع / عدم تداوم تاریخی بالا - گستره جغرافیایی وسیع

(۴) عدم تداوم تاریخی بالا - عدم گستره جغرافیایی وسیع / تداوم تاریخی بالا - عدم گستره جغرافیایی وسیع

۶۴- به ترتیب، کدام گزینه با جدول مرتبط است؟

پیامد	نمونه‌ها	انواع فرهنگ‌ها براساس قابلیت جهانی شدن
—	د	دارای ارزش‌های عام و جهان شمول
الف	ج	دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای با نگاه سلطه‌جویانه
ب	—	دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای بدون نگاه سلطه‌جویانه

- سرمایه‌داری و صهیونیسم

- از محدوده قومی و قبیله‌ای خود فراتر نمی‌روند

- فرهنگ اسلام و فرهنگ مسیحیت

- تقسیم جهان به دو منطقه مرکز و پیرامون

(۱) ج - ب - د - الف (۲) الف - ب - د - ج (۳) ج - د - ب - الف (۴) ج - الف - د - ب

۶۵- کدام گزینه به ترتیب، صحیح یا غلط بودن عبارات زیر را به درستی نشان می‌دهد؟

- فرهنگی که به حقیقتی قائل نباشد، نمی‌تواند معیار و میزانی برای سنجش عقاید و ارزش‌های مختلف داشته باشد.

- فرهنگ‌هایی که ارزش جهان شمول عدالت را داشته باشند، می‌توانند از قطبی شدن، جلوگیری کنند.

- فرهنگ‌های جبرگرا و غیر مسئول، قید و بندهایی دارند که مانع رسیدن انسان به کمال می‌شوند.

- اگر فرهنگی نتواند به پرسش‌های بنیادین بشر درباره انسان و جهان پاسخ دهد، توانایی دفاع از هویت خود را نخواهد داشت.

(۱) ص - ص - ص - غ (۲) ص - غ - غ - ص (۳) ص - ص - غ - ص (۴) غ - غ - ص - غ

۶۶- چند مورد از عبارت‌های زیر نادرست هستند؟

الف) فرهنگی که صرفاً متوجه نیازهای مادی و دنیوی انسان است و از نیازهای ابدی و معنوی او چشم‌پوشی می‌کند، بشر را به بحران‌های روحی و روانی گرفتار می‌سازد.

ب) فرهنگی که نقش انسان‌ها را در تعیین سرنوشتشان انکار می‌کند و قدرت مقاومت را از آدمیان می‌گیرد و زمینه نفوذ سلطه‌گران را فراهم می‌کند، فاقد ویژگی تعهد و مسئولیت است.

ج) اگر فرهنگ جهانی دارای دو سطح عقلانیت باشد، می‌تواند زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان شمول را فراهم آورد.

د) بحران زیست‌محیطی، معنای زندگی و مرگ و نیز پیر شدن جمعیت، مسئله و پرسش متغیر بشر است.

(۱) ۴ (۲) ۳ (۳) ۲ (۴) ۱

۶۷- ویژگی‌های جامعه تغلب و مردم آن کدام است؟

(۱) همکاری مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها - خوار و مقهور کردن دیگران - تصور برتر بودن خود نسبت به دیگران - طالب ستایش دیگران

(۲) خودداری از چیرگی بر مردم جامعه - فراهم آوردن زمینه نفوذ سلطه‌گران - منفعل کردن مردم - بی‌ارزش ندانستن مردم جوامع دیگر

(۳) علاقه بر چیره شدن بر یکایک مردم جامعه خود - تصور خوشبخت و پیروز بودن دیگران - انکار نقش انسان‌ها در تعیین سرنوشتشان - خوار کردن

دیگران

(۴) شیفتگی همه مردم برای غلبه بر اقوام دیگر - مالک نبودن ملت مقهور بر جان و مال خود - تصور توانایی دیگران در دستیابی به موقعیت آنان -

خوار شمردن مردم جوامع دیگر

۶۸- کدام گزینه پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟

- قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد در چه صورت می‌تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند؟

- کدام مورد بیانگر سلطه غرب است؟

(۱) داشتن فرهنگ غنی و قوی - امپریالیسم
(۲) حفظ هویت فرهنگی - استعمار

(۳) حفظ هویت فرهنگی - استکبار
(۴) داشتن فرهنگ غنی و قوی - لیبرالیسم

۶۹- کدام مورد درباره استعمار صحیح نیست؟

(۱) به معنای اشغال یک سرزمین خارجی با توسل به قدرت نظامی است.

(۲) نوعی جهان‌گشایی و امپراتوری است که از قرن نوزدهم توسط اروپاییان آغاز شد.

(۳) موفقیت‌های استعمار ناشی از پیشرفت در زمینه‌های دریانوردی، فنون نظامی و اقتصاد صنعتی بود.

(۴) نابودی مناطقی نظیر هائیتی و سواحل ونزوئلا نتیجه استعمار اروپاییان بود.

۷۰- در استعمار نو، کشور استعمارگر چگونه کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد؟

(۱) استفاده از ابزارهای فناوری اطلاعات - با اتکاء به قدرت نظامی خود - با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی

(۲) با اتکاء به قدرت اقتصادی خود - با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی - از طریق دولت‌های دست‌نشانده

(۳) با اتکاء به قدرت نظامی خود - از طریق دولت‌های دست‌نشانده - هدف قرار دادن هویت فرهنگی دیگر کشورها

(۴) استفاده از مجریان بومی - استفاده از ابزارهای فناوری اطلاعات - با اتکاء به قدرت اقتصادی خود

جامعه‌شناسی (۱)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

زندگی اجتماعی

(کُنش‌های ما، پدیده‌های اجتماعی، جهان اجتماعی)
صفحه‌های ۱ تا ۲۴

۷۱- به ترتیب، پاسخ صحیح هر یک از سؤالات زیر در کدام گزینه آمده است؟

الف) بیت «هر ذره که هست، اگر غباری است / در پرده مملکت به کاری است» بیانگر چه موضوعی می‌باشد؟

ب) قرار گرفتن بر سر دو راهی‌ها، کدام ویژگی کنش انسانی را نشان می‌دهد؟

ج) چه عاملی سبب تمایز کنش انسانی با فعالیت مخلوقات دیگر، می‌شود؟

د) فعالیت‌هایی مانند گردش خون و ضربان قلب، فاقد کدام ویژگی کنش هستند؟

۱) متمایز بودن کنش انسانی با فعالیت مخلوقات دیگر - آگاهانه بودن - ویژگی‌های کنش - آگاهانه بودن

۲) تمامی مخلوقات در جهان، کاری انجام می‌دهند - ارادی بودن - ویژگی‌های کنش - ارادی بودن

۳) متمایز بودن کنش انسانی با فعالیت مخلوقات دیگر - ارادی بودن - معنادار بودن کنش - آگاهانه بودن

۴) تمامی مخلوقات در جهان، کاری انجام می‌دهند - آگاهانه بودن - معنادار بودن کنش - ارادی بودن

۷۲- کدام یک از گزینه‌های زیر نادرست است؟

۱) به عملی که انجام دهنده آن انسان‌ها باشند، کنش می‌گویند.

۲) اگر فردی فارسی زبان، به زبان چینی سخن بگوید، کنشی صورت نگرفته است.

۳) فقدان شناخت و آگاهی است که باعث می‌شود در جلسه امتحان در حالی که شرایط مناسب فراهم است از پاسخ به پرسشی باز بمانیم.

۴) کنش انسان‌ها همیشه براساس آگاهی صحیح صورت نمی‌گیرد.

۷۳- هر عبارت نشانگر کدام مفهوم است؟

الف) ادای احترام سرباز به بارگاه ملکوتی امام رضا (ع)

ب) پرسش چرا در آزمون سراسری شرکت کردی؟

ج) پاسخ مناسب معلم به دانش‌آموزی که دست خود را بالا گرفته است.

۱) کنش همراه با آگاهی و اراده انجام می‌شود - کنش معنادار است - کنش هدف‌دار است.

۲) معنادار بودن کنش - هدف‌دار بودن کنش - دریافتن معنای کنش

۳) معنادار بودن کنش - کنش ارادی است - کنش دارای هدف است.

۴) انسان‌ها در انجام کنش به معنای آن توجه دارند - اهداف کم و بیش یکسان انسان‌ها - دریافتن معنای کنش

۷۴- به ترتیب هر یک از موارد «معتاد شدن به دخانیات»، «تقرب به خداوند با وضو گرفتن»، «نمره بیست گرفتن» کدام نوع پیامد کنش می‌باشد؟

۱) پیامد غیرارادی وابسته به اراده دیگری - پیامد احتمالی کنش - نتیجه طبیعی کنش

۲) نتیجه قطعی کنش - پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر - پیامد احتمالی کنش

۳) پیامد احتمالی کنش - نتیجه طبیعی کنش انسان - پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری

۴) نتیجه ارادی وابسته به اراده کنشگر - پیامد غیرارادی کنش - پیامد ارادی وابسته به اراده کنشگر

۷۵- کدام گزینه با تصاویر زیر مرتبط است؟

(ب)

(الف)

- (۱) هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد - پیامدهای طبیعی کنش ممکن است انجام بشود یا نشود.
- (۲) همه پیامدهای کنش همانند خود کنش وابسته به آگاهی و اراده انسان‌هاست - انسان‌ها از انجام برخی کنش‌ها به دلیل پیامدهای نامطلوبشان خودداری می‌کنند.

(۳) پیامدهای غیرارادی کنش انسان قطعی است - پیامدهای ارادی کنش انسان صرفاً به اراده خود اوست.

(۴) هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد - در بسیاری از موارد آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند.

۷۶- هر یک از موارد زیر به ترتیب، مصداق چیست؟

- مدرسه

- ادب آداب دارد

- دعا در حق فرزندان

(۱) کنش اجتماعی - جامعه‌پذیری - کنترل اجتماعی

(۲) پدیده اجتماعی - برون‌سازی - جامعه‌پذیری

(۳) فرصتی برای کنش اجتماعی - برون‌سازی - محدودیت کنش اجتماعی

(۴) پدیده اجتماعی - فرصت‌ها و محدودیت‌های پدیده‌های اجتماعی - کنش اجتماعی

۷۷- کدام عبارت (عبارات) درست هستند؟

(الف) رعایت قوانین راهنمایی و رانندگی در نیمه شب و به دور از چشم دیگران کنش اجتماعی است.

(ب) ما معمولاً برای تحقق یک هنجار، یک ارزش را پدید می‌آوریم مانند اینکه برای رعایت حقوق دیگری در حضور دیگران آرام مطالعه می‌کنیم.

(ج) هنجارها که از جنس هدف و مقصود هستند از طریق تشویق و تنبیه به افراد منتقل می‌شوند.

(۴) الف

(۳) ب - ج

(۲) ج

(۱) الف - ب

۷۸- کدام عبارت در مورد «جهان اجتماعی» درست است؟

- (۱) اجزای آن پدیده‌های اجتماعی هستند - همه پدیده‌های اجتماعی، بعد محسوس و عینی دارند - نظم آن اعتباری نیست.
- (۲) با انتقال فرهنگ خود به نسل‌های بعد تداوم می‌یابد - نظم آن تکوینی نیست - با آگاهی مشترک و عمومی شکل می‌گیرد.
- (۳) عضویت اعضا در جهان اجتماعی و نظم آن تکوینی است - با آگاهی عمومی شکل می‌گیرد - تفسیر از زندگی و مرگ عمیق‌ترین پدیده اجتماعی است.
- (۴) نهادهایی مثل آموزش، اعضای جهان اجتماعی هستند - بعد معنایی و ذهنی پدیده‌ها در آن اهمیت کمتری دارد - هنجارها و ارزش‌ها موجب پیدایش آن می‌شوند.

۷۹- هر عبارت با کدام موضوع مرتبط است؟

- (الف) در بدن موجودات زنده، اعضا در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.
- (ب) اعضای بدن موجود زنده از چینش و نظم خاصی برخوردارند.
- (ج) هر کدام از اعضای بدن گیاهان و حیوانات نیازهای دیگری را تأمین می‌کنند.

- (۱) اعضای آن‌ها به یکدیگر وابسته‌اند - حفظ حیات موجود زنده - تأمین هدف مشترک
- (۲) حفظ حیات موجود زنده - تأمین هدف مشترک - وابستگی اعضا به هم
- (۳) تأمین هدف مشترک - حفظ حیات موجود زنده - وابستگی اعضا به هم
- (۴) وابستگی اعضا به هم - تأمین هدف مشترک - حفظ حیات موجود زنده

۸۰- هر یک از عبارات زیر به ترتیب مابین کدام رابطه میان جهان اجتماعی با سایر جهان‌هاست؟

- (الف) آلودگی طبیعت و محیط زیست نتیجه کارهای شتاب‌زده و نابردانه انسان‌هاست.
- (ب) شناخت خداوند و فرشتگان ارزش‌های زندگی آدمیان را تغییر می‌دهد.
- (ج) انسان‌ها برای مقابله با زلزله و خشکسالی قواعد خاصی وضع می‌کنند.

- (۱) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان ماوراءطبیعی - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی
- (۲) تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - تأثیر جهان ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی
- (۳) تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی - تأثیر جهان ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی - تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی
- (۴) تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان ماوراءطبیعی - تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی

روان‌شناسی: تعریف و روش
مورد مطالعه
صفحه‌های ۸ تا ۳۳

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

روان‌شناسی

۸۱- درست «د» یا نادرست «ن» بودن جمله‌های زیر، به ترتیب، کدام است؟

- قانون، نظامی مشخص و تابع قواعد برای طرح فرضیه است.

- فرضیه، ابزار معتبر و پذیرفته‌شده برای اندازه‌گیری متغیرها است.

- اصل، گزاره‌ای است که قبول یا رد آن مستلزم مشاهده تجربی است.

- نظریه، مجموعه یکپارچه‌ای از مسئله و سؤال‌های نظری درباره یک موضوع است.

(۱) ن - د - د - د - د (۲) د - ن - د - د - ن (۳) ن - ن - د - ن (۴) ن - ن - ن - ن - ن

۸۲- کدام مورد به ترتیب، مصداق کامل‌تری برای «مسئله»، «فرضیه» و «نظریه» ارائه نموده است؟

(۱) کودکان با هوش بالا در مدرسه با چالش‌های بیشتری مواجه می‌شوند. - استفاده مستمر از مهارت‌های کنترل خشم، پیامدهای مثبتی در زندگی

خانوادگی دارد. - اندازه‌گیری هوشبهر کودکان

(۲) نوجوانان در تصمیم‌گیری با چه مشکلاتی روبه‌رو هستند؟ - روش تدریس مشارکتی موجب عملکرد حافظه دانش‌آموزان می‌شود. - رشد شناختی

کودکان

(۳) پیامدهای منفی عدم استفاده از مهارت‌های تفکر چیست؟ - روش‌های مؤثر بر کاهش استرس افراد چیست؟ - رشد روانی، اجتماعی کودکان

(۴) دلایل فراموشی مطالب درسی چیست؟ - سبک‌های تصمیم‌گیری ناکارآمد چه پیامدهایی دارد؟ - رشد روانی، اجتماعی کودکان

۸۳- کدام گزینه مثالی از «پیش‌بینی» به عنوان یکی از اهداف علم روان‌شناسی است؟

(۱) حتی کسی که می‌گوید دیگر انگیزه خود را از دست داده و قصد دارد خودکشی کند، برای خودکشی به عنوان یک رفتار انگیزه دارد.

(۲) با استفاده از روش کنترل حرکات چشم، می‌توان تجارب آسیب‌زای افراد مبتلا به اختلال استرس پس از سانحه را بهبود بخشید.

(۳) انگیزه باعث می‌شود که رفتارهای فرد دارای جهت و هدف مشخص باشد.

(۴) حافظه کاری اجازه دست‌کاری اطلاعات ذخیره‌شده را می‌دهد، درحالی‌که حافظه کوتاه‌مدت تنها به ذخیره‌سازی کوتاه‌مدت اطلاعات اشاره

می‌کند.

۸۴- هنگامی که یک دانشمند بیان می‌کند: «بیماری‌های جسمانی، اضطراب و استرس افراد را افزایش می‌دهند» و «اضطراب عبارت است از احساس

ناخوشایند و مبهم هراس ناشناخته که به فرد دست می‌دهد.» به ترتیب، اقدام به ... و ... این رفتارها نموده است.

(۱) تبیین - تبیین (۲) کنترل - توصیف (۳) پیش‌بینی - تبیین (۴) پیش‌بینی - توصیف

۸۵- فرض کنید برای یک پدیده معین، چند تبیین متفاوت وجود داشته باشد، کدام گزینه درباره آن درست است؟

(۱) الزاماً یکی از این تبیین‌ها صحیح است و بقیه نادرست‌اند و باید رد شوند.

(۲) یکی از این تبیین‌ها صحیح است و تبیین‌های دیگر را باید اصلاح کرد تا به تبیین اصلی نزدیک‌تر شوند یا بیانی دیگر از این تبیین صحیح باشند.

(۳) ممکن است هیچ‌کدام از این تبیین‌ها صحیح نباشند، اما در عین حال امکان دارد تمام تبیین‌ها هم‌زمان از دیدگاه‌های مختلف تجربی، عقلی و ...

صحیح باشند.

(۴) می‌توان گفت هر یک از این تبیین‌ها از دیدگاه‌های مختلفی مطرح شده‌اند، اما نمی‌توان گفت که برای مثال دو تبیین تجربی صحیح وجود دارد.

۸۶- «یک پژوهشگر علوم تربیتی می‌خواهد با روش علمی بدانند چگونه می‌شود دانش‌آموزان را به درس خواندن علاقه‌مند کرد.» کدام گزینه در مورد این

موضوع صحیح نیست؟

(۱) وقتی از عدم علاقه‌مندی دانش‌آموزان به علاقه‌مندی آن‌ها در حال حرکتیم، جریان رسیدن به علاقه‌مندی را فرایند می‌گویید.

(۲) مواجه شدن این پژوهشگر با مسئله‌اش باید منظم و قاعده‌مند باشد.

(۳) این پژوهشگر با طرح سوال «چگونه می‌شود دانش‌آموزان را به درس خواندن علاقه‌مند کرد؟» موقعیت‌های مجهول را شناسایی می‌کند.

(۴) اینکه پژوهشگر در جست و جوی راهی برای علاقه‌مند کردن دانش‌آموزان به درس است، معلول هدفمندی روشی می‌باشد که در پیش گرفته

است.

۸۷- علت بیان شده در کدام یک از گزینه‌های زیر با معلول مطرح شده مقابل خود، مطابقت دارد؟

- (۱) تکرارپذیری ← دقیق و شفاف بودن متغیرها
 (۲) تکرارپذیری ← برداشت یکسان از متغیرها
 (۳) تعریف عملیاتی ← شخصی نبودن یافته‌ها
 (۴) تعریف عملیاتی ← سهولت اندازه‌گیری

۸۸- کدام عبارت در خصوص روش‌های جمع‌آوری اطلاعات نادرست است؟

- (۱) تفاوت مصاحبه با گفت‌وگو عادی، در میزان و ماهیت هدایت‌مندی آن است.
 (۲) زمانی که امکان مشاهده مستقیم نباشد، می‌توان از پرسشنامه‌ها بهره برد.
 (۳) مشاهدات باید در محیط‌هایی طبیعی و دست‌کاری نشده اجرا شوند.
 (۴) در استفاده از آزمون‌ها، تخصص آزمون‌گیرنده امری بسیار حیاتی است.

۸۹- «یک روانشناس بالینی و یک روانپزشک می‌خواهند بدانند دارودرمانی افسردگی را زودتر درمان می‌کند یا روان‌درمانی؟ در گام نخست آن دو توافق

می‌کنند که افسردگی را «کسب نمره نسبتاً بالا در آزمون افسردگی بک» تعریف کنند. سپس ۲۰ درمانجو را به دو گروه ۱۰ نفره تقسیم می‌کنند؛ برای یک گروه دارودرمانی و برای گروه دیگر روان‌درمانی اجرا می‌شود. پس از ۱۸ روز مجدداً آزمون افسردگی بک اجرا می‌شود و نتیجه، در قالب یک مقاله علمی به ثبت می‌رسد.» کدام گزینه در مورد این پژوهش درست است؟

- (۱) پژوهش این دو دقیقاً از آنجایی شروع می‌شود که می‌خواهند بدانند دارودرمانی تأثیر بیشتری در درمان افسردگی دارد یا روان‌درمانی.
 (۲) در این پژوهش تمام متغیرها تعریف عملیاتی شده‌اند.
 (۳) اگر روان‌شناس با رعایت روش علمی، پس از تجویز داروی پروزاک (که یک داروی ضد افسردگی است) به این نتیجه برسد که دارو مؤثرتر است، آنگاه نتیجه‌گیری او خالی از اشتباه علمی و پژوهشی است.
 (۴) پژوهشگران برای نشان دادن کمی بودن روش خود می‌توانند نمرات آزمون بک درمانجویان را به تفکیک برای همگان در دسترس قرار دهند تا مورد قضاوت و ارزیابی قرار گیرد.

- در نظریه‌های مبتنی بر رشد و تحول، هوش در مفهوم انطباق با محیط تعریف می‌شود. ۹۰- هر عبارت به کدام مفهوم در روان‌شناسی مربوط می‌شود؟

- برای فهم عوامل مؤثر بر توجه، لازم است از مشاهده و تجربه بهره بگیریم.
 - مبانی و پیش‌فرض‌های علم دائماً در حال تغییر و تطور است.

- برای درک و دریافت بیشتر از یک پدیده حسی، می‌توان به ویژگی‌های کیفی آن توجه کرد.

- تبیینی - پردازش ادراکی (۲) توصیف - روش علمی - نبود تعریف یکپارچه - پردازش مفهومی (۱) توصیف - علم تجربی - تغییرات توصیف‌ها - پردازش مفهومی (۴) تبیین - روش علمی - نبود تعریف یکپارچه - پردازش ادراکی (۳) تعریف - علم تجربی - تغییرات

کتاب‌های آیة انسانیت را

پیمانانای تهرین کنید

☎ ۸۴۵۱

www.kanoon.ir

www.kanoonbook.ir

دفترچه شماره (۲)

صبح جمعه

۱۴۰۳/۵/۵

آزمون ۵ مردادماه ۱۴۰۳

آزمون اختصاصی
دوازدهم انسانی

ساعت ۹:۵۰ تا ۱۱ صبح

۷۰ سؤال در ۷۰ دقیقه

نام درس	معمولاً دانش آموزان در هر رده‌ی تراز به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ می‌دهند.				این قسمت را قبل از شروع آزمون پر کنید
	۷۰۰۰	۶۲۵۰	۵۵۰۰	۴۷۵۰	
عربی، زبان قرآن	۷	۵	۳	۲	شما به چند سؤال از هر ۱۰ سؤال پاسخ خواهید داد؟
فلسفه و منطق	۷	۶	۴	۲	
اقتصاد	۸	۶	۵	۲	

عنوان مواد امتحانی گروه آزمایشی علوم انسانی، تعداد، شماره سؤالات و مدت پاسخ‌گویی

ردیف	وضعیت پاسخ‌گویی	مواد امتحانی	تعداد سؤال	از شماره	تا شماره	مدت پاسخ‌گویی (به دقیقه)
۱	اجباری	عربی، زبان قرآن (۲)	۱۰	۹۱	۱۰۰	۱۰
۲	اجباری	عربی، زبان قرآن (۱)	۱۰	۱۰۱	۱۱۰	۱۰
۳	اختیاری	عربی، زبان قرآن (۳)	۱۰	۱۱۱	۱۲۰	۱۰
۴	اجباری	فلسفه یازدهم	۱۰	۱۲۱	۱۳۰	۱۰
۵	اختیاری	منطق	۱۰	۱۳۱	۱۴۰	۱۰
۶	اختیاری	فلسفه دوازدهم	۱۰	۱۴۱	۱۵۰	۱۰
۷	اجباری	اقتصاد	۱۰	۱۵۱	۱۶۰	۱۰

عربی، زبان قرآن (۲)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

مَوَاعِظُ قَبِيْمَةٌ
صِنَاعَةُ التَّلْمِيْعِ فِي الْاَدَبِ الْفَارِسِيِّ
درس‌های ۱ و ۲
صفحه‌های ۱ تا ۳۰

■ ■ عَيْنَ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۹۱ - ۹۶)

۹۱- ﴿... وَ جَادِلْهُمْ بِأَلْتِي هِي أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ ...﴾:

که از راهش گمراه شد، داناست. (۱) و به بهترین روش با آن‌ها بحث کن همانا پروردگارت به کسی که از راهش گمراه شود، داناتر است. پروردگارت به کسی که از راهش گمراه شد، داناتر است. (۲) و با آن‌ها به روشی که نیکوتر است بحث کن همانا پروردگارت به کسی بحث کن بی‌گمان پروردگارت به کسی که از راهش گمراه شد، داناتر است. (۳) و با آن‌ها به روشی که نیکوتر است بحث کن بی‌گمان (۴) و با آن‌ها به نیکوترین روش

۹۲- « الصَّدِيقُ الصَّدُوقُ مَنْ آتَرَكَ عَلَى نَفْسِهِ وَ مَا هَجَرَكَ كَمَا تَشَاءُ الْغَدَاةُ! »:

(۱) دوست بسیار راستگو کسی است که تو را بر خودش برگزیند و همانطور که دشمنان می‌خواهند، رهایت نکند!
(۲) دوست بسیار راستگو کسی است که تو را بر خودش برگزید و همانطور که دشمن می‌خواهد ترکت نکرد!
(۳) دوست راستگو کسی است که تو را بر خودش برمی‌گزیند و همانطور که دشمنان می‌خواهند ترکت نمی‌کند!
(۴) دوست صادق کسی است که تو را بر خودش ترجیح داد و همانطور که دشمنان می‌خواستند ترکت کردند!

۹۳- « رَكْبٌ تَهِيْمٌ فِي الْفَلَاةِ بِحَاجَةِ إِلَى الْمَاءِ لِمُوَاصَلَةِ الْحَيَاةِ فَاسْتَخْرِجُوا مَاءً مِنَ الْآبَارِ تُقَدُّ مِنَ الْمَوْتِ! »:

(۱) اسب‌سواری که در بیابان‌ها گرسنه و متحیر هستند، برای ادامه دادن به زندگی به آب نیاز دارند. پس آبی را از چاه خارج کنید و آن‌ها را از مرگ نجات دهید!
(۲) سواری که تشنه و سرگردان در بیابان هستند، برای ادامه‌یافتن زندگی خود محتاج به آب هستند. پس آبی را از چاه‌ها بیرون می‌آورند تا از مرگ رهایی یابند!
(۳) اسب‌سواری که در بیابان تشنه و سردرگم هستند، برای ادامه‌ی زندگی به آب احتیاج دارند. پس از چاه‌ها آبی را خارج کن تا از مرگ نجات یابند!
(۴) سواری که در بیابان تشنه و سرگردانند، برای ادامه‌ی زندگی به آب نیازمندند. پس از چاه‌ها آبی را بیرون بیاورید تا از مرگ نجات یابند!

۹۴- عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(۱) عَدَاوَةُ الْعَاقِلِ خَيْرٌ مِنْ صَدَاقَةِ الْجَاهِلِ: دشمن دانا بهتر از دوست نادان است!
(۲) أَرَادَ قَنْبِرٌ أَنْ يَسُبَّ الَّذِي كَانَ سَبَّهُ: قَنْبِرٌ خَوَّاسْتِ دَشْنَمَ دَهْدَ بَهْ كَسِي كَهْ بَهْ اَوْ دَشْنَمَ دَادَهْ بُوْدَا!
(۳) مَا عُوْقِبَ الْأَحْمَقُ بِمِثْلِ السُّكُوتِ عَنْهُ: نَادَانَ رَا بَا (چیزی) هَمَانْدَ دَمْ فَرْوِسْتَنَ دَرِ بَرَابَرِشْ كَيْفَرُ نَكْنَدَا!
(۴) تُقَنِّشُ الْمَصَانِعَ رَكْبٌ تَهِيْمٌ فِي الْفَلَوَاتِ: آب‌نبارها دنبال سواری می‌گردند که در بیابان‌ها سرگردان شده‌اند!

۹۵- « ای برادر مؤمن من! دشنامگوی خود را برای خشنودی خدا، خوار رها کن! »: عَيْنَ الصَّحِيحِ:

(۱) يَا أَخِي مُؤْمِنُ! تَدَعِ الشَّاتِمَ الْحَقِيرَ لَكَ لِإِرْضَاءِ اللَّهِ!

(۲) يَا أَخِي الْمُؤْمِنُ! دَعِ شَاتِمَكَ الْحَقِيرَ لِتَرْضَى اللَّهَ!

(۳) يَا أَخَا الْمُؤْمِنِ! تَدَعُو شَاتِمَكَ حَقِيرًا لِرِضَا اللَّهِ!

(۴) يَا أَخِي الْمُؤْمِنُ! دَعِ شَاتِمَكَ حَقِيرًا لِرِضَا اللَّهِ!

۹۶- عَيْنُ الْمُنَاسِبِ لِلْمَفْهُومِ التَّالِي: « لَا يَعْرِفُ قِيَمَةَ النِّعَمِ إِلَّا مَنْ حَلَّتْ بِهِ الْمَصِيبَةُ! »

(۱) و الله ما رأينا حُبًّا بلا ملامة! (۲) سَلِ الْمَصَانِعَ رَكْبًا تَهِيمَ فِي الْفَلَوَاتِ!

(۳) فَكَمْ تُمَرَّرُ عَيْشِي وَ أَنْتَ حَامِلٌ شَهِد! (۴) وَ قَدْ تَفَتَّشَ عَيْنُ الْحَيَاةِ فِي الظُّلُمَاتِ!

۹۷- عَيْنُ الْخَطَا فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(۱) الْحِكْمَةُ تَعْمُرُ فِي قَلْبِ الْمُتَوَاضِعِ وَ لَا تَعْمُرُ فِي قَلْبِ الْمُتَكَبِّرِ الْجَبَّارِ!

(۲) أَيُّهَا الْمُؤْمِنُ، تَفَكَّرْ سَاعَةً خَيْرٌ مِنْ عِبَادَةِ سَبْعِينَ سَنَةً!

(۳) أ تَعْلَمُ أَنَّ عَيْنَ الْحَيَاةِ قَدْ نُفَّتْ فِي الظُّلُمَاتِ!

(۴) يَا أَيُّهَا الْفَلَّاحُ، رَجَاءٌ عَلَّمَنِي الزَّرَاعَةَ!

۹۸- عَيْنُ اسْمِ التَّفْضِيلِ يَخْتَلِفُ فِي التَّرْجَمَةِ:

(۱) لَيْسَ شَيْءٌ أَثْقَلُ فِي الْمِيزَانِ مِنَ الْخَلْقِ الْحَسَنِ!

(۲) هُوَ أَسْتَاذٌ عَالِمٌ وَ إِنَّهُ أَعْلَمُ مِنْ فِي هَذِهِ الْبِلَادِ!

(۳) لَنْ تَجِدَ فِي حَيَاتِكَ مَكَانًا أَنْفَعُ مِنْ مَجَالِسِ الْعُلَمَاءِ!

(۴) رَبُّ سَكَوتِ فِي الْمَجْلِسِ أْبْلَغُ مِنَ الْكَلَامِ!

۹۹- عَيْنُ مَا لَا يُوْجِدُ فِيهِ اسْمُ الْمَكَانِ:

(۱) هَذِهِ الْبِطَاقَاتُ لِلْمَوَاقِفِ الْعَامَّةِ لِلسَّيَّارَاتِ! (۲) يَشْتَغِلُ الْفَلَاحُونَ فِي مَزَارِعِ مُثْمَرَةٍ!

(۳) مَنْصُدَةٌ خَشَبِيَّةٌ قَدْ وُضِعَتْ عِنْدَ بَابِ الصَّفِّ! (۴) قَدَرْنَا عَلَى إِنْقَازِ طِفْلِ صَغِيرٍ مِنْ مَجْرَى الْمِيَاهِ!

۱۰۰- عَيْنُ الْمُبَالَغَتَيْنِ لِهَمَا مَعْنَى غَيْرِ وَصْفِي (غَيْرِ صِفَةٍ):

(۱) هَذَا الْأُسْتَاذُ صَبَّارٌ أَتْنَاءَ تَدْرِيسِهِ وَ كَلَامُهُ نَفَازٌ بَيْنَ طُلَّابِهِ!

(۲) جَهَّزَتِ الْفَتَاةُ الْفَهَامَةَ مَكْتَبَتِهَا بِكُتُبٍ مَنَحَهَا لَهَا مَعْلَمُهَا الْوَهَّابُ! _____

(۳) الْعَالَمُ الْخَلَّاقُ أَصْبَحَ عَلَامَةً عَصْرِهِ بِسَبَبِ جَهْدِهِ الْكَثِيرِ فِي الْحَيَاةِ!

(۴) كَانَ صَدِيقِي فِي الْبَدَايَةِ طَيَّارًا ثُمَّ غَيَّرَ مِهْنَتَهُ إِلَى بَائِعِ الْهَاتِفِ الْجَوَّالِ! _____

ذَاكَ هُوَ اللَّهُ
إِنَّكُمْ مَسْئُولُونَ
درس‌های ۱ و ۲
صفحه‌های ۱ تا ۳۰

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

عربی، زبان قرآن (۱)

■ عَيْنُ الْأَنْسَبِ لِلْجَوَابِ عَنِ التَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۰۱ - ۱۰۴)

۱۰۱- ﴿يَتَفَكَّرُونَ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَذَا بَاطِلًا﴾:

(۱) در آفرینش آسمان‌ها و زمین می‌اندیشند، پروردگارا تو این باطل را نیافریده‌ای!

(۲) در خلقت آسمان‌ها و زمین آن اندیشه می‌کنند، پروردگارا ما این را بیهوده خلق نکردی!

(۳) در آفرینش آسمان‌ها و زمین تفکر می‌کنند، پروردگارا این را باطل خلق نکرده‌ای!

(۴) در خلقت آسمان‌ها و زمین فکر می‌کنید، پروردگارا ما این را بیهوده نیافریدی!

۱۰۲- « يَا بِنْتِي؛ لَا تَحْتَقِرِي مِنَ الْخَيْرِ شَيْئًا وَ اَفْعَلِيهِ وَ اِعْلَمِي أَنَّ صَغِيرَهُ كَبِيرٌ وَ قَلِيلُهُ كَثِيرٌ! »: ای دخترم؛

(۱) هیچ مقداری از خیر را حقیر بدان وقتی انجامش دادی، پس بدان که کوچک آن بزرگ شده و کم آن فراوان می‌شود!

(۲) هیچ چیز از خیر را که انجامش دادی کوچک بشمار نیاور و بدان که کوچکش بزرگ و کم‌ترش فراوان می‌شود!

(۳) هیچ چیز از خیر را حقیر مپندار و آن را به انجام برسان، و بدان کوچکش بزرگ‌تر و کم‌ترینش بسیار است!

(۴) هیچ مقدار از خیر را کوچک مشمار و آن را انجام بده، و بدان که کوچک آن بزرگ و اندک آن بسیار است!

۱۰- « دست‌هایم را شستم اما فراموش کردم که شیر آب را ببندم و مدیر مدرسه به من یادآوری کرد که آن را ببندم! »؛ عَيْنُ

الصَّحِيحِ:

(۱) غَسَلْتُ يَدَيَّ لَكِن اُنْسِي اَنْ اَغْلَقْتُ حَنْفِيَةَ الْمَاءِ وَ تَذَكَّرْنِي مُدِيرُ الْمَدْرَسَةِ اَنْ اَغْلَقَهَا!

(۲) غَسَلْتُ يَدَيَّ لَكِن نَسِيْتُ اَنْ اَغْلَقَ حَنْفِيَةَ الْمَاءِ، فَذَكَّرْنِي مُدِيرُ الْمَدْرَسَةِ اَنْ اَغْلَقَهَا!

(۳) غَسَلْتُ يَدَيَّ لَكِن مُدِيرُ الْمَدْرَسَةِ ذَكَّرْنِي اَنْ اَغْلَقَ حَنْفِيَةَ الْمَاءِ فَنَسِيْتُ اَنْ اَغْلَقَهَا!

(۴) غَسَلْتُ يَدَيَّ وَ لَكِن نَسِيْتُ اَنْ اَغْلَقَ حَنْفِيَةَ الْمَاءِ، وَ ذَكَرَ الْمُدِيرُ اَنْ اَغْلَقَ!

۱۰۴- عَيْنُ غَيْرِ الْمُنَاسِبِ فِي الْمَفْهُومِ:

(۱) اُنْظُرْ اِلَى مَا قَالِ وَ لَا تَنْتَظِرْ اِلَى مَنْ قَالِ!: گفته مهم است نه گوینده

(۲) ﴿مَنْ جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ عَشْرُ امْتَالِهَا﴾: نیکی چه کرده‌ایم تا روزی / نیکو دهند مزد عمل ما را

(۳) مَنْ زَرَعَ الْعُدْوَانَ حَصَدَ الْخُسْرَانَ!: چون ز چاهی می‌کنی هر روز خاک / عاقبت اندر رسی در آب پاک

(۴) اَطْلُبُوا الْعِلْمَ وَ لَوْ بِالصَّيْنِ!: تن به جان زنده است و جان زنده به علم / دانش اندر کان جانست گوهر است

■ ■ ■ إقرأ النَّصَّ التَّالِيَّ ثُمَّ أَجِبْ عَنِ الْأَسْئَلَةِ بِمَا يُنَاسِبُ النَّصَّ:

إذا كان الكلام من فضة فالسكوت من ذهب، و الذهب ليس كالفضة. الفضة معدن ثمين و الذهب معدن أثن من الفضة بكثير. الهدف من هذا الكلام أن السكوت أفضل من الكلام و الصمت خير من الكلام الفارغ (بوج و بيهوده). لا تقصد هذه العبارات أن تدفعنا إلى السكوت دائماً فإن الكلام أحسن إختيار للناس أن يدافعوا عن عقيدتهم أو ينشروا علمهم كما على الإنسان أن لا يقبل السكوت أمام الظلم و التمييز. إن الصمت أثن من الكلام عادة إلا عندما يجب أن تختار الكلام فإختيار السكوت أمام الظلم خطأ فاحش يدل على الجبن و الخوف فلا شك أن الناس يلومون من يصمت عندما يجب عليه أن يكلم و يظهر ما هو واجب بصوت عالٍ. إن الكلام الفارغ هو الذي لا ينفع الآخرين و ليس في محله. كذلك قد يمكن للإنسان العاقل الذكي أن يختار الصمت ليبلغ ما في ضميره فرب سكوت أبلغ من الكلام.

۱۰۵- عین الصحیح حسب النص:

- (۱) الصمت عادة أرخص من الكلام!
 (۲) الصمت رخيص و الكلام أرخص!
 (۳) قيمة السكوت أكثر من الكلام عادة!
 (۴) السكوت ثمين و الكلام أكثر منه ثمناً!

۱۰۶- عین الصحیح: إذا رأينا الظلم

- (۱) فعلينا ألا نصمت بل نكلم!
 (۲) فعلينا أن نسكت و نلتزم بالصمت!
 (۳) فعلينا أن نختار الصمت و لا نكلم!
 (۴) فعلينا أن نبلغ ما في ضميرنا صامتین!

۱۰۷- متى يُعدّ عدم السكوت واجباً على المرء؟

- (۱) إذا إنتبه الإنسان أنه يُظلم!
 (۲) عندما يدرك المرء قيمة الكلام!
 (۳) لما كان المرء عاقلاً ذكياً له قدرة عظيمة!
 (۴) عندما الكلام ليس له أي فائدة أمام المخاطب!

۱۰۸- عین ما فيه جمع سالم للمذكر:

- (۱) إن كنت من الصائمين فلا تكذب في أعمالك!
 (۲) لكل بلد قوانين خاصة يجب على الناس اتباعها!
 (۳) الدلافين حيوانات تحب الإنسان أكثر من غيرها!
 (۴) علينا أن نساعد المساكين خاصة في فصل الشتاء!

۱۰۹- عین الخطأ في العدد أو المعدود أكثر من الباقي:

- (۱) وصل يوم الخميس إلى بيتنا إثناعشر زائراً!
 (۲) سنّة و عشرون رجلاً من أهل القرية الثانية فلاحون!
 (۳) حينما نظرت في البئر رأيت فيها خمسة كلاب!
 (۴) سمع البقرة الأول يفوق سمع الإنسان عشرة مرّة!

۱۱۰- أكمل الفراغين في العبارة التالية: « لـ . . . الحجرات نافذتان اثنتان . . . على شارع مزدحم! »

- (۱) هؤلاء / يفتحان
 (۲) هذه / يفتحان
 (۳) هؤلاء / تفتحان
 (۴) هذه / تفتحان

عربی، زبان قرآن (۳)

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.

من الأشعار المنسوبة إلى الإمام علي (ع)
متن درس، الحروف المشبهة بالفعل
صفحه‌های ۱ تا ۶

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

■ عَيْنُ الْأَصْحَ وَالْأَدَقَّ فِي الْجَوَابِ لِلتَّرْجُمَةِ أَوْ الْمَفْهُومِ مِنْ أَوْ إِلَى الْعَرَبِيَّةِ (۱۱۱ - ۱۱۵)

۱۱۱- ﴿ إِنَّا جَعَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴾:

(۱) بی‌گمان ما قرآن را عربی نازل کرده‌ایم تا شما در آن بیندیشید!

(۲) همانا ما قرآن را به زبان عربی قرار دادیم امیدواریم شما اندیشه‌ورزی کنید!

(۳) بی‌شک ما قرآن را به زبان عربی قرار دادیم امید است شما خردورزی نمایید!

(۴) فقط ما بودیم که قرآن عربی را نازل کردیم به این امید که شما اندیشه کنید!

۱۱۲- « مَعَ أَنَّ النَّاسَ مِنْ جِهَةِ الْآبَاءِ أَكْفَاءٌ وَ يَجِبُ عَلَيْهِمْ أَنْ لَا يَفْخَرُوا بِأَصْلِهِمْ لَكِنْ صَاحِبِ الْأَدَبِ وَ التَّوَاضُّعِ يُمَكِّنُ أَنْ

يَفْخَرَ بِنَفْسِهِ! »:

(۱) با اینکه مردم از جهت پدران یکسان هستند و بر آنها واجب است که به اصل و نسب خود افتخار نکنند اما انسان دارای

ادب و فروتنی، می‌تواند به خودش افتخار کند!

(۲) علی‌رغم اینکه مردم نیاکانشان یکسان هستند بر آنان لازم است که به دودمان خود افتخار نکنند درحالی که شخص با ادب

و با تواضع، به خود افتخار می‌کند!

(۳) با اینکه مردم از نظر نیاکان مساوی بوده‌اند و بر دودمان افتخار نمی‌کنند، اما انسان دارای ادب و فروتنی، می‌تواند به خودش

فخر بورزد!

(۴) با وجود اینکه مردم از جهت پدران برابر هستند و باید به اصل و نسب خود افتخار نکنند اما کسی که فروتنی می‌کند و

دارای ادب در خود است، می‌تواند افتخار کند!

۱۱۳- « كُلُّ النَّاسِ سِوَاءٌ وَ مَا هُمْ سِوَى لَحْمٍ وَ عَظْمٍ وَ عَصَبٍ وَ لَأْمٍ وَ لَأْبٍ، وَ الْجَهَّالُ يَفْتَخِرُونَ بِنَسَبِهِمْ! »:

(۱) همه مردم برابرند و جز گوشت و استخوان و پی و از یک پدر و مادر نیستند، درحالی که نادانان به نسب خود افتخار می‌کنند!

(۲) همه مردم با هم برابرند و چیزی جز گوشت و استخوان و پی و از پدر و مادرشان نیستند، حال آن‌که نادان مفتخر به نژاد

خود است!

(۳) مردم همگی با هم برابرند و جز گوشت و استخوان و عصبی و از پدر و مادرشان نیستند، اما نادان به نسب خود فخر

می‌فروشد!

(۴) مردم همگی یکی هستند از گوشت و استخوان و عصب و از یک پدر و مادر، اما نادانان به نژاد خود افتخار می‌کنند!

۱۱۴- « بِيْ غَمَانٍ افْتَخَرَ لِإِنْسَانِيَّةِ أَنْتَ كَمَا دَارَى عَقْلِي اسْتَوَارَ اسْتَأْتِ! »؛ عَيْنُ الصَّحِيحِ:

(۱) إِنَّمَا الْفَخْرُ لِلْإِنْسَانِ الَّذِي عِنْدَهُ عَقْلٌ ثَابِتٌ!

(۲) إِنَّ الْفَخْرَ لِلْإِنْسَانِ الَّذِي لَهُ عَقْلٌ ثَابِتٌ!

(۳) إِنَّ الْفَخْرَ لِلْإِنْسَانِ الَّذِي الْعَقْلُ الثَّابِتُ لَهُ!

(۴) إِنَّمَا الْفَخْرُ لِلْإِنْسَانِ الَّذِي الْعَقْلُ الثَّابِتُ عِنْدَهُ!

۱۱۵- « أَيُّهَا الْفَاخِرُ جَهْلًا بِالنَّسَبِ / إِنَّمَا النَّاسُ لَأَمَّ وِ لَأَبٌ »؛ عَيْنَ غَيْرِ الْمُرْتَبِطِ بِمَفْهُومِ الْبَيْتِ:

(۱) جایی که بزرگ بایدت بود / فرزندی من نداردت سود!

(۲) شرف المرء بالعلم و الأدب لا بالأصل و النسب!

(۳) لا تقل أصلي و فصلي أبداً / إنما أصل الفتى ما قد حصل!

(۴) دولت طلبی سبب نگه دار / با خلق خدا ادب نگه دار!

۱۱۶- عَيْنَ الْخَطَأِ فِي ضَبْطِ حَرَكَاتِ الْحُرُوفِ:

(۱) قِيمَةُ كُلِّ امْرِيٍّ مَا يُحْسِنُهُ!

(۲) خَلَقَ اللهُ الْإِنْسَانَ مِنْ طِينَةٍ وَ هُوَ لَحْمٌ وَ عَظْمٌ وَ عَصَبٌ!

(۳) النَّاسُ أَكْفَاءٌ مِنْ جِهَةِ الْآبَاءِ!

(۴) يَزَعُمُ الْإِنْسَانُ أَنَّهُ جَرِمٌ صَغِيرٌ وَ فِيهِ إِنطَوَى الْعَالَمُ الْأَكْبَرُ!

۱۱۷- **نهایی** عَيْنَ الْمُتَضَادِّ لِكَلِمَةِ «الصَّحَّةُ»:

(۱) النَّاسُ مَوْتَى وَ أَهْلَ الْعِلْمِ أَحْيَاءُ!

(۲) وَ النَّاسُ مِنْ جِهَةِ الْآبَاءِ أَكْفَاءُ!

(۳) دَوَاؤُكَ فِيكَ وَ مَا تُبْصِرُ!

(۴) وَ دَوَاؤُكَ مِنْكَ وَ لَا تَشْعُرُ!

۱۱۸- **نهایی** عَيْنَ الْعِبَارَةِ الَّتِي لَيْسَ فِيهَا مِنَ الْحُرُوفِ الْمُشَبَّهَةِ بِالْفِعْلِ:

(۱) قَدْ ارْتَكَبْنَا الذَّنُوبَ لَعَلَّ اللهُ يَصْفَحَ عَنَّا!

(۲) نَعْلَمُ أَنَّ اللهُ أَعْلَمُ بِمَا فِي صُدُورِ النَّاسِ!

(۳) كَانَ الزَّمْلَاءُ مَسْرُورِينَ بَعْدَ سَمَاعِ خَبَرِ النِّجَاحِ!

(۴) حَاوَلْتُ كَثِيرًا وَلَكِنِّي مَا حَصَلْتُ عَلَى مَطْلُوبِي!

۱۱۹- « سَأَلْتُ جَدِّي عَنْ ذِكْرِيَّاتِهِ الْجَمِيلَةِ عَنْ تَشْرِيفِهِ إِلَى النَّجْفِ الْأَشْرَفِ فَقَالَ:.....: » (عَيْنَ الْخَطَأِ)

(۱) لَيْتَنِي أَشَاهَدُ هُنَاكَ مَرَّةً أُخْرَى!

(۲) لَعَلَّنِي أَشَاهَدُ هُنَاكَ مَرَّةً أُخْرَى!

(۳) لَيْتَنِي شَاهَدْتُ هُنَاكَ مَرَّةً أُخْرَى!

(۴) لَعَلَّنِي شَاهَدْتُ هُنَاكَ مَرَّةً أُخْرَى!

۱۲۰- عَيْنَ مَا فِيهِ كَلِمَةٌ تُزِيلُ الْإِبْهَامَ عَنْ جَمَلَةٍ مَا قَبْلَهَا:

(۱) تَسْعَى الْقِطَّةُ أَنْ تُخْفِيَ نَفْسَهَا عَنَّا، وَلَكِنَّهَا مَا كَانَتْ تَعْلَمُ أَنَّنَا نَرَى ذَنْبَهَا!

(۲) أَرَادَ الْحُجَّاجُ صَعُودَ جَبَلِ النُّورِ، لَعَلَّهُمْ يُشَاهِدُونَ «غَارَ حِرَاءٍ»!

(۳) يَا لَيْتَنَا نَسْتَطِيعُ أَنْ نَرَى تِلْكَ الظَّاهِرَةَ الْغَرِيبَةَ «أَمطَارَ السَّمَكِ»!

(۴) يُحِبُّ الْوَالِدَانُ أَوْلَادَهُمَا مَعَ أَنَّهُمْ لَا يُسَاعِدُونَهُمَا!

فلسفه یازدهم

پاسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه و ابعاد آن
(چستی فلسفه، ریشه و شاخه‌های فلسفه)
صفحه‌های ۱ تا ۱۸

۱۲۱- تفاوت مرتبه اول و مرتبه دوم تفکر در چیست؟

- (۱) مرتبه اول تفکر چهار مرحله دارد، ولی مرتبه دوم تفکر پنج مرحله‌ای است.
- (۲) مرتبه اول تفکر را همه انجام می‌دهند، ولی مرتبه دوم مختص فیلسوفان است.
- (۳) مرتبه اول تفکر شامل سؤالات معمولی است، ولی مرتبه دوم به سؤالات تخصصی می‌پردازد.
- (۴) مرتبه اول گاهی نیاز به جدیت ندارد، ولی مرتبه دوم همواره با تلاش پیوسته همراه است.

۱۲۲- چند مورد از موارد زیر درباره مرتبه دوم تفکر صحیح است؟

- (الف) تفکر فلسفی فقط در فلسفه و منطق کارآمد است.
- (ب) ورود به مرتبه دوم تفکر نیازمند جدیت و پیوستگی است.
- (ج) انسان پرسش‌های دسته دوم را که جدی گرفت و به دنبال یافتن پاسخ برآمد در حال تفکر فلسفی است.
- (د) ملاصدرا ماندن در مرتبه اول تفکر را شایسته انسان نمی‌داند و می‌خواهد انسان به مرتبه دوم برسد.
- (ه) رجوع به معلومات و تفکر در اندوخته‌ها و انتخاب معلومات مناسب با سؤال، منجر به رسیدن به پرسش فلسفی می‌شود.

(۱) چهار (۲) سه (۳) دو (۴) یک

۱۲۳- علت ظهور دانش فلسفه چه بود؟

- (۱) پی بردن به اهمیت پرسش‌های فلسفی
- (۲) دقت و تأمل فراوان برای دستیابی به پاسخ صحیح
- (۳) تلاش‌های بشر برای پاسخ قانونمند به سؤالات فلسفی
- (۴) رسیدن انسان به نتیجه و سرانجامی روشن در تصمیم‌گیری

۱۲۴- آن چه سوفیستان از کلمه «سوفیست» مراد می‌کردند، کدام یک از معانی فیلسوف در طول تاریخ بوده است؟

(۱) دوست‌دار دانایی (۲) مطلق دانش (۳) معنای دوم (۴) یک دانش خاص

۱۲۵- «محدثه با دیدن مرگ عمویش در فکر فرو رفته بود و پس از چند روز از پدرش پرسید: چرا انسان‌ها می‌میرند؟» در این عبارت محدثه به ترتیب کدام

مراحل تفکر را گذرانده است؟

- (۱) طرح پرسش فلسفی - برخورد با مسئله
- (۲) برخورد با مسئله - رجوع به معلومات
- (۳) برخورد با مسئله - طرح پرسش فلسفی
- (۴) طرح پرسش فلسفی - رجوع به معلومات

۱۲۶- کدام یک از گزاره‌های زیر مربوط به بخش ریشه‌ای فلسفه می‌باشد؟

- (۱) وجود، واژه‌ای عربی است و معادل فارسی آن «هستی» می‌باشد.
- (۲) برخی از فضائل اخلاقی ذاتاً ارزشمند هستند.
- (۳) انسان توانایی شناخت اشیا را همان‌گونه که هستند ندارد.
- (۴) یونان مهد فلسفه در جهان غرب می‌باشد.

۱۲۷- کدام یک از گزاره‌های زیر از جهت موضوعی زیربنایی‌تر از سایر گزینه‌ها است؟

- (۱) انسان موجودی تک‌ساحتی است.
- (۲) دروغی که به نفع من باشد، ایرادی ندارد.
- (۳) درک واقعیت هستی امکان‌پذیر است.
- (۴) پدیده‌ها نمی‌توانند به اختیار خود به وجود بیایند.

۱۲۸- کدام عبارت درباره فلسفه مضاف صحیح است؟

- (۱) رشته‌های مختلف دانش رابط فلسفه اولی با فلسفه مضاف هستند.
- (۲) فلسفه اولی بخش اصلی فلسفه است که ریشه و شاخه‌های فلسفه را دربرمی‌گیرد.
- (۳) ورود قوانین بنیادی فلسفه به محدوده‌های خاص علم، فلسفه را گسترش می‌دهد.
- (۴) در شاخه‌های فلسفه، مثلاً در فلسفه فیزیک، فیلسوف باید فیزیکدان باشد.

۱۲۹- کدام مورد با فلسفه علوم اجتماعی، سازگار نیست؟

- (۱) آن‌گاه که درباره مسائل بنیادی علوم اجتماعی صحبت می‌شود، فلسفه علوم اجتماعی شکل می‌گیرد.
- (۲) آن‌چه در فلسفه علوم اجتماعی پذیرفته شود، اساس و شالوده نظریات علم جامعه‌شناسی قرار می‌گیرد.
- (۳) براساس معیار کلیت، گرایش ذاتی انسان به زندگی اجتماعی را نمی‌توان در زمره کلی‌ترین و عام‌ترین مسائل و اصول فلسفی دانست.
- (۴) فلسفه علوم اجتماعی، یکی از بخش‌های اصلی و ریشه‌ای فلسفه است که مسائل بنیادی آن توسط جامعه‌شناسان مطرح می‌شود.

۱۳۰- کدام گزینه ارتباط و تأثیر ریشه‌های فلسفه و شاخه‌های آن و علوم مختلف بر یکدیگر را به درستی نشان نمی‌دهد؟

- (۱) تنها شناخت‌های حسی و تجربی معتبر هستند و از این‌رو حقیقت انسان صرفاً همین جسم و بدن است.
- (۲) جهان غیرمادی واقعیت خارجی ندارد و از این‌رو نیازهای انسان صرفاً همان نیازهای مادی اوست.
- (۳) انسان علاوه بر جسم دارای نفس غیرمادی است و از این‌رو افعال اخلاقی در نتیجه افعال طبیعی به وجود آمده‌اند.
- (۴) از میان اصالت جامعه و اصالت فرد، اصالت با افراد است و از این‌رو آزادی فردی بر منافع جمعی ارجحیت دارد.

منطق

باسخ گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش آموزان اختیاری است.

وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

منطق و مباحث آن

(منطق، ترازوی اندیشه)

روابط میان ذهن، زبان و خارج

(لفظ و معنا، مفهوم و مصداق)

صفحه‌های ۱ تا ۲۶

۱۳۱- کدام عبارت درباره علم منطق صحیح است؟

- (۱) سفسطه یا همان مغالطه، خطای اندیشه است و قواعد منطق وضع شده‌اند تا از آن‌ها جلوگیری شود.
- (۲) با تبیین قواعد منطقی توسط منطق‌دانان است که تفکر منطقی برای انسان میسر می‌شود.
- (۳) تشخیص دقیق‌تر و سریع‌تر تمامی خطاهای ذهن با دانستن قواعد منطق حاصل می‌شود.
- (۴) ماهیت علم منطق عبارت است از ابزاری که با به‌کاربردن آن انسان می‌تواند از خطای اندیشه بیشتر مصون بماند.

۱۳۲- کدام عبارت صحیح است؟

- (۱) با تصور مفهوم سیمرغ، وجود آن را نیز در ذهن تصور کرده‌ایم.
- (۲) در عبارت لباسی غیرسفید بین لباس و سفید ارتباط سلبی برقرار نموده‌ایم.
- (۳) در جمله «هر که در این بزم مقرب‌تر است» یک تصدیق یافت می‌شود.
- (۴) در جمله «ای که از یار نشان می‌طلبی، یار کجاست؟» هیچ تصدیقی موجود نیست.

۱۳۳- دلالت کدام لفظ بر مدلولش، متفاوت با دلالت کلمه «قند» در بیت زیر است؟

«بگشای رخ که باغ و گلستانم آرزوست / بگشای لب که قند فراوانم آرزوست»

- (۱) دلالت دست در آیه «دست خداوند بالای دست ایشان است».
- (۲) دلالت لفظ قایق بر هرگونه وسیله نقلیه دریایی.
- (۳) دلالت «تعمیرکار» بر هر کسی که کارهای خدماتی منازل را انجام می‌دهد.
- (۴) دلالت لفظ «کامپیوتر» در عبارت «این بازی آن قدر به کامپیوترم فشار آورد که سوخت».

۱۳۴- اگر مشترک لفظی در جمله ...

- (۱) باشد، باعث مغالطه اشتراک لفظ می‌شود.
- (۲) نباشد، یعنی جمله فاقد مغالطه لفظی است.
- (۳) باشد، زمانی می‌تواند باعث مغالطه شود که فقط دو معنی داشته باشد.
- (۴) باشد، به معنی عدم وجود مغالطات دیگر نیست.

۱۳۵- به ترتیب در عبارات «محمد گفت من امروز باید پدر بزرگم را به بیمارستان برسانم» و «جسد مرد کشته‌شده توسط برادرش کشف شد» چه نوع

مغالطه‌ای وجود دارد؟

- (۱) مغالطه شیوه نگارش کلمات - مغالطه ابهام در مرجع ضمیر
- (۲) مغالطه ابهام در مرجع ضمیر - مغالطه شیوه نگارش کلمات
- (۳) مغالطه ابهام در مرجع ضمیر - مغالطه توسل به معنای ظاهری
- (۴) مغالطه توسل به معنای ظاهری - مغالطه شیوه نگارش کلمات

۱۳۶- به ترتیب مفاهیم «کلی، جزئی و عموم و خصوص من وجه» در کدام دسته مفاهیم قرار می‌گیرند؟

- (۱) کلی - جزئی - کلی
- (۲) کلی - کلی - جزئی
- (۳) کلی - جزئی - جزئی
- (۴) کلی - کلی - کلی

۱۳۷- در کدام گزینه، مغالطه ابهام در مرجع ضمیر موجود است؟

- (۱) یک نفر پای چراغ قرمز آب می‌ریخت تا سبز شود.
- (۲) هرکس که زهرا را ببیند اگر غمگین باشد خوشحال می‌شود.
- (۳) حواستان باشد پس فردا امتحان منطق می‌گیرم.
- (۴) حسین به دوستانش خبر داد که برای عضویت در تیم پذیرفته شده است.

۱۳۸- مفهومی که در جهان خارج دارای یک مصداق باشد ...

- (۱) حتماً جزئی است.
- (۲) می‌تواند جزئی نباشد.
- (۳) حتماً کلی است.
- (۴) حتماً نمی‌توان مصداق دیگری برایش فرض کرد.

۱۳۹- ارتباط کدام دو مفهوم از منظر نسبت‌های چهارگانه صحیح است؟

- (۱) شیر و کره = عموم و خصوص مطلق
- (۲) اشیا و مایعات = عموم و خصوص مطلق
- (۳) لوازم‌التحریر و خودکار = تساوی
- (۴) کتاب و بار مهربان = تباین

۱۴۰- کدام طبقه‌بندی از نظر علم منطق صحیح است؟

- (۱) اعداد طبیعی < اعداد فرد < اعداد اول
- (۲) مقدار > شکل > مثلث > پاره‌خط
- (۳) حیوان < مهره‌دار < پستاندار < دوزیست
- (۴) دانش‌ها < علوم کاربردی < منطق

هستی و چیستی
درس ۱
صفحه‌های ۱ تا ۷

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اختیاری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

فلسفه دوازدهم

۱۴۱- کدام گزینه شاهدهی آشکار برای نشان‌دادن آگاهی ما نسبت به واقعی‌بودن اشیای پیرامونی است؟

(۱) تعیین نسبت میان دو مفهوم هستی و چیستی

(۲) امکان شناخت و کسب علم نسبت به اشیای مختلف

(۳) بهره‌بردن از اشیای مختلف جهت رفع نیازهای گوناگون

(۴) علم به وجود و جهل نسبت به ماهیت همه اشیای پیرامون

۱۴۲- **نهایی** قدم اول در شناخت هستی و چیستی به کدام‌یک از گزینه‌های زیر مربوط نیست؟

(۱) معلوم‌بودن مفهوم وجود

(۲) امکان شناخت

(۳) نسبت وجود و ماهیت

(۴) محدوده شناخت

۱۴۳- **نهایی** کدام عبارت درست است؟

(۱) هرچه که فرض شود، ضرورتاً دو حیثیت دارد؛ هستی و چیستی.

(۲) از میان نسب اربع، نسبت میان ماهیت یک چیز با وجود همان چیز، تساوی است.

(۳) اشاره کردن به چیزی، بدون این‌که به نوعی وجود آن را باور داشته باشیم، غیرممکن است.

(۴) وقتی چیزی را واقعی می‌پنداریم و سپس می‌فهمیم وجود نداشته، یعنی ماهیتش را نشناخته‌ایم.

۱۴۴- **نهایی** انسان‌ها در برخورد با پدیده‌های جدید وجه ... آن پدیده را می‌دانند و به دنبال کشف وجه ... آن نیستند.

(۱) مشترک - اختصاصی

(۲) مشترک - مشترک

(۳) اختصاصی - مشترک

(۴) اختصاصی - اختصاصی

۱۴۵- نسبت میان وجود و ماهیت، همانند کدام‌یک از مفاهیم زیر است؟

(۱) سرآشپز و حیوان ناطق

(۲) آب و خاک

(۳) ماشین و چرخ

(۴) چوب و میز چوبی

۱۴۶- از بین فلاسفه ذکر شده قدیمی‌ترین فیلسوفی که نظریه «مغایرت وجود و ماهیت در ذهن» برایش مطرح بوده و در مورد آن نکاتی را ذکر کرده کدام

است؟

(۱) ارسطو (۲) افلاطون (۳) ابن‌سینا (۴) فارابی

۱۴۷- کدام گزینه از جمله دلایل مغایرت وجود و ماهیت به شمار نمی‌رود؟

(۱) چیستی‌هایی را می‌توانیم تصور کنیم که از وجودشان آگاه نیستیم.

(۲) ما نسبت به هستی و چیستی اشیای فراوان اطرافمان آگاهی داریم.

(۳) حمل وجود بر ماهیت برخلاف حمل ماهیت بر ماهیت نیازمند دلیل و غیرضروری است.

(۴) برخی امور وجود دارند که از هستی‌شان خبر داریم، اما چیستی آن‌ها برایمان مشخص نیست.

۱۴۸- حمل «فرد» بر «عدد اول» مانند کدام حمل زیر است؟

(۱) شکل بر مثلث (۲) دارای وجود بر واجب‌الوجود

(۳) انسان بر موجود (۴) حیوان بر انسان

۱۴۹- کدام گزینه از جمله آثاری که توماس آکوئیناس بر فلسفه اروپا گذاشته است، نیست؟

(۱) پایه‌گذاری یک مکتب فلسفی که تاکنون نیز در اروپا جریان دارد.

(۲) فراهم کردن اسباب آشنایی مجدد اروپاییان با فلسفه ابن‌سینا.

(۳) گسترش اصل مغایرت وجود و ماهیت در اروپا با تأثیرپذیری از ابن‌سینا.

(۴) بازگرداندن خط مشیء فلاسفه اروپایی قرون وسطی به سمت ارسطو.

۱۵۰- کدام گزینه از تفاوت‌های ابن‌سینا و توماس آکوئیناس می‌باشد؟

(۱) ابن‌سینا به مغایرت وجود و ماهیت باور داشت. (۲) ابن‌سینا از اصل مغایرت وجود و ماهیت، نتایج الهیاتی می‌گرفت.

(۳) ابن‌سینا ارسطویی بود، اما آکوئیناس بیشتر رویکرد افلاطونی داشت. (۴) آکوئیناس در مکتب خود به مبانی مسیحیت نیز پایبند بود.

اصول انتخاب در کسب و کار
(درس اول تا چهارم)
صفحه‌های ۱ تا ۴۲

پاسخ‌گویی به سؤال‌های این درس برای همه دانش‌آموزان اجباری است.
وقت پیشنهادی: ۱۰ دقیقه

اقتصاد

۱۵۱- یک واحد تولید کفش با ۱۰ نیروی کار، به شرح زیر فعالیت می‌کند. با توجه به درآمد و هزینه‌های آن، سود واقعی این واحد تولیدی چقدر است؟

الف: خرید مواد اولیه در هر ماه $\frac{1}{8}$ سرمایه فیزیکی

ب: دستمزد ماهیانه هر کارگر ۴ میلیون تومان

ج: هزینه آب، برق، گاز و اجاره ماهیانه، معادل ۲۵ درصد دستمزد کارگران در سال

د: سرمایه فیزیکی (تجهیزات تولید)، معادل ۸۰۰ میلیون تومان

ه: ماهیانه ۱۵۰۰ جفت کفش تولید و با قیمت ۶۰۰ هزار تومان فروخته می‌شود.

و: هزینه فرصت (هزینه پنهان) کارفرما برای شاغل شدن در یک شرکت مهندسی، ماهیانه ۲۰ میلیون تومان است.

(۲) ۷,۱۲۰,۰۰۰,۰۰۰

(۱) ۶,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰

(۴) ۶,۴۰۰,۰۰۰,۰۰۰

(۳) ۶,۸۸۰,۰۰۰,۰۰۰

۱۵۲- فردی با سرمایه ۳۰۰ میلیون تومان قصد دارد در یکی از موارد زیر سرمایه‌گذاری کند. با توجه به اصل هزینه فرصت، کدام مورد را انتخاب خواهد کرد و هزینه فرصت این انتخاب چند میلیون تومان است؟

کرد و هزینه فرصت این انتخاب چند میلیون تومان است؟

- خرید و فروش وسایل ورزشی با بازدهی سالانه ۲۰ درصد

- راه‌اندازی یک کارگاه کوچک وسایل آزمایشگاهی با سود ۱۰۲ میلیون تومان در دو سال

- سپرده‌گذاری در بانک با سود سالانه ۱۸ درصد

- سرمایه‌گذاری در بازار بورس با سود ماهیانه ۷ میلیون تومان

(۲) راه‌اندازی یک کارگاه کوچک - ۱۶۵

(۱) سپرده‌گذاری در بانک - ۱۶۵

(۴) خرید و فروش وسایل ورزشی - ۶۰

(۳) سرمایه‌گذاری در بورس - ۶۰

محل انجام محاسبات

۱۵۳- یک بنگاه تولیدی با مشارکت سه نفر تأسیس شده است؛ این افراد برای تأسیس بنگاه مجموعاً پنج میلیارد تومان سرمایه‌گذاری کرده‌اند، میزان سرمایه نقدی آقای رضایی، محمدی و فرهادی به ترتیب ۲۰۰۰، ۱۸۰۰ و ۱۲۰۰ میلیون تومان است. در صورتی که تقسیم منافع بر مبنای نسبت سرمایه اولیه هر فرد باشد، اگر سود سالیانه بنگاه تولیدی معادل یک میلیارد تومان باشد، به ترتیب سهم سود سالیانه آقای محمدی چند میلیون تومان است و درصد مالکیت آقای رضایی از کل شرکت کدام است؟

- (۱) ۲۴۰ میلیون تومان - ۲۴ درصد
 (۲) ۴۰۰ میلیون تومان - ۴۰ درصد
 (۳) ۳۶۰ میلیون تومان - ۴۰ درصد
 (۴) ۳۶۰ میلیون تومان - ۳۰ درصد

۱۵۴- هریک از موارد زیر، به ترتیب به ویژگی کدام کسب و کار اشاره دارد؟

- بار سنگین مسئولیت

- بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ

- مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی

- تخصص‌گرایی بیشتر

(۱) کسب و کار شخصی - تعاونی - کسب و کار شخصی - شرکت

(۲) شرکت - مؤسسات غیرانتفاعی - کسب و کار شخصی - شرکت

(۳) کسب و کار شخصی - مؤسسات غیرانتفاعی - شرکت - کسب و کار شخصی

(۴) شرکت - تعاونی - کسب و کار شخصی - کسب و کار شخصی

۱۵۵- فردی می‌خواهد خودروی خود را بفروشد. لاستیک‌های این خودرو فرسوده است، اما میزان فرسودگی‌شان با هم یکسان نیست. هم‌چنین تعویض هر کدام هم اثر متفاوتی بر درآمد فروش خودرو خواهد داشت. براساس جدول زیر بگویید این فرد چند لاستیک را باید قبل از فروش خودرو تعویض کند؟

لاستیک تعویض شده	منفعت (به هزار تومان)	هزینه (به هزار تومان)
لاستیک شماره (۱)	۳۵۰	۲۲۰
لاستیک شماره (۲)	۳۰۰	۳۱۰
لاستیک شماره (۳)	۲۲۰	۲۴۵
لاستیک شماره (۴)	۱۵۰	۱۷۵

(۱) تنها لاستیک شماره ۱ را باید تعویض نماید.

(۲) لاستیک‌های شماره ۳ و ۴ را باید تعویض نماید.

(۳) لاستیک شماره ۲ را باید تعویض نماید.

(۴) هر چهار لاستیک را باید تعویض نماید.

محل انجام محاسبات

۱۵۶- کدام مورد هزینه فرصت «دنبال کردن کارهای کم ارزش آنی و ترک تحصیل» را تبیین می‌کند؟

- (۱) کارهای کم‌ارزش با وجود حقوق کم، موجب افزایش تجربه شغلی می‌شود.
- (۲) دنبال کردن کارهای کم‌ارزش انتظارات شغلی فرد را کاهش می‌دهد.
- (۳) امکان بهره‌مندی از منافع آنی شغل مناسب و تحصیل وجود نخواهد داشت.
- (۴) کارهای آنی نیاز فعلی فرد را برآورده می‌کند.

۱۵۷- هر یک از موارد زیر به ترتیب جزء کدام دسته از اشتباهات رایج در تصمیم‌گیری هستند؟

- (الف) برای تأمین هزینه خرید یک گوشی تلفن همراه بسیار گران، زیر بار سنگین انواع بدهی رفته‌ام!
 (ب) من واقعاً از آن فیلم خوشم نمی‌آید، اما چون پول داده بودم تا آخر فیلم را دیدم.
 (پ) من مطمئنم اگر برادرم که مغازه الکتریکی دارد، به پیشنهاد دوستش برای فروش آنلاین محصولات خود علاوه بر فروش حضوری، گوش کند، بهترین نتیجه را خواهد گرفت اما او مخالف این کار است.

(ت) در یک مغازه، پیراهنی ۱۶۰ هزار تومانی که ۵۰ درصد تخفیف دارد را صرفاً به‌خاطر تخفیف آن، بر جنس ۸۰ هزار تومانی ترجیح دادم.

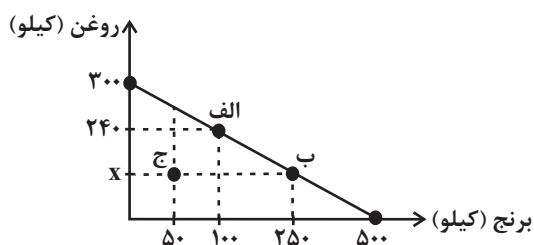
- (۱) بی‌صبری زیاد - توجه به هزینه‌های هدررفته - چسبیدن به وضعیت فعلی - اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها
- (۲) اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - توجه به هزینه‌های هدررفته - اثرگذاری حقه‌های فروش در تصمیم‌گیری‌ها - چسبیدن به وضعیت فعلی
- (۳) بی‌صبری زیاد - اعتماد به نفس بیش از حد یا خودرأی بودن - چسبیدن به وضعیت فعلی - بی‌صبری زیاد
- (۴) توجه به هزینه‌های هدررفته - توجه به هزینه‌های هدررفته - بی‌صبری زیاد - اثرگذاری حقه‌های فروش در تصمیم‌گیری‌ها

۱۵۸- فروشگاه‌های نیاز خود به برنج و روغن را با مبلغی معادل ۲۱ میلیون تومان تأمین کرده است. با توجه به نمودار قید بودجه زیر:

(الف) اگر هزینه فرصت حرکت از نقطه «الف» به «ب»، ۶,۳۰۰,۰۰۰ تومان باشد، آنگاه در نقطه «ب» چند کیلو روغن خریداری شده است؟

(ب) فروشگاه در نقطه «ج»، چه میزان پس‌انداز می‌تواند داشته باشد و با تمام پس‌انداز خود می‌تواند چند کیلو برنج بخرد؟

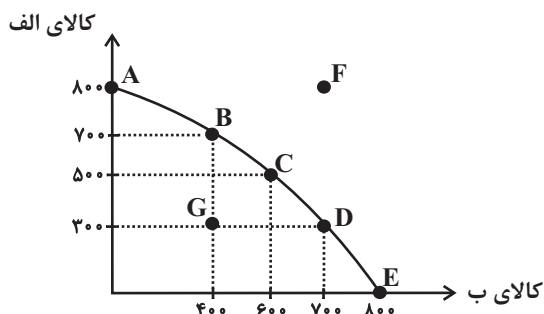
(قیمت هر کیلو روغن ۷۰,۰۰۰ تومان و قیمت هر کیلو برنج ۴۲,۰۰۰ تومان است.)

- (۱) الف (۱۵۰ کیلو ب) ۷,۵۰۰ تومان - ۵۰۰ کیلو
- (۲) الف (۱۵۰ کیلو ب) ۸,۴۰۰,۰۰۰ تومان - ۲۰۰ کیلو
- (۳) الف (۱۰۰ کیلو ب) ۸,۴۰۰,۰۰۰ تومان - ۱۰۰ کیلو
- (۴) الف (۵۰ کیلو ب) ۷,۵۰۰,۰۰۰ تومان - ۲۰۰ کیلو

محل انجام محاسبات

۱۵۹- با توجه به منحنی مرز امکانات تولید زیر که مربوط به یک شرکت فرضی است که دو کالای «الف» و «ب» را تولید می‌کند، کدام گزینه دربردارنده پاسخ صحیح پرسش‌های زیر است؟ (هزینه تولید دو محصول یکسان است و قیمت کالای «الف» ۵ درصد گران‌تر از کالای «ب» و قیمت هر واحد کالای «ب» ۳۰ هزار تومان است.)

الف) در کدام نقطه، ارزش تولید کالای «الف» بیشتر از سایر نقاط است؟

ب) «پیدایش یک فناوری جدید که منابع موجود برای تولید محصولات را افزایش می‌دهد» و «افزایش تقاضای مشتریان برای کالای «ب»» به ترتیب منجر به ... و ... می‌شود.

ج) اگر نقطه تولید بنگاه، نقطه C باشد، آنگاه هزینه فرصت تولید ۲۰۰ واحد کالای «ب» کدام است؟

۱) الف) A ب) حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین - حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت چپ و بالا
ج) ۳۰۰ واحد کالای «الف» است که از تولید آن صرف‌نظر شده است.

۲) الف) D ب) انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و بالا - حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین
ج) ۵۰۰ واحد کالای «الف» است که از تولید آن صرف‌نظر شده است.

۳) الف) D ب) حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین - حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت چپ و بالا
ج) ۳۰۰ واحد کالای «الف» است که از تولید آن صرف‌نظر شده است.

۴) الف) A ب) انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و بالا - حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین
ج) ۵۰۰ واحد کالای «الف» است که از تولید آن صرف‌نظر شده است.

۱۶۰- کدام گزینه درباره مرز امکانات تولید نادرست است؟

- ۱) مرز امکانات تولید به ما اجازه می‌دهد تا هزینه فرصت یک شرکت یا یک کشور را زمانی که بیش از یک کالا تولید می‌کند، مجسم کنیم.
- ۲) هنگامی که روی مرز کارایی قرار داریم، بهتر شدن وضعیت ما، مستلزم بدتر شدن وضع دیگری خواهد شد.
- ۳) وقتی تولید ناکارا باشد، این امکان وجود دارد که حداقل بیشتر از یک کالا تولید شود؛ بدون آنکه از تولید کالاهای دیگر کاسته شود.
- ۴) با تغییر نحوه استفاده از منابع می‌توانیم از نقاط زیر مرز امکانات تولید به سمت نقاط خارج از مرز حرکت کنیم.

دفترچه سؤال

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۵ مرداد

تعداد کل سؤالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
سپهر حسن‌خان‌پور، حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، نیلوفر امینی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

برای مشاهده پاسخ‌ها، به صفحه شخصی خود در سایت کانون مراجعه کنید.

۳۰ دقیقه

استعداد تحلیلی

۲۵۱- کدام واژه متفاوت است؟

- (۱) آفل
(۲) ساقط
(۳) آمر
(۴) نازل

۲۵۲- کدام گزینه اصلی‌ترین ویژگی محتوایی روایت زیر را به درستی بیان نمی‌کند؟

«... طوفانی برخاست که کشتی از اختیار ناخدا خارج شد و آسیب فراوان دید و از توقف ناگزیر شد تا به مرمت کشتی بپردازند. اتفاقاً به جزیره کوچکی بی آب و درختی رسیدند و محمولات کشتی را به جزیره منتقل کردند. مدتی گذشت تا کشتی تعمیر شد و هنگام حرکت رسید. همین که برای عزیمت آتشی به پا کردند، زمین جزیره در زیر پایشان به حرکت درآمد. از این حالت مضطرب شدند و چون به کنار ساحل بودند جملگی خود را به آب افکندند و مشاهده نمودند جزیره نیز در آب شناور شد و نزدیک بود باعث غرق و هلاک مسافری شود. عاقبت با زحمت زیاد خود را به کشتی رساندند. بالأخره معلوم شد این جزیره کوچک، لاک پشت عظیمی بوده است که به سطح دریا آمده و بر روی آب آرام گرفته و چون حرارت آتش به جسم او اثر بخشیده از جای جنبیده راه دریا در پیش گرفته است.»

- (۱) موهوم
(۲) خرافی
(۳) مشهود
(۴) واهی

* متن زیر را به دقت بخوانید و به پنج پرسشی که از آن مطرح شده است پاسخ دهید. متن از مقالات دکتر سعید حمیدیان، استاد دانشگاه، برگرفته است.

به گمان این نگارنده، نظامی گنجوی را باید مبتکر توصیف مینیاتوری [در شعر فارسی] دانست، چرا که با وجود تأثیر فراوان او از «ویس و رامین» فخرالدین اسعد، توصیفات فخرالدین اسعد بسیار رقیق‌تر و مجمل‌تر از آن است که نام «مینیاتور» که اوج مبالغه و ظرافت در توصیف جلوه‌های جمال است بر آن نهاده شود. سنجشی میان وصف شیرین نظامی و ویس فخرالدین نشان می‌دهد که توصیف فخرالدین تا چه حد کوتاه‌تر و مبالغه و دقت آن کمتر است. این سنجش را به‌ویژه از آن جهت می‌کنیم که ویس و رامین نخستین منظومه موجود عاشقانه قبل از نظامی است و هر دو هم بر یک وزن‌اند. در وصف فخرالدین اسعد عبارات توصیفی غالباً کوتاه است، به نحوی که هر بیت شامل سه و گاه حتی چهار وصف از اجزای بدن است و حال آن که معمولاً حداکثر توصیفی که نظامی در هر بیت دارد دو مورد است، زیرا دقایق و جزئیات تصویر در سخن نظامی به او اجازه درج بیش از این را در یک بیت نمی‌دهد. همچنین فخرالدین اسعد گاهی ناگزیر است فعل ناقل را به صورت «گهی گفتم» در کلام بیاورد تا بهانه‌ای برای ارائه توصیفات بیشتر داشته باشد اما نظامی هر قدر که می‌خواهد وصف‌های متعددی می‌آورد. نتایج دیگری نیز می‌توان از این سنجش گرفت. از جمله فشردگی و دقت فراوان تصاویر نظامی نسبت به آن فخرالدین و گرایش او به ذکر جزئیات و متعلقات تصویر که به بروز بیشتر آرایه استعاره نسبت به تشبیه در شعر او در قیاس با شعر فخرالدین اسعد منجر شده است. کاربرد بسیار زیاد کنایات در شعر نظامی به‌ویژه وقتی با صنایعی همچون تناسب و ایهام و غیره همراه می‌شود، نیز از عوامل بالابرنده میزان دقت تصاویر است.

۲۵۳- بهترین معادل معنایی برای واژه «مجمل» در متن کدام است؟

- (۱) مختصر
(۲) واضح
(۳) زیبا
(۴) گنگ

۲۵۴- منظور از «آن» مشخص شده در متن کدام است؟

- (۱) نظامی گنجوی
(۲) توصیفات نظامی گنجوی
(۳) فخرالدین اسعد
(۴) توصیفات فخرالدین اسعد

۲۵۵- از متن بالا کدام مورد را می‌توان برداشت کرد؟

- (۱) تا پیش از ویس و رامین فخرالدین اسعد، هیچ منظومه شاعرانه‌ای در ادبیات فارسی سروده نشده است.
(۲) بر یک وزن سروده شدن دو منظومه ادبی، عامل مؤثری در القای شباهت میان آن دو است.
(۳) آرایه استعاره، گسترده‌تر و طولانی‌تر از آرایه تشبیه است و مبالغه کلام را کاهش می‌دهد.
(۴) از حیث کاربرد آرایه‌های ادبی و بیان اندیشه‌های عمیق اخلاقی انسانی، «شیرین و فرهاد» بهترین منظومه نظامی گنجوی است.
- * در هر یک از دو پرسش بعدی، سه گزینه از سروده‌های نظامی و یک گزینه از فخرالدین اسعد است. با توجه به آنچه از متن آموخته‌اید، سروده فخرالدین اسعد را مشخص کنید.

۲۵۶-

- (۱) خم گیسوش تاب از دل کشیده / به گیسو سیزه را بر گل کشیده // شده گرم از نسیم مشک‌بیزش / دماغ نرگس بیمارخیزش
(۲) گهی گفتی که این باغ بهار است / که در وی لاله‌های آبدار است // گهی گفتی که این باغ خزان است / که در وی میوه‌های مهرگان است
(۳) کشیده قامتی چون نخل سیمین / دو زنگی بر سر نخلش رطب‌چین // به مروارید دندان‌های چون نور / صدف را آب دندان داده از دور
(۴) سر زلفی ز ناز و دلبری پر / لب و دندان از یاقوت و از در // از آن یاقوت و آن در شکرخند / مفرح ساخته سودایی‌ای چند

۲۵۷-

- (۱) بنفشه زلف و نرگس چشمکان است / چو نسرین عارض و لاله رخان است
(۲) گر اندازه ز چشم خویش گیرد / بر آهویی صد آهو بش گیرد
(۳) ز هر سو شاخ گیسو شانه می‌کرد / بنفشه بر سر گل دانه می‌کرد
(۴) به چشم آهوان آن چشمه نوش / دهد شیرافگنان را خواب خرگوش

۲۵۸- سامان که پدر مصطفی است، دایی صبا و علی پسرخاله صباست. مادر مصطفی، چه نسبتی با علی دارد؟ حالت‌های خاص را در نظر بگیرید.

- (۱) زن عمو
(۲) زن دایی
(۳) خاله
(۴) عمه

۲۵۹- مادر بزرگ لیلا، چهار پسر و دو دختر داشت که یکی از دخترها صاحب دو فرزند پسر و سه تا از پسرها صاحب یک فرزند دختر شدند. مادر بزرگ

لیلا، نوه دیگری نداشت. درباره‌ی لیلا کدام گزینه درست نیست؟

- (۱) دو عمه داشت.
(۲) چهار عمو داشت.
(۳) دو پسر عمه داشت.
(۴) دو دختر عمو داشت.

* پنج تن به نام‌های «امیر، اکبر، امین، آرشا، آرش»، هر کدام یکی از پیراهن‌های «قرمز، سفید، آبی، زرد، سبز» را بر تن کرده و در یک صف ایستاده‌اند، به شکلی که امیر و آرشا کنار هم نیستند و امین نیز یا نفر اول است یا نفر آخر. صاحبان پیراهن‌های قرمز و سفید نیز در کنار هم ایستاده‌اند. بر این اساس به چهار پرسش بعدی پاسخ دهید. دقت کنید هر سؤال و نتایج آن، فارغ از دیگر سؤالات است.

۲۶۰- اگر طبق فرهنگ لغت (لغتنامه) افراد به ترتیب الفبایی نام خود و رنگ پیراهن آن‌ها نیز به ترتیب برعکس الفبایی مرتب شده باشد، حرف آخر نام

کسی که پیراهن سفید دارد کدام است؟

- (۱) ا
(۲) ر
(۳) ش
(۴) ن

۲۶۱- اگر امیر نفر سوم و پیراهن آبی به تن داشته باشد، قطعاً ...

- (۱) نفر اول یا سبز پوشیده است یا زرد.
(۲) امین قطعاً در کنار آرش است.
(۳) آرشا یا نفر اول است یا نفر پنجم.
(۴) اکبر نفر دوم نیست و زرد نیز پوشیده است.

۲۶۲- اگر امین و اکبر - که پیراهن زرد پوشیده است دو طرف شخصی باشند که پیراهن سبز بر تن کرده است، رنگ پیراهن چند تن از این پنج تن قطعاً

معلوم است؟

- (۱) دو
(۲) سه
(۳) چهار
(۴) پنج

۲۶۳- اگر بدائیم امین سفید پوشیده است و نه آرشا کنار اوست و نه امیر، و اگر بدائیم آن که زرد پوشیده است در کنار شخصی که سبز پوشیده است

نیست، چند حالت کلی برای ترتیب افراد و رنگ پیراهن آن‌ها می‌توان در نظر گرفت؟

۸ (۲)

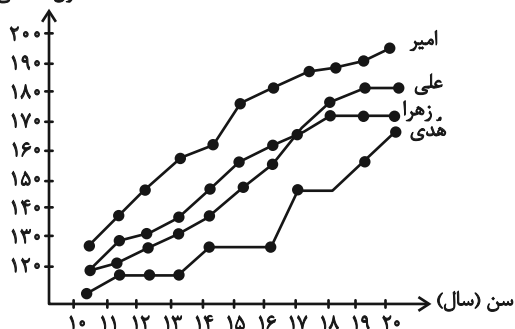
۴ (۱)

۳۲ (۴)

۱۶ (۳)

۲۶۴- شخصی طول قامت چهار کودک را در دفعات مختلف اندازه‌گیری و نقاط مربوط را در نمودار به هم وصل کرده است. کدام گزینه دربارهٔ

طول (سانتی‌متر)

این نمودار درست نیست؟

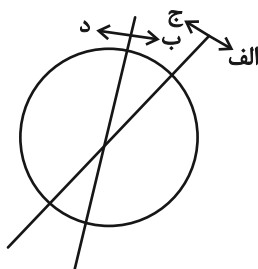
(۱) دوتا از بچه‌ها در دو مقیاس یکسان زمانی، با هم هم‌قد بوده‌اند.

(۲) هدی همواره از هر سه کودک کوتاه‌قامت‌تر بوده است.

(۳) بیش‌ترین رشد قامت در یک بازهٔ زمانی یک‌ساله، متعلق به امیر بوده است.

(۴) اختلاف قامت علی و زهرا در این سال‌ها هرگز بیش‌تر از ده سانتی‌متر نبوده است.

۲۶۵- هدف نمودار زیر را در کدام گزینه می‌توان یافت؟

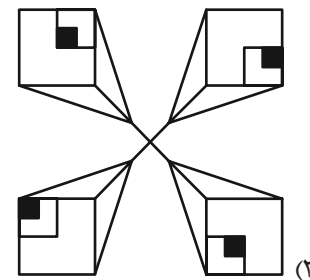
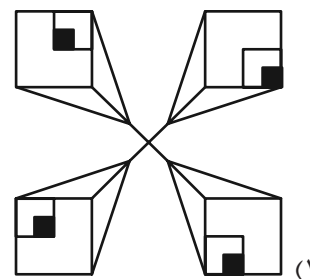
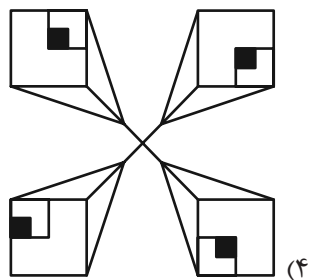
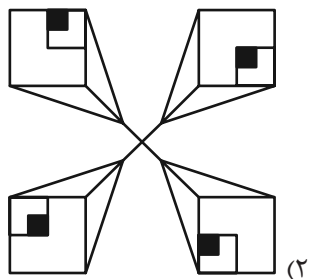
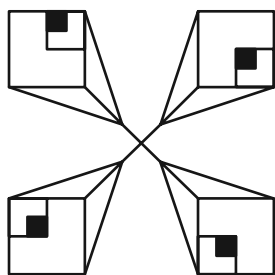
(۱) آنان که هم «الف» هستند و هم «ب»، حتماً «ج» هستند.

(۲) نه هر «الف»، «ب» است و نه هر «ج»، «د».

(۳) برخی «الف»ها «ج» هستند و همهٔ «ب»ها لزوماً «د» نیستند.

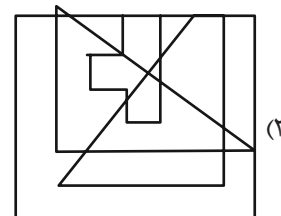
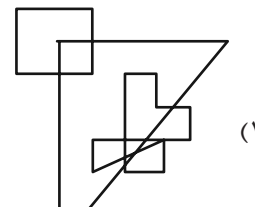
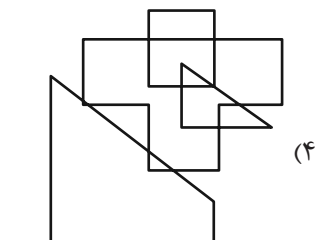
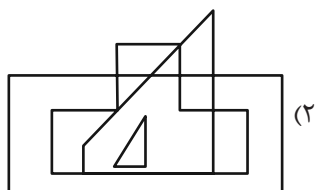
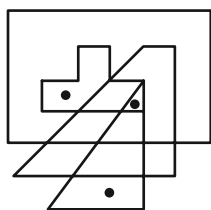
(۴) هیچ «الف» نیست که «ب» باشد ولی «د» نباشد.

۲۶۶- کدام شکل دوران یافته شکل زیر است؟

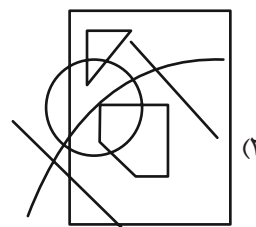
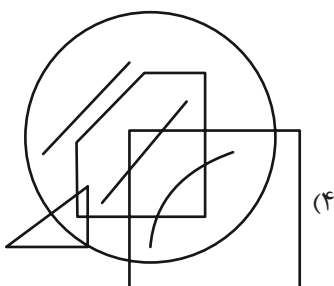
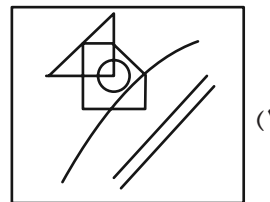
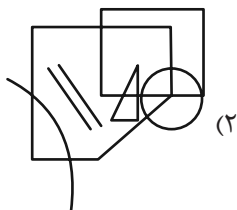
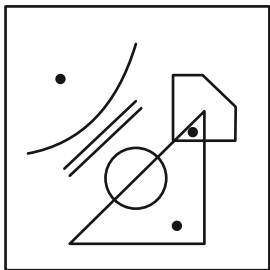

* در دو سؤال بعدی تعیین کنید در کدام گزینه می توان جایگاههایی پیدا کرد که به جایگاههای نقطه گذاری شده در شکل صورت سؤال، شباهت بیش تری داشته باشد.

۲۶۷-

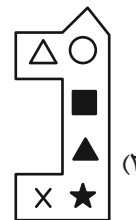
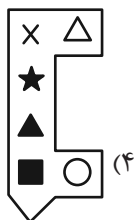

۲۶۸-

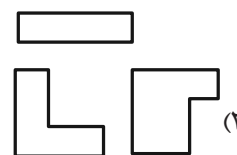
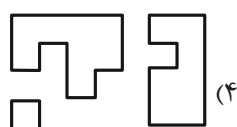
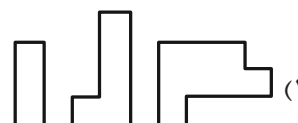

* در دو سؤال بعدی تعیین کنید کدام شکل به دلیل منطقی با دیگر شکل‌ها متفاوت است.

۲۶۹-

۲۷۰-

خودارزیابی توجه و تمرکز

بخش دوم: ارزیابی توجه پایدار Sustained attention آزمون ۵ مرداد ۱۴۰۳

دانش آموز عزیز!

توجه و تمرکز برای یادگیری، مطالعه و دستیابی به موفقیت تحصیلی بسیار مهم است. این مهارت‌های شناختی دانش‌آموزان را قادر می‌سازد تا اطلاعات را دریافت کنند، روی کارها و تکالیف متمرکز بمانند و به طور موثر زمان و منابع خود را مدیریت کنند. بهبود توجه و تمرکز می‌تواند منجر به درک بهتر مطالب، نمرات بالاتر و به طور کلی تجربه یادگیری موثرتر شود. برای کمک به ارزیابی ظرفیت‌های توجه خود، از شما دعوت می‌کنیم با سوالات زیر خود را ارزیابی کنید. مهم است که به هر سؤال صادقانه پاسخ دهید. با درک نقاط قوت و زمینه‌های پیشرفت، می‌توانید برای ارتقای عملکرد تحصیلی خود قدم بردارید.

سوالات را به دقت بخوانید و نزدیکترین پاسخ مرتبط با خود را انتخاب و در پاسخبرگ علامت بزنید. دقت داشته باشید که سوالات از شماره ۲۷۱ شروع شده است.

۲۷۱. من می‌توانم روی یک پروژه برای مدت طولانی و بدون از دست دادن علاقه کار کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۲. من می‌توانم برای مدت طولانی توجه خود را بر روی تکالیف مدرسه خود حفظ کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۳. من می‌توانم روی تکالیف درس خواندن طولانی تمرکز کنم تا زمانی که آنها را تمام کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۴. من می‌توانم بدون نیاز به وقفه، روی تکالیف برای مدت طولانی کار کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۵. می‌توانم بدون از دست دادن تمرکز به یک سخنرانی یا کلاس طولانی توجه کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۶. من می‌توانم به کار روی یک تکلیف ادامه دهم حتی اگر تکمیل آن زمان زیادی طول بکشد.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۷. من می‌توانم بیش از ۳۰ دقیقه توجه خود را روی یک فعالیت واحد حفظ کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۸. هنگام کار بر روی تکالیف چالش برانگیز به سرعت علاقه خود را از دست نمی‌دهم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۷۹. می‌توانم بدون حواس پرتی و به مدت طولانی، بر روی درس خواندن برای امتحانات تمرکز کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

۲۸۰. من می‌توانم در طول پروژه‌ها یا بحث‌های گروهی طولانی، توجه خودم را حفظ کنم.

۱. هرگز ۲. به ندرت ۳. گاهی اوقات ۴. همیشه

پدیدآورندگان آزمون

طراحان به ترتیب حروف الفبا

نام درس	نام طراحان
ریاضی	محمد بحیرایی، محمدابراهیم تونندهجانی، محمد حمیدی، احمدرضا ذاکرزاده، امیر زراندوز، سعید عزیزخانی، علی قهرمانزاده، فرشید کریمی، ابراهیم نجفی
علوم و فنون ادبی	سید علیرضا احمدی، محسن اصغری، عزیز الیاسی پور، سعید جعفری، رضا رنجبری، مجتبی فرهادی، یاسین مهدیان، هومن نمازی
جامعه‌شناسی	ریحانه امینی، آریتا بیدقی، فاطمه صفری، آرش مرتضائی‌فر، محمد مهدی یعقوبی
روان‌شناسی	حمیدرضا توکلی، محمد حبیبی، مهسا عفتی، فرهاد علی‌نژاد
عربی، زبان قرآن	محمود بادبرین، ولی برجی، مجید بیگلری، حسین شجاع‌الدینی، امیرحسین شکوری، حمیدرضا قائدامینی، مرتضی کاظم‌شیرودی، احسان کلاته‌عربی، روح‌الله گلشن، سید محمدعلی مرتضوی، فاطمه منصورخاکی
فلسفه و منطق	حسین آخوندی راهنماچی، جواد پاکدل، عرفان دهدشیا، محمد رضائی‌بقا، سبا جعفرزاده صابری، علیرضا نصیری
اقتصاد	آفرین ساجدی، سارا شریفی، مهدی ضیائی، مهدی کاردان، علی نوری

گزینشگران و ویراستاران

نام درس	گزینشگر	مسئول درس	ویراستاران	مستندسازی
ریاضی	محمد بحیرایی	محمد بحیرایی	مهدی ملارمضانی، محمد حمیدی، علی مرشد، عباس ملکی	الهه شهبازی
علوم و فنون ادبی	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	سیدعلیرضا احمدی، فرهاد علی‌نژاد	یاسین مهدیان	فریبا رئوفی
جامعه‌شناسی	سیدآرش مرتضائی‌فر	سیدآرش مرتضائی‌فر	امیرحسین کاروین	سجاد حقیقی پور
روان‌شناسی	مهسا عفتی	مهسا عفتی	فرهاد علی‌نژاد، احسان کلاته‌عربی	محمدصدرا پنجه‌پور
عربی، زبان قرآن	احسان کلاته‌عربی	سید محمدعلی مرتضوی	درویشعلی ابراهیمی	لیلا ایزدی
فلسفه و منطق	علیرضا نصیری	علیرضا نصیری	فرهاد علی‌نژاد	سوگند بیگلری
اقتصاد	مهدی ضیائی	سارا شریفی	علی عشوریان	سجاد حقیقی پور

گروه فنی و تولید

مدیر گروه	سید محمدعلی مرتضوی
مسئول دفترچه	فاطمه منصورخاکی
گروه مستندسازی	مدیر: محیا اصغری، مسئول دفترچه: لیلا ایزدی
حروف‌چین و صفحه‌آرا	مهشید ابوالحسنی
ناظر چاپ	حمید عباسی

پاسخنامه

دوازدهم انسانی

۵ مردادماه ۱۴۰۳

بنیاد علمی آموزش قلم‌چی (وقف عام)

دفتر مرکزی: خیابان انقلاب بین صبا و فلسطین پلاک ۹۲۳ - بنیاد علمی آموزش قلم‌چی (وقف عام)

۰۲۱-۶۴۶۳

«تمام دارایی‌ها و درآمدهای بنیاد علمی آموزش قلم‌چی وقف عام است بر گسترش دانش و آموزش»

ریاضی و آمار (۲)

۱- گزینه «۲»

(معمد پیریایی)

گزینه‌های «۱» و «۴» گزاره نیستند و گزینه «۳» یک گزاره با ارزش نادرست است.

$$\text{گزینه «۲»}: \sqrt{(-3)^2} = |-3| = 3$$

بنابراین یک گزاره با ارزش درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۲- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

$$((\sim p \Rightarrow q) \wedge (p \Rightarrow \sim q)) \Rightarrow p$$

گزینه‌ها را بررسی می‌کنیم:

$$\text{گزینه «۱»}: ((\underbrace{F \Rightarrow T}_T) \wedge (\underbrace{T \Rightarrow F}_F)) \Rightarrow T \equiv F \Rightarrow T \equiv T$$

$$\text{گزینه «۲»}: \sim p \equiv F, \sim q \equiv F \rightarrow p \equiv T, q \equiv T$$

مانند گزینه «۱» ارزش درست دارد.

$$\text{گزینه «۳»}: p \equiv T, \sim q \equiv T \rightarrow q \equiv F$$

$$((\underbrace{F \Rightarrow F}_T) \wedge (\underbrace{T \Rightarrow T}_T)) \Rightarrow T \equiv T \Rightarrow T \equiv T$$

$$\text{گزینه «۴»}: p \equiv F, \sim q \equiv F \rightarrow q \equiv T$$

$$((\underbrace{T \Rightarrow T}_T) \wedge (\underbrace{F \Rightarrow F}_T)) \Rightarrow F \equiv T \Rightarrow F \equiv F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۳ تا ۱۱)

۳- گزینه «۴»

(معمد ابراهیم توزنده‌بانی)

با توجه به ارزش گزاره‌های p و q و r ارزش هر گزاره را تعیین می‌کنیم. p و r گزاره‌هایی درست و q گزاره‌ای نادرست است.

$$\sim p \vee q \equiv F \vee F \equiv F \quad (۱)$$

$$(\sim p \vee \sim q) \wedge \sim r \equiv (F \vee T) \wedge F \equiv T \wedge F \equiv F \quad (۲)$$

$$(\sim p \wedge \sim q) \wedge r \equiv (F \wedge T) \wedge T \equiv F \wedge T \equiv F \quad (۳)$$

$$\sim(\sim r \vee q) \vee \sim p \equiv \sim(F \vee F) \vee F \equiv \sim F \vee F \equiv T \vee F \equiv T \quad (۴)$$

ارزش این گزاره درست است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۴- گزینه «۳»

(فهرشیر کریمی)

$$\begin{cases} q \equiv T \\ p \equiv F \end{cases} \Rightarrow ((p \wedge r) \Rightarrow q) \Leftrightarrow \sim((q \vee s) \Rightarrow p)$$

$$\equiv \left(\underbrace{(F \wedge r)}_F \Rightarrow T \right) \Leftrightarrow \sim \left(\underbrace{(T \vee s)}_T \Rightarrow F \right) \equiv$$

$$\equiv \underbrace{(F \Rightarrow T)}_T \Leftrightarrow \sim \underbrace{(T \Rightarrow F)}_F$$

$$\equiv T \Leftrightarrow T \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۵- گزینه «۱»

(علی قهرمان‌زاده)

$$\sim((p \Rightarrow q) \wedge (q \Rightarrow \sim p))$$

$$\equiv \sim((\sim p \vee q) \wedge (\sim q \vee \sim p))$$

$$\equiv \sim \left(\underbrace{\sim p \vee (q \wedge \sim q)}_F \right)$$

$$\equiv \sim(\sim p \vee F) \equiv \sim(\sim p) \equiv p$$

پس با p هم‌ارز است.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۶- گزینه «۲»

(امیررضا ذاکر زاده)

دو گزاره $(\sim p \vee q)$ و $(p \wedge \sim q)$ نقیض یکدیگرند، بنابراین ترکیب فصلی آن‌ها $((p \wedge \sim q) \vee (\sim p \vee q) \equiv T)$ درست و ترکیب عطفی آن‌ها

$((p \wedge \sim q) \wedge (\sim p \vee q) \equiv F)$ نادرست است، پس داریم:

$$(\sim q \wedge p) \vee (p \Rightarrow q) \equiv (\sim q \wedge p) \vee (\sim p \vee q) \equiv T$$

$$(p \wedge \sim q) \wedge (\sim p \vee q) \equiv F$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۷- گزینه «۱»

(امیر زرائدوز)

چون $\sim p \Rightarrow \sim q \equiv F$ پس ارزش مقدم و تالی به صورت زیر است:

$$\begin{cases} \sim p \equiv T \Rightarrow p \equiv F \\ \sim q \equiv F \Rightarrow q \equiv T \end{cases}$$

$$\sim p \wedge q \equiv T \wedge T \equiv T$$

$$p \Rightarrow q \vee r \equiv F \Rightarrow T \vee r \equiv T$$

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۴ تا ۱۱)

۸- گزینه «۲»

(ابراهیم نبغی)

$$2^n - 2^{n-1} = 16 \Rightarrow 2^{n-1} (2 - 1) = 2^4 \Rightarrow 2^{n-1} = 2^4 \Rightarrow n = 5$$

جدول $(n-2)$ گزاره با توجه به $n=5$ دارای $2^3 = 8$ حالت است که در یک حالت همه گزاره‌ها ارزش نادرست دارند و در ۷ حالت حداقل یک گزاره ارزش درست دارد.

(ریاضی و آمار (۲)، آشنایی با منطق و استرلال ریاضی، صفحه‌های ۳ و ۴)

ریاضی و آمار (۳)

(معمد بصیرایی)

۲۱- گزینه «۳»

چون با حرف «آ» شروع می‌شود پس برای سه حرف دیگر از بین ۵ حرف دیگر باید تعداد حالت‌های ممکن را مشخص کنیم. یعنی:

$$\frac{3}{1} \times \frac{4}{2} \times \frac{5}{3} \times \frac{1}{1} = 60$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۶)

(معمد بصیرایی)

۲۲- گزینه «۱»

$$\binom{5}{2} + \binom{3}{2} = \frac{5!}{3! \times 2!} + \frac{3!}{1! \times 2!} = 10 + 3 = 13$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۸ تا ۱۱)

(ابراهیم نبفی)

۲۳- گزینه «۴»

$$C(4,1) = \frac{4!}{3! \times 1!} = 4, P(6,2) = \frac{6!}{4!} = 6 \times 5, 3! = 3 \times 2 \times 1 = 6$$

$$\Rightarrow \text{عبارت} = 4 + \frac{6 \times 5}{6} = 9$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ تا ۱۱)

(معمد ابراهیم توزنده‌فانی)

۲۴- گزینه «۴»

با توجه به این که پاسخ دادن به همهٔ سؤالات الزامی می‌باشد و پاسخ هیچ دو سؤال متوالی یکسان نیست، تعداد پاسخنامه‌ها برابر است با:

$$\frac{4}{4} \times \frac{3}{3} \times \frac{3}{2} \times \frac{3}{1} = 324$$

به جز گزینه انتخاب شده سؤال اول هر یک از ۴ در سؤال قبل گزینه می‌تواند باشد

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۴)

(فخرشیر کریمی)

۲۵- گزینه «۲»

اگر مکان عدد مورد نظر را به شکل $\square \square \square$ در نظر بگیریم، ابتدا خانهٔ صدگان به ۲ روش به وسیلهٔ یکی از ارقام ۵ یا ۶ پر می‌شود، سپس خانه‌های بعدی را به ترتیب به ۷ و ۶ طریق به وسیلهٔ رقم‌های باقیمانده پر می‌کنیم. لذا جواب نهایی طبق اصل ضرب برابر با $2 \times 7 \times 6 = 84$ است.

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۱۷- گزینه «۲»

(علی قهرمان زاده)

$$\frac{3}{5}(x-1)^2 = 9 \xrightarrow{\times \frac{5}{3}} (x-1)^2 = 15$$

$$\Rightarrow \begin{cases} x-1 = \sqrt{15} \Rightarrow x = \sqrt{15} + 1 \\ x-1 = -\sqrt{15} \Rightarrow x = -\sqrt{15} + 1 \end{cases}$$

$$x^2 = 15 \Rightarrow \begin{cases} x_1 = \sqrt{15} \\ x_2 = -\sqrt{15} \end{cases}$$

$$\text{مجموع} = \sqrt{15} + 1 - \sqrt{15} + 1 + \sqrt{15} - \sqrt{15} = 2$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادلهٔ درجهٔ دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۸- گزینه «۲»

(امد رضا ذاکر زاده)

$$\sqrt{x_1} + \sqrt{x_2} = \sqrt{11} \xrightarrow{\text{بهنوان } 2} x_1 + x_2 + 2\sqrt{x_1 x_2} = 11$$

$$x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} = 7$$

$$x_1 \times x_2 = \frac{c}{a} = k - 1$$

$$7 + 2\sqrt{k-1} = 11 \Rightarrow 2\sqrt{k-1} = 4 \Rightarrow \sqrt{k-1} = 2$$

$$\Rightarrow k - 1 = 4 \Rightarrow k = 5$$

$$\Rightarrow k^2 + 1 = 26$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادلهٔ درجهٔ دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۱۹- گزینه «۲»

(فخرشیر کریمی)

$$\text{ریشه‌ها} : \frac{+5 \pm \sqrt{25 + 4 \times \frac{14}{3} \times 3}}{6} = \frac{+5 \pm 9}{6} = \frac{14-4}{6}, \frac{7}{3}, -\frac{2}{3}$$

$$\alpha > \beta \rightarrow \alpha = \frac{7}{3}, \beta = \frac{-2}{3} \Rightarrow \frac{-2}{3} x^2 + 7x + \frac{7}{3} = 0$$

$$\text{مجموع ریشه‌ها} = \frac{-b}{a} = \frac{-\frac{7}{3}}{-\frac{2}{3}} = \frac{9}{2}$$

(ریاضی و آمار (۱)، معادلهٔ درجهٔ دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

۲۰- گزینه «۳»

(کتاب آبی پیمان‌های)

شرط آن که معادله درجه دوم دارای دو ریشه حقیقی متمایز باشد، مثبت بودن علامت Δ است:

$$\Delta = b^2 - 4ac > 0 \Rightarrow 9 - 4a > 0 \Rightarrow 4a < 9 \Rightarrow a < \frac{9}{4}$$

از طرفی چون معادله درجهٔ دوم است $a \neq 0$ است.

(ریاضی و آمار (۱)، معادلهٔ درجهٔ دو، صفحه‌های ۲۷ تا ۳۲)

علوم و فنون ادبی (۲)

مجتبی فرهادی)

۳۱- گزینه «۴»

فخرالدین عراقی در هر فصل از مثنوی عشاق نامه به یکی از مباحث عارفانه پرداخته و سخن را با تمثیل و حکایت به پایان رسانده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۵، ۱۶، ۱۸ و ۱۹)

(هومن نمازی)

۳۲- گزینه «۲»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «تاریخ گزیده» مربوط به قرن هشتم و «تاریخ جهانگشا» مربوط به قرن هفتم است. «لمعات» نیز از آثار قرن هفتم است.

گزینه «۳»: «کشف الاسرار» مربوط به قرن ششم، «صد پند» مربوط به قرن هشتم و «تحفة الاحرار» مربوط به قرن نهم است.

گزینه «۴»: «کلیله و دمنه» مربوط به قرن ششم است و «جامع التواریخ» و «المعجم فی معاییر اشعار العجم» نیز در قرن هفتم نگاشته شده‌اند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

(سیدعلیرضا امیری)

۳۳- گزینه «۲»

«بیرون تاختن» (حمله) و «بروز یافتن غمزه» وجه شبه تشبیه موجود در گزینه «۲» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «لب» در شیرینی مثل شکر است. (تشبیه تفضیلی است).

گزینه «۳»: «مژگان» در فرو رفتن و زده شدن مانند نیش (نیزه) است.

گزینه «۴»: «لب تو» در شیرینی مانند شکر است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

(سیدعلیرضا امیری)

۳۴- گزینه «۳»

(ب) من مانند پروانه جان باز هستم.

(ج) تو مانند دریا هستی.

(د) من مانند هندوی سپید هستم.

توجه: «ترک» صفت است و عبارت «تو ترک سیه‌چشمی» تشبیه ندارد.

تشریح سایر ابیات:

(الف) «شکر» استعاره از بوسه است.

(ه) «نیشکر» استعاره از بوسه است. شاعر می‌گوید در لب نیشکر وجود دارد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۲۶- گزینه «۲»

(مفهم عمیری)

تعداد جایگشت n و m شیء متمایز به صورت یک در میان در حالتی تعداد m برابر n باشد از رابطه $2 \times (n!)^2$ یا $2 \times (m!)^2$ به دست می‌آید؛ پس داریم:

$$n = m = 3 \Rightarrow 2 \times (3!)^2 = 2 \times 3! \times 3!$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۲۷- گزینه «۱»

(امد رضا زاکر زاده)

$${}^4P\left(\frac{n}{4}\right) = {}^7P\left(\frac{n}{3}\right) = 4 \times \frac{n!}{(n-4)! \times 4!} = 7 \times \frac{n!}{(n-3)! \times 3!}$$

$$4(n-3)! \times 6 = (n-4)! \times 24 \times 7 \Rightarrow 4(n-3) \times (n-4)! \times 6$$

$$= (n-4)! \times 7 \times 24$$

$$n-3=7 \Rightarrow n=10$$

$$P(10, 2) = \frac{10!}{8!} = \frac{10 \times 9 \times 8!}{8!} = 90$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۵ تا ۱۱)

۲۸- گزینه «۲»

(علی قهرمان زاده)

ارقام زوج سه رقمی تا ۳۹۹

$$\left. \begin{aligned} 2 \times 4 \times 1 = 8 \text{ اگر یکان } 2 \text{ باشد} \\ 2 \times 4 \times 1 = 12 \text{ اگر یکان } 2 \text{ و } 4 \text{ باشد} \\ 3 \times 4 \times 1 = 12 \text{ اگر یکان } 3 \text{ باشد} \end{aligned} \right\}$$

$$442 \text{ تا } 400 = 1 \times 2 \times 2 = 6 \text{ زوج سه رقمی از } 400 \text{ تا } 442$$

$$\text{اصل جمع} \rightarrow 8 + 12 + 12 + 6 = 38$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۸)

۲۹- گزینه «۱»

(کتاب آبی پیمان‌های)

$$4 \times 3 = 12 = \text{تعداد راه‌ها} \Rightarrow \text{حالت } 1 \text{ (مسیر } ABC)$$

$$2 \times 2 = 4 = \text{تعداد راه‌ها} \Rightarrow \text{حالت } 2 \text{ (مسیر } ADC)$$

$$12 + 4 = 16 = \text{تعداد کل راه‌ها}$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۴ و ۱۱)

۳۰- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمان‌های)

$$72 = \frac{3}{1} \times \frac{4}{2} \times \frac{3}{3} \times \frac{2}{4} \times \frac{1}{3} = \text{انفر مانده } 3 \times \text{انفر مانده } 4 \times \text{انفر مانده } 3 \times \text{انفر مانده } 2 \times \text{انفر مانده } 1$$

(ریاضی و آمار (۳)، آمار و احتمال، صفحه‌های ۲ تا ۱۱)

۳۵- گزینه «۴»

(سیرعلیرضا امیری)

تو چون بدر (قرص ماه کامل) بر این صدر درآیی.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فاقد تشبیه است، چرا که «چون» در معنای «وقتی که» آمده است.
گزینه «۲»: فاقد تشبیه است، چرا که فعل جمله، منفی است و ادعای همانندی دو پدیده وجود ندارد.

گزینه «۳»: فاقد تشبیه است، چرا که «چو» در معنای «وقتی که» آمده است.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان، ترکیبی)

۳۶- گزینه «۳»

(یاسین موریان)

این مصراع، از سه رکن «مفاعیلن»، «مفاعیلن» و «فعولن» تشکیل شده است که مشخصاً تعداد پایه‌های آوایی آن، فرد است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: فعلاتن فعلاتن فعلاتن فع (۴ پایه آوایی)

گزینه «۲»: مستفععلن مستفععلن (۲ پایه آوایی)

گزینه «۴»: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن (۴ پایه آوایی)

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، ترکیبی)

۳۷- گزینه «۱»

(یاسین موریان)

بیت اول: وزن: فعولن فعولن فعولن فعل / با توجه به مصراع دوم، باید در جای خالی، واژه‌ای با علامت هجایی «- U -» قرار گیرد که ترکیب «پیش یارت» در گزینه «۳»، متناسب با این الگوی هجایی نیست و گزینه «۳» رد می‌شود.
بیت دوم: وزن: مفاعیلن مفاعیلن فعولن / با توجه به مصراع دوم، باید در جای خالی، واژه‌ای با علامت هجایی «- - - U -» قرار گیرد که واژه «بیامد» در گزینه «۴»، متناسب با این الگوی هجایی نیست و گزینه «۴» نیز رد می‌شود.
بیت سوم: وزن: فاعلاتن فاعلاتن فاعلاتن فاعلن / با توجه به مصراع اول، باید در جای خالی، واژه‌ای با علامت هجایی «- U -» قرار گیرد که ترکیب «لانه دارد» در گزینه «۲»، متناسب با این الگوی هجایی نیست و گزینه «۲» نیز رد می‌شود.

تمام واژگان گزینه «۱»، متناسب با پایه‌های آوایی ابیات هستند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، موسیقی شعر، صفحه‌های ۲۰ تا ۲۲)

۳۸- گزینه «۴»

(کنکور قاج از کشور تیرماه ۱۴۰۲- تیرماه)

واژگان قافیه: «جلوه‌گری» و «پرده‌دری» / تشبیه مصراع اول: «روی یار» به «نوبهار» تشبیه شده است و وجه شبه آن، «جلوه‌گری» است. / تشبیه مصراع دوم: «زلف یار» به «روزگار» تشبیه شده است و وجه شبه آن، «پرده‌دری» است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: واژه‌های قافیه: «ساز» و «تغمه‌پرداز» / «ساز» وجه شبه نیست؛ اما «تغمه‌پرداز» در مصراع دوم، وجه شبه است. توجه داشته باشید که در صورت سؤال، بیان شده است که هر دو واژه قافیه، وجه شبه باشند.

گزینه «۲»: واژگان قافیه: «دل» و «محمل» / «دل» در مصراع اول، مشابه است و «محمل» در مصراع دوم، هیچ کدام از ارکان تشبیه نیست.

گزینه «۳»: واژگان قافیه: «دندان» و «تابان» / «دندان» در مصراع اول، هیچ کدام از ارکان تشبیه نیست و «تابان» در مصراع دوم را می‌توان به گونه‌ای وجه شبه به حساب آورد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، بیان و قافیه، ترکیبی)

۳۹- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

سعدی در بیت صورت سؤال، عشق را مانند کیمیا می‌داند که روی سرخ او را (مانند مس سرخ‌رنگ)، به رنگ زرد درآورده است (مانند طلا)؛ بنابراین، سعدی زردرو بودن عاشق را نشانه کمال بخشی عشق می‌داند. در بیت گزینه «۴» هم شاعر می‌گوید عشق دریایی را در گریبان قطره‌ای جای داده است و ذره ناچیزی را مانند خورشید کمال و زیبایی بخشیده است.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: عشق ویرانگر است و اگر کوه طور از هیبت عشق از هم بپاشد، تعجبی ندارد.

گزینه «۲»: شاعر در این بیت تصویری بدیع آفریده است. معنی بیت این است که عشق وقتی از چشم من به خود نظر کرد، مانند شب‌نمی در برابر آفتاب، بخار شد؛ بنابراین، شاعر در اصل بزرگی عشق را در نظر خود بیان می‌کند ولی آن قدر در این بزرگی اغراق می‌کند که می‌گوید وقتی عشق از هیبتی که من برایش قائم باخبر شود، خود عشق محو و نابود می‌شود.

گزینه «۳»: عشق بلاخیز است و به یک نظر می‌تواند جهان را غرق خون کند.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه ۳۰)

۴۰- گزینه «۱»

(عزیز الیاسی پور)

مفهوم بیت الف: ترک بلندپروازی (مرغی که آشیانه‌اش در بلندی باشد زودتر اسیر حادثه می‌شود).

مفهوم بیت ب: اهمیت تقدیر و قضا و قدر در سعادت انسان، نه قدرت و اختیار او
مفهوم بیت ج: حیرت و بی‌نبردن به راز هستی

مفهوم بیت د: شاعر وجود را چون مس می‌داند که باید از آن دست شست تا با استمداد از عشق به طلا و زر بدل گردد.

(علوم و فنون ادبی (۲)، مفهوم، صفحه‌های ۳۰ و ۳۲)

علوم و فنون ادبی (۱)

۴۱- گزینه ۳»

(عزیز الیاسی پور)

همه موارد در متن یافت می‌شود جز آنکه کلمات عربی متن نسبتاً اندک است. ضمناً شکل قدیمی افعال نیز در متن دیده نمی‌شود. متن از تاریخ بلعمی انتخاب شده است که از متون اولیه ادب فارسی است.

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: جملات کوتاه و قابل فهم‌اند و متن ایجاز دارد (مثلاً در انتهای متن سه فعل پشت سر هم آمده است که هریک، یک جمله محسوب می‌شوند). فعل «دهید» تکرار شده است.

گزینه «۲»: کلمات کهن مانند «انباز» در متن دیده می‌شود.

گزینه «۴»: «را» در جمله اول به معنای حرف اضافه (به) آمده است و در جمله دوم «را»ی مالکیت و «را»ی حرف اضافه دیده می‌شود.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۴۲- گزینه ۳»

(مسن اصغری)

در این متن تمثیل و استشهد به آیات، احادیث و اشعار وجود ندارد.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: لغات عربی نسبتاً کمی در این متن به کار رفته است.

گزینه «۲»: تکرار واژه‌های «گفت، از بهر، درخت...»

گزینه «۴»: جملات اغلب کوتاه هستند. فعل «همی‌گریم» صورت کهن فعل «می‌گریم» است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۴۳- گزینه ۲»

(سعید معفری)

کاربرد کهن واژه: نمی‌یارس / کاربرد تاریخی دستور: نمی‌یارسست ... کم انگاشت

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: کنایه در ترکیب «ترک غم گرفتن» / تکلف و دشواری خاصی در ابیات دیده نمی‌شود.

گزینه «۳»: تشبیه در بیت سوم دیده می‌شود. (روپاه مانند تیری که از کمان می‌جهد، از دام بجست) / شعر از ظرف داستانی برای بیان حکمت و معرفت بهره گرفته است و در رده ادبیات تعلیمی قرار می‌گیرد.

گزینه «۴»: شبکه معنایی: دستان - تزویر - دام / جملات ابیات ساده و کوتاه هستند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۵)

۴۴- گزینه ۳»

(رضا رنجیری)

در این گزینه «فتنه» در دو معنای متفاوت به کار رفته است، بنابراین دارای جناس می‌باشد. / بیت، فاقد آرایه تکرار است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «سر» اول با «سر» سوم تکرار شده است.

گزینه «۲»: واژه «زاد» تکرار شده است.

گزینه «۴»: واژه «خویشان» تکرار شده است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ترکیبی)

۴۵- گزینه ۲»

(یاسین مهریان)

«الف»: واژه «دید» در این بیت، در یک معنی تکرار شده است و آرایه واژه‌آرایی را پدید آورده است.

«ه»: «تاب» دوم و «تاب» سوم در یک معنی تکرار شده‌اند و آرایه واژه‌آرایی را پدید آورده‌اند.

تشریح سایر ابیات:

«ب»: «توا» در مصراع اول، در معنای «توشه و بهره» و در مصراع دوم، به معنای «آواز» به کار رفته است: جناس تام

«ج»: «سر» در مصراع اول، معنای «روی» می‌دهد و «سر» در ترکیب «به‌سر شدن»، معنای «سپری شدن» می‌دهد: جناس تام

«د»: «لب» اول در معنای «عضوی از بدن» و «لب» دوم، معنای «لبه و کناره» می‌دهد: جناس تام

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ترکیبی)

۴۶- گزینه ۳»

(هومن نمازی)

واژه‌های «بهشت» در بیت «ج» هر دو به معنی جنت هستند و تکرار آفریده‌اند؛ همچنین واژه‌های «مُشک» در بیت «ه» هر دو به معنی ماده‌ای خوشبو هستند.

واژه‌های «جهان» در بیت «الف» یکی به معنی هستی و دیگری صفت آن است از مصدر جهیدن.

واژه‌های «می‌کشد» در بیت «ب» یکی به معنی طراحی کردن است و دیگری معنی ادای کاری کردن می‌دهد و واژه‌های «تهاد» در بیت «د» یکی به معنی قراردادن و دیگری به معنی ذات است.

(علوم و فنون ادبی (۱)، بدیع لفظی، ترکیبی)

۴۷- گزینه ۱»

(سیدعلیرضا اعمری)

بیت گزینه «۱» در وزنی آهنگین، ضربی و شاد سروده شده است، ولی محتوای آن نشانه‌هایی از غم و سختی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، موسیقی شعر، ترکیبی)

— فرخی یزدی: از شاعران شاخص این دوره است که او را به سبب آزادی خواهی، به زندان انداختند. تحت تأثیر شاعران گذشته، به ویژه مسعود سعد و سعدی بود. آشنایی با سعدی طبع فرخی را شکوفا ساخت.

— سید اشرف‌الدین گیلانی: به نسیم شمال مشهور بود. او توانست با شعرهای ساده و عامیانه‌اش در میان مردم جایگاه مناسبی پیدا کند. شعرهای او به زبان ساده و طنزآمیز در راه مبارزه با استبداد و عشق به وطن در روزنامه «نسیم شمال» چاپ می‌شد.

(علوم و فنون ادبی (۱۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۶ و ۱۷)

۵۳- گزینه «۱» (کتاب آبی پیمان‌های)

هرچند شاعران عصر بازگشت باعث نوآوری و تکامل شعر فارسی نشدند، اما از این جهت اهمیت دارند که توانستند زبان شعر را از حالت سستی که در اواخر سبک هندی در آن به وجود آمده بود، نجات بخشند. اگر این نهضت به پا نشده بود، چه بسا زبان فاخر شعر فارسی دچار سستی و ضعف بیش‌تری می‌شد.

خداوندنامه صبا کاشانی، حماسه‌ای مذهبی در بیان معجزات پیامبر (ص) و دلیری‌های حضرت علی (ع) است.

(علوم و فنون ادبی (۱۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۱۳)

۵۴- گزینه «۲» (کتاب آبی پیمان‌های)

ادیب‌الممالک فراهانی، شاعری است که عبارت مورد نظر درباره او صدق می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۱۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۶)

۵۵- گزینه «۱» (کتاب آبی پیمان‌های)

«انجمن ادبی خاقان» به ریاست فتحعلی‌شاه قاجار در تهران تأسیس شد. هدف از تشکیل این انجمن رهایی شعر فارسی از انحطاط دوره صفوی و دوره‌های بعد از آن بود.

(علوم و فنون ادبی (۱۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۱۲)

۵۶- گزینه «۴» (سعید یعفری)

مشتاق اصفهانی در زمان نادرشاه و کریم‌خان زند، با همراهی چند تن دیگر از ادیبان، انجمن ادبی اصفهان را اداره می‌کرد.

نشاط اصفهانی در نظم و نثر مهارت داشت و مجموعه آثار او با عنوان «گنجینه نشاط» در دسترس است. ضمناً او به غزل‌سرایی مشهور است، اما قصاید بلندی نیز سروده است.

(علوم و فنون ادبی (۱۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۴۸- گزینه «۳» (سیرعلیرضا احمدی)

حافظ در گزینه «۳» از زبان یار با تفاخر از بی‌نیازی معشوق از عاشق سخن می‌گوید، ولی در سایر ابیات شاعر با تفاخر از هنر خود دفاع می‌کند.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم و موسیقی شعر، ترکیبی)

۴۹- گزینه «۴» (کتاب آبی پیمان‌های)

در بیت گزینه «۴» شاعر عدم جاری بودن عدل و داد در نظام هستی را ویژگی آن می‌داند و رنج و عذاب اهل فضل را ناشی از این مسئله می‌داند. این نگرشی به‌غایت بدبینانه است؛ زیرا عدم اعتقاد به نظام عادلانه هستی، تحمل خیلی چیزها را ناممکن می‌سازد.

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، ترکیبی)

۵۰- گزینه «۳» (مبتدی فراهانی)

مفهوم کلی و مشترک بیت صورت سؤال و گزینه‌های «۱»، «۲» و «۴» به این اشاره دارد که «حال عاشق را تنها عاشق درک می‌کند»، در حالی که بیت گزینه «۳» به این اشاره دارد که «راز عشق پنهان‌کردنی نیست».

(علوم و فنون ادبی (۱)، مفهوم، صفحه ۲۳)

علوم و فنون ادبی (۳)

۵۱- گزینه «۴» (عزیز الیاسی‌پور)

در سبک بازگشت شاعران به تقلید از قصیده‌سرایان و غزل‌سرایان دوره‌های پیشین پرداختند که ترتیب درست در گزینه «۴» آمده است.

شاعران قصیده‌سرا: صبا کاشانی - قآنی شیرازی - سروش اصفهانی

شاعران غزل‌سرا: نشاط اصفهانی - فروغی بسطامی - مجمر اصفهانی

(علوم و فنون ادبی (۱۳)، تاریخ ادبیات و سبک‌شناسی، صفحه ۱۱۳)

۵۲- گزینه «۳» (مفسن اصغری)

— ادیب‌الممالک فراهانی: میرزا محمدصادق امیری فراهانی که بعدها از جانب مظفرالدین شاه به ادیب‌الممالک ملقب شد، فعالیت اصلی‌اش روزنامه‌نگاری بود. وی سردبیری روزنامه مجلس را بر عهده داشت.

— محمدتقی بهار: بهار علاوه بر آشنایی عمیق با زبان فارسی و ادبیات کهن، از مسائل روز جامعه نیز آگاهی داشت و این شناخت و توانمندی را در خدمت آزادی و وطن‌خواهی درآورد. او در سبک خراسانی با زبانی حماسی شعر می‌سرود.

جامعه‌شناسی (۲)

۶۱- گزینه «۴»

(آزیتا بیدرقی)

تشریح موارد نادرست:

الف) در مقابل جهان انسانی جهان دیگری به نام جهان تکوینی وجود دارد که وجود آن مستقل از خواست و اراده انسان است و پیش از انسان وجود داشته است.

د) بخش فردی جهان انسانی به زندگی شخصی و فردی انسان‌ها بازمی‌گردد که شامل خلیقات، دانسته‌ها و تجربه‌هایی است که افراد دیگر با ما در آن‌ها شریک نیستند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۳ تا ۶)

۶۲- گزینه «۲»

(آرش مرتضایی‌فر)

عبارت ذکرشده برای دیدگاه دوم مربوط به دیدگاه اول است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۶۳- گزینه «۴»

(آرش مرتضایی‌فر)

فرهنگ اینکاها از نوع فرهنگ‌هایی است که نه تداوم تاریخی بالایی دارد و نه گستره جغرافیایی وسیع؛ همچنین فرهنگ ژاپن دارای تداوم تاریخی بالا و فاقد گستره جغرافیایی وسیع است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۱)

۶۴- گزینه «۱»

(آزیتا بیدرقی)

سرمایه‌داری و صهیونیسم نمونه‌های فرهنگ جهانی‌اند که ارزش‌های قومی و قبیله‌ای داشته، ولی نگاه سلطه‌جویانه دارند. (ج)
فرهنگ‌های قومی و قبیله‌ای بدون نگاه سلطه‌جویانه از محدوده قومی و قبیله‌ای فراتر نمی‌روند.

فرهنگ اسلام و فرهنگ مسیحیت: فرهنگ‌هایی که شایسته جهانی‌شدن هستند و دارای ارزش‌های عام و جهان‌شمول‌اند.

تقسیم جهان به دو منطقه مرکز و پیرامون: دارای ارزش‌های قومی و قبیله‌ای با نگاه سلطه‌جویانه

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۴)

۶۵- گزینه «۳»

(ریحانه امینی)

تشریح مورد نادرست:

برخی قید و بندها مانع رسیدن انسان به کمال و حقوق انسانی‌اش می‌شوند و زمینه ظلم بر او را فراهم می‌کنند. فرهنگ جهانی باید آزادی انسان از این قید و بندها را تأمین کند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۶۶- گزینه «۳»

(مهم‌مهوری یعقوبی)

تشریح عبارت‌های نادرست:

ج) فرهنگ جهانی باید روحیه تعهد و مسئولیت را در انسان‌ها ایجاد کند تا زمینه گسترش و تحقق عقاید و ارزش‌های جهان‌شمول را فراهم آورد.

۵۷- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

این گزینه از عوامل مؤثر در بیداری ایرانیان در دوره قاجار نیست. سفرهای شاهان قاجار به فرنگ موجب آشنایی شاهان با تحولات جهانی شد، اما بیداری ایرانیان متأثر از عوامل دیگری بود.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه ۱۴)

۵۸- گزینه «۳»

(مجتبی فرهادی)

موارد «ب» و «د» هر دو صحیح هستند.

بررسی موارد نادرست:

«الف»: نمایشنامه «ایده‌آل» یا «سه تابلوی مریم» اثری منظوم است.

«ج»: صبا در مثنوی، قصیده و غزل دست داشت و در این قالب‌های شعری آثاری چون خداوندنامه و گلشن صبا را به یادگار گذاشت.

(علوم و فنون ادبی (۳)، تاریخ ادبیات، صفحه‌های ۱۳، ۱۴، ۱۷ و ۱۸)

۵۹- گزینه «۲»

(کتاب آبی پیمانه‌ای)

- در شعر عصر بازگشت، گرایش به تقلید از زبان و بیان، تخیل و دیگر ویژگی‌های سبک خراسانی و عراقی وجود داشت. از میان ابیات ارائه شده، بیت «الف» به خاطر تشبیه حسی و بیان عشق زمینی، مشابه سبک خراسانی است و بیت «ه» با بیان مفهوم عرفانی وحدت وجود («یکی» بودن مطلوب) به سبک عراقی شباهت دارد.

- از درونمایه‌های شعر عصر بیداری می‌توان به انعکاس اوضاع سیاسی، اجتماعی و فرهنگی اشاره کرد که خطاب شاعر به خودش در بیت «د»، نمونه انتقاد فرهنگی است. بیت «ب» نیز مفهوم میهن‌پرستی را بیان می‌کند که در این دوره رواج یافت.

- تصاویر خیالی بدیع در بیت «ج» نشان از سبک هندی دارد.

(علوم و فنون ادبی (۳)، سبک‌شناسی، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۵)

۶۰- گزینه «۳»

(عزیز الیاسی‌پور)

مفهوم بیت «الف و د» عشق به وطن و میهن است در معنایی که متفکران و شاعران دوره بیداری مدنظر داشتند.

تشریح ابیات دیگر:

ب) در این بیت از وطنی سخن رفته است که معبود عشاق است و بنابراین نمی‌توان معنای میهن را از آن برداشت کرد.

ج) در این بیت شاعر با اشاره به داستان یوسف (ع) می‌گوید وطن جایی است که در آن عزیزان را به چاه می‌افکنند.

(علوم و فنون ادبی (۳)، مفهوم، صفحه ۱۸)

جامعه‌شناسی (۱)

(مقدمه‌ی یعقوبی)

۷۱- گزینه «۲»

تشریح عبارت‌ها:

الف) با توجه به مصراع دوم بیت، بیانگر این موضوع است که هر مخلوقی در جهان، کاری را انجام می‌دهد.

ب) قرار گرفتن بر سر دو راهی‌ها برای مثال پس از برگشت از دبیرستان بهتر است ابتدا استراحت کنید و بعد تکالیف درسی خود را انجام بدهید یا برعکس اشاره به ارادی بودن کنش دارد.

ج) کنش انسانی، ویژگی‌هایی دارد که آن را از فعالیت مخلوقات دیگر متمایز می‌کند.

د) فعالیت‌هایی نظیر ضربان قلب، گردش خون، بسته شدن ناخودآگاه چشم در مواجهه با خطر و... کنش محسوب نمی‌شوند زیرا بدون اراده و خواست انسان انجام می‌شوند پس فاقد ویژگی ارادی بودن هستند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۷۲- گزینه «۲»

تشریح گزینه نادرست:

(ریاضانه امینی)

سخن گفتن یک کنش است. اگر ما آگاهی خود را نسبت به کلمات و معانی آنها از دست بدهیم، از گفتار بازمی‌مانیم. از این رو، فردی که به زبانی آگاهی ندارد، نمی‌تواند با آن زبان سخن بگوید. بنابراین سخن گفتن فرد فارسی زبان به زبان چینی، کنش محسوب می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۳ و ۴)

۷۳- گزینه «۲»

(آزیتا پیرقی)

ادای احترام سرباز به بارگاه ملکوتی امام رضا (ع): معنادار بودن کنش پرسش چرا در آزمون سراسری شرکت کردی؟ هدف دار بودن کنش پاسخ مناسب معلم به دانش‌آموزی که دست خود را بالا گرفته است: معنادار بودن کنش

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۵)

۷۴- گزینه «۳»

(فاطمه صفری)

معتاد شدن به دخانیات: پیامد ارادی کنشگر است که وابسته به خود او می‌باشد و احتمالی است یعنی ممکن است انجام بشود یا انجام نشود.

تقرب به خداوند با وضو گرفتن: پیامد غیر ارادی و نتیجه طبیعی کنش (وضو گرفتن) است که قطعی است؛ یعنی حتماً انجام می‌شود.

نمره بیست گرفتن: پیامد ارادی وابسته به اراده دیگری است که احتمالی می‌باشد یعنی ممکن است انجام بشود یا انجام نشود.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۷ و ۸)

۷۵- گزینه «۴»

(کتاب آبی پیمان‌های - با تغییر)

تصویر الف): هر کنشی آثار و پیامدهایی دارد.

تصویر ب): در بسیاری از موارد آدمیان کنش‌های خود را با توجه به پیامدهای ارادی و غیرارادی آن انجام می‌دهند.

(جامعه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۶ و ۷)

د) معنای زندگی و مرگ پرسش همیشگی بشر است، اما بحران زیست‌محیطی و پیر شدن جمعیت مسئله تازه‌ای است.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۶۷- گزینه «۱»

(کنکور قاج از کشور ۱۴۰۰)

ابونصر محمد فارابی در گونه‌شناسی جوامع، یکی از انواع جوامع جاهلی را جامعه تغلب می‌نامد. او در تعریف این نوع جامعه می‌نویسد: در جامعه تغلب، مردم برای غلبه یافتن بر سایر ملت‌ها با یکدیگر همکاری می‌کنند و این هنگامی پیش می‌آید که همه آن‌ها، شیفته غلبه بر اقوام و ملل دیگر باشند. هدف این مردم خوار و مقهور کردن دیگران است. آن‌ها نمی‌خواهند ملت مقهور، مالک جان و مال خود و... باشد. چنین افرادی دوست دارند بر یکایک مردم جامعه خود نیز چیره شوند ولی از آن‌جا که در یک جامعه مردم برای بقای خود، غلبه بر اقوام دیگر و جلوگیری از غلبه اقوام دیگر بر خود به هم نیازمندند، ناچارند از چیرگی بر یکدیگر خودداری کنند. چنین مردمی گمان می‌برند که فقط آنان خوشبخت، پیروز و مورد رشک دیگرانند (و باید باشند) و از همه جوامع دیگر برترند. آن‌ها مردم جوامع دیگر را خوار و بی‌ارزش می‌شمرند. این‌گونه اندیشه‌ها در آنان حس خودخواهی را تقویت می‌کند. پس، همواره می‌خواهند دیگران آنان را ستایش کنند. گمان می‌برند که ملت‌های دیگر نتوانسته‌اند به موقعیتی که آنان به دست آورده‌اند، برسند و اصولاً چنین سعادت را نمی‌شناسند.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۱۹)

۶۸- گزینه «۱»

(فاطمه صفری)

قومی که در اثر تهاجم نظامی شکست می‌خورد، اگر هویت فرهنگی اش را حفظ کند با ضعیف شدن تدریجی قدرت نظامی مهاجم، می‌تواند استقلال سیاسی خود را به دست آورد و اگر فرهنگی غنی و قوی داشته باشد، می‌تواند گروه مهاجم را در فرهنگ خود هضم کند و به خدمت گیرد. از سلطه غرب با نام‌هایی مانند استعمار و امپریالیسم یاد می‌شود.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه‌های ۲۱ و ۲۲)

۶۹- گزینه «۲»

(آرش مرتضایی‌فر)

استعمار از قرن پانزدهم توسط اروپاییان آغاز شد و در قرن نوزدهم به اوج رسید.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۲۳)

۷۰- گزینه «۲»

(کنکور قاج از کشور ۱۴۰۰)

در استعمار نو، کشور استعمارگر با اتکا به قدرت اقتصادی خود، با استفاده از نهادها و سازمان‌های اقتصادی و سیاسی بین‌المللی و از طریق دولت‌های دست‌نشانده، کنترل بازار و سیاست کشورهای دیگر را در اختیار می‌گیرد.

(جامعه‌شناسی (۲)، فرهنگ جهانی، صفحه ۲۵)

روان‌شناسی

۸۱- گزینه ۴»

(کنکور سراسری ۱۴۰۱)

تشریح عبارات:

- فرضیه‌ها در صورت پذیرفته شدن به قانون یا اصل تبدیل می‌شوند.

- فرضیه پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است.

- برای پذیرش پاسخ‌های اولیه ارائه شده به مسئله‌های علمی و تأیید یک

فرضیه، باید آن پاسخ‌ها را براساس مشاهدات تجربی بیازماییم.

- مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع نظریه را تشکیل می‌دهند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۸۲- گزینه ۲»

(کنکور سراسری دی‌ماه ۱۴۰۲ - نوبت اول)

پژوهش‌های دانشمندان با «طرح مسئله» شروع می‌شود. جملات پرسشی

مبین یک مسئله هستند. (رد گزینه ۱)

فرضیه، پاسخ اولیه پژوهشگران به مسئله‌های علمی است و به صورت

جمله‌ای خبری مطرح می‌شود. (رد گزینه‌های ۳ و ۴)

مجموعه‌ای منسجم از اصول و قوانین علمی درباره یک موضوع نیز، «نظریه» را تشکیل می‌دهند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۲ و ۱۳)

۸۳- گزینه ۲»

(فهرار علی نژاد)

«پیش‌بینی» مربوط به شرایطی می‌شود که توصیفی از یک پدیده

روان‌شناختی داشته باشیم و دلیلی برای ظهور آن پدیده یافته باشیم. در این

صورت، می‌توانیم زمان ظهور آن پدیده را بفهمیم و آن را دست‌کاری کنیم.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: توصیف مفهوم انگیزه

گزینه ۳: تبیین مفهوم هدف و بیان انگیزه به‌عنوان دلیل آن

گزینه ۴: توصیف مفاهیم حافظه کاری و حافظه کوتاه‌مدت با توجه به

مقایسه ویژگی‌های آن‌ها

(روان‌شناسی، روان‌شناسی، تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۷۶- گزینه ۴»

(کنکور سراسری ۹۹)

- بانک، مسجد، پلیس، مدرسه، خانواده، گروه دوستان، نمادها، ارزش‌ها،

هنجارهای اجتماعی و ... نمونه‌هایی از پدیده‌های اجتماعی هستند.

- بسیاری از آدابی که ما مراعات می‌کنیم، محصول پدیده‌های اجتماعی

اطراف ما هستند که به صورت فرصت‌ها و محدودیت‌ها، پیش روی ما قرار

می‌گیرند و اگر وجود نداشته باشند، نمی‌توانیم با هم زندگی کنیم.

- دعا در حق فرزندان، یک کنش اجتماعی است.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۰ تا ۱۴)

۷۷- گزینه ۴»

(آرش مرتضایی‌فر)

تشریح موارد نادرست:

(ب) برای رعایت حقوق دیگری (تحقق یک ارزش) باید در حضور دیگران

آرام مطالعه کنیم. (پیدایش یک هنجار)

(ج) ارزش‌ها از جنس هدف و مقصود هستند و هنجارها از جنس وسیله و

روش رسیدن به ارزش‌ها.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۱، ۱۳ و ۱۴)

۷۸- گزینه ۲»

(کنکور قاج از کشور ۱۴۰۱)

تشریح نادرستی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «اما همه پدیده‌های اجتماعی بُعد ذهنی و نامحسوس دارند؛ اما همه

آن‌ها بُعد عینی و محسوس ندارند. هم‌چنین نظم موجود در جهان اجتماعی،

تکوینی نیست؛ بلکه آگاهانه و اعتباری است.

گزینه ۳: «نظم موجود در جهان اجتماعی، تکوینی نیست؛ بلکه آگاهانه و

اعتباری است.

گزینه ۴: «در جهان اجتماعی بُعد معنایی و ذهنی پدیده‌ها اهمیت بسیاری

دارد.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه‌های ۱۸ و ۱۹)

۷۹- گزینه ۲»

(آرش مرتضایی‌فر)

بدن موجودات زنده ویژگی‌های مشترکی دارند:

- اندام و اعضای متفاوتی دارند مثلاً گیاه ریشه، ساقه و برگ دارد و بدن

انسان قلب، مغز، دست و ... دارد.

- اعضای آنها به یکدیگر وابسته‌اند و هر کدام نیازهای دیگری را تأمین

می‌کند.

- اعضا برای حفظ حیات موجود زنده در ارتباط با یکدیگر عمل می‌کنند.

- اعضا برای تأمین هدف مشترک از چیش و نظم خاصی برخوردارند.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۱۷)

۸۰- گزینه ۳»

(آرش مرتضایی‌فر)

عبارات به‌ترتیب مؤید تأثیر جهان اجتماعی بر جهان طبیعی، تأثیر جهان

ماوراءطبیعی بر جهان اجتماعی و تأثیر جهان طبیعی بر جهان اجتماعی

هستند.

(پایه‌شناسی (۱)، زندگی اجتماعی، صفحه ۲۲)

۸۴- گزینه «۴»

(مهسا عفتی)

منظور از توصیف، بیان روشن و تا حد ممکن دقیق از چیستی مفهوم و موضوعی است که قصد مطالعه و بررسی آن را داریم. پس از برگزیدن یک توصیف و تبیین خاص از یک پدیده، تا حد زیادی می‌توان به پیش‌بینی آن پدیده دست یافت.

تکلیف: افزایش و کاهش، کلیدواژه‌های مفهوم پیش‌بینی هستند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۸۵- گزینه «۳»

(فرهار علی‌نژاد)

همیشه این احتمال هست که برای یک موضوع یا پدیده، تبیین‌های متفاوت و در عین حال صحیحی وجود داشته باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۲)؛ مثلاً چند نوع تبیین تجربی مختلف (رد گزینه ۴) یا تبیین عقلی، دینی و ... بنابراین، نباید با دست‌یافتن به یک تبیین خاص، تبیین‌های محتمل یا صحیح دیگر را رد کنیم.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۵ و ۱۶)

۸۶- گزینه «۴»

(مهمرب میبویی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: درست است. وقتی از مبدا به مقصد در حال حرکت هستیم، جریان رسیدن به هدف را فرایند می‌گویند.

گزینه «۲»: درست است. هم دانشمندان و هم افراد عادی با مسئله مواجه می‌شوند، اما مهم‌ترین تفاوت دانشمندان با افراد عادی در برخورد با مسئله است که مواجهه دانشمندان منظم و قاعده‌مند است.

گزینه «۳»: درست است. دانشمند با طرح مسئله، موقعیت‌های ناشناخته و مجهول را شناسایی می‌کند.

گزینه «۴»: نادرست است. در جستجوی چیزی بودن (علت) باعث می‌شود روش علمی، هدفمند باشد (معلول).

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۶ تا ۱۸)

۸۷- گزینه «۴»

(مهسا عفتی)

تعریف عملیاتی باعث سهولت در اندازه‌گیری می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه ۱۹)

۸۸- گزینه «۳»

(همیدرضا توکلی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مصاحبه برخلاف گفتگوی معمولی، هدفمند و سازمان یافته است.

گزینه «۲»: اطلاعاتی را که با کمک مشاهده مستقیم نمی‌توان به دست آورد، می‌توان با استفاده از پرسشنامه‌ها کسب کرد.

گزینه «۳»: علاوه بر مشاهده در محیط طبیعی، برخی از محققان در محیط آزمایشگاهی به مشاهده رفتارهای موردنظر می‌پردازند.

گزینه «۴»: استفاده از آزمون‌ها، چگونگی اجرا و تفسیر آن باید به دست افراد متخصص انجام شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

۸۹- گزینه «۱»

(مهمرب میبویی)

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱» درست است. پژوهش‌های دانشمندان با طرح مسئله شروع می‌شود.

گزینه «۲» نادرست است. دقت کنید تعریف عملیاتی یعنی متغیر را به دقت تعریف کنیم. برای مثال می‌شد در این پژوهش افسردگی را این‌گونه تعریف کرد: نمره ۲۹ تا ۶۳ در آزمون افسردگی بک.

گزینه «۳» نادرست است. با صرف انجام روش خود نمی‌توان آن را عاری از اشتباه دانست چراکه ممکن است بعداً نادرستی آن مشخص شود؛ ضمناً روانشناس نباید دارو تجویز کند (دارودرمانی کار روانپزشک است).

گزینه «۴» نادرست است. متخصصان نباید مشخصات و اطلاعاتی را که در تحقیقات خود از درمانجویان به دست آورده‌اند، به صورت عمومی و برای دیگران منتشر کنند.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، ترکیبی)

۹۰- گزینه «۲»

(همیدرضا توکلی)

عبارت اول: شامل یک تعریف از مفهوم هوش است که دال بر «توصیف» این مفهوم است.

عبارت دوم: به ارکان اساسی «روش علمی» اشاره کرده است.

عبارت سوم: به دلیل «نبود تعریف یکپارچه و منسجم» از روان‌شناسی اشاره کرده است.

عبارت چهارم: به «پردازش مفهومی» اشاره کرده است که در آن، از ویژگی‌های کیفی استفاده می‌شود.

(روان‌شناسی، روان‌شناسی؛ تعریف و روش مورد مطالعه، صفحه‌های ۱۴، ۱۶ و ۲۰ و ۲۲)

عربی زبان قرآن (۲)

۹۱- گزینه «۳»

(مسین شیخ الدینی - بم)

«بالتی هی أحسن»: به روشی که نیکوتر است (رد گزینه‌های «۱» و «۴») / «أعلم» (اسم تفضیل): داناتر (رد گزینه «۲») / «ضلل» (فعل ماضی): گمراه شد (رد گزینه «۱»)

(ترجمه)

۹۲- گزینه «۱»

(مبیر بیگلی)

«غداة»: دشمنان (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «تشاء»: می‌خواهند (رد گزینه‌های «۲» و «۴») / دقت کنید با توجه به وجود «من» و سبک و سیاق جمله، می‌توانیم فعل‌های ماضی را به صورت مضارع ترجمه نماییم.

(ترجمه)

۹۳- گزینه «۴»

(مبیر رضا قانرآینی - اصفهان)

«تهیم»: تشنه و سرگردانند (رد گزینه «۱») / «الغلاة»: بیابان (رد گزینه «۱») / «تنقذ»: نجات یابند (رد گزینه «۱») / «استخرجوا»: خارج کنید، بیرون بیاورید (رد گزینه‌های «۲» و «۳»)

نکات مهم درسی:

در ترجمه افعال، به نوع و صیغه فعل دقت کنید؛ «استخرجوا» فعل امر از صیغه جمع مذکر مخاطب به معنای «خارج کنید، بیرون بیاورید» است.

(ترجمه)

۹۴- گزینه «۲»

(مبیر بیگلی)

ترجمه صحیح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: دشمنی دانا بهتر از دوستی نادان است!
گزینه «۳»: نادان با (چیزی) همانند دم فروبستن در برابرش کیفی نمی‌شود!
گزینه «۴»: سوارانی که در بیابان‌ها تشنه و سرگردانند، آب‌انبارها را جست‌وجو می‌کنند!

(ترجمه)

۹۵- گزینه «۴»

(سیر ممبرعلی مرتضوی)

«ای برادر مؤمن من»: یا آخی المؤمن (رد گزینه‌های «۱» و «۳») / «دشنامگوی خود را خوار»: شاتمک ... حقیراً (دقت کنید موصوف و صفت نیستند ← رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «برای خشنودی خدا»: لرضا الله (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «رها کن»: (فعل امر) دَع (رد گزینه‌های «۱» و «۳»)

(ترجمه)

۹۶- گزینه «۲»

(کتکور سراسری ۹۸)

عبارت صورت سؤال می‌گوید: «ارزش نعمت‌ها را فقط کسی می‌داند که مصیبت بر وی فرود آمده باشد!»؛ مصراع گزینه «۲»: «از انبارهای آب درباره سوارانی که در بیابان‌ها تشنه و سرگردان می‌شوند، بپرس!» مفهومی مناسبی دارد؛ زیرا بیان می‌کند که برای تشنگان بیابان، آب مصانع با وجود مزه ناگوار، نعمتی بزرگ بوده است و آنان قدرش را می‌دانسته‌اند.

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «به خدا قسم ما عشقی بدون سرزنش ندیدیم!» نامناسب است.
گزینه «۳»: «چقدر زندگی مرا تلخ می‌کند درحالی‌که حمل‌کننده عسل هستی!» نامناسب است.
گزینه «۴»: «گاهی چشمه زندگی در میان تاریکی‌ها جست و جو می‌شود!» نامناسب است.

(مفهوم)

۹۷- گزینه «۴»

(مسین شیخ الدینی - بم)

با توجه به سیاق جمله و ترجمه آن، مشخص است که نیاز به فعل امر داریم، در نتیجه انتهای فعل «علمنی» باید حرکت ساکن داشته باشد، لذا شکل صحیح آن به صورت «علمنی» است. همچنین تلفظ درست «الزراعة» به شکل «الزراعة» می‌باشد.

(ضبط حرکات)

۹۸- گزینه «۲»

(معمور بادرین)

در گزینه‌های «۱»، «۳» و «۴» اسم تفضیل به صورت صفت تفضیلی «تر» ترجمه می‌شود، ولی در گزینه «۲» اسم تفضیل به صورت صفت عالی «ترین» ترجمه می‌شود.

نکات مهم درسی:

(۱) اگر بعد از اسم تفضیل حرف جر «من» بیاید، اسم تفضیل عموماً به صورت صفت تفضیلی «تر» ترجمه می‌شود.
(۲) اگر بعد از اسم تفضیل مضاف‌الیه بیاید، اسم تفضیل عموماً به صورت صفت عالی «ترین» ترجمه می‌شود.

(قواعد اسم)

۹۹- گزینه «۳»

(فاطمه منصورقالی)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «المواقف» (پارکینگ‌ها) اسم مکان است.
گزینه «۲»: «مزارع» (کشزارها) اسم مکان است.
گزینه «۴»: «مجرى» (محل جریان، مجرا) اسم مکان است.

(قواعد اسم)

۱۰۰- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ارشد ۱۴۰۳- نوبت اول)

صورت سؤال، گزینه‌ای را می‌خواهد که در آن، دو اسم مبالغه با معنای غیر وصفی وجود داشته باشد.

تکات مهم درسی:

اسم مبالغه (وزن‌های «فَعَال» و «فَعَالَة») با ۳ کاربرد و معنی مختلف دیده می‌شوند:

(۱) اسم مبالغه با معنای وصفی (همراه با معنی «بسیار»): مثل: صَبَّار (بسیار شکیبا)، عَلَّامَة (بسیار دانا)

(۲) اسم مبالغه با معنای شغل؛ مثل: خَبَّاز (نانوا)، طَبَّاح (آشپز)

(۳) اسم مبالغه با معنای ابزار و وسیله؛ مثل: جَوَّال (موبایل)، فَتَّاحَة (در بازکن)

حال به تشریح گزینه‌ها می‌پردازیم:

گزینه «۱»: «صَبَّار» (بسیار شکیبا) و «نَفَّاذ» (بسیار دارای نفوذ) هر دو معنی وصفی دارند.

گزینه «۲»: «الْفَهَامَة» (بسیار فهمیده) و «الْوَهَّاب» (بسیار بخشنده) هر دو معنی وصفی دارند.

گزینه «۳»: «الْخَلَّاق» (بسیار نوآور) و «عَلَّامَة» (بسیار دانا) هر دو معنی وصفی دارند.

گزینه «۴»: «طَيَّار» (خلبان) معنای شغل و «الجَوَّال» (موبایل) معنای وسیله و ابزار دارد، پس هر دو اسم مبالغه معنی غیر وصفی می‌دهند.

(قواعد اسم)

عربی زبان قرآن (۱)

۱۰۱- گزینه «۳»

(روح‌الله گلشن)

«یتفکرون»: تفکر می‌کنند، می‌اندیشند، اندیشه می‌کنند (از صیغه «غایب» است نه «مخاطب») (رد گزینه «۴») / «رَبَّنَا»: پروردگارا، پروردگار ما (هر دو صحیح است) // «هذا باطلاً»: این را باطل (دقت کنید «باطلاً» دارای «ال» نیست؛ بنابراین «هذا باطلاً» نمی‌تواند مانند یک ترکیب ترجمه شود) (رد گزینه «۱»)

ضمناً در گزینه «۲»، «أَنْ» اضافی است و معادلی در عبارت عربی ندارد.

(ترجمه)

۱۰۲- گزینه «۴»

(کنکور سراسری ری ۱۴۰۲- نوبت اول)

«لَا تَحْتَقِرْ»: (فعل نهی مخاطب) کوچک مشمارا / «افعلیه»: (فعل امر مخاطب) آن را انجام بده (رد گزینه‌های «۱» و «۲») // «إِلْمِي»: بدان / «صَغِيرَةً»: کوچک آن / «كَبِيرًا»: بزرگ (رد گزینه «۳») // «قَلِيلَةً»: اندک آن

(رد گزینه‌های «۲» و «۳») // «كَثِيرًا»: بسیار

(ترجمه)

۱۰۳- گزینه «۲»

(امیرمسین شکوری)

«دست‌هایم»: یدَیْ (رد گزینه‌های «۱» و «۳») (دقت کنید که «یدی» در اصل «بَدَینِ + ی» بوده که به دلیل مضاف شدن، نون آن حذف شده و حرف‌های «ی» در هم ادغام شده‌اند و تبدیل به «بَدَیْ» شده است) / «فراموش کردم»: نسیتُ (رد گزینه «۱») / «که آن را ببندم»: أَنْ أَعْلَقَهَا (رد گزینه «۴») / «به من یادآوری کرد»: ذَكَرَنِي (رد گزینه‌های «۱» و «۴»)

(ترجمه)

۱۰۴- گزینه «۳»

(مرتضی کاظم شیروردی)

ترجمه عبارت: هر کس دشمنی کاشت، زبان درو کرد. (این عبارت، انسان‌ها را به دوستی با یکدیگر و دوری از دشمنی دعوت می‌کند و ارتباطی با بیت داده شده ندارد.)

تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: به آنچه گفته است، بنگر و به آن کس که گفته است، ننگر. (گفته مهم است نه گوینده)

گزینه «۲»: هر که نیکی بیاورد پس ده برابر آن پاداش دارد. (مزد عمل انسان به کار نیکی است که انجام می‌دهد.)

گزینه «۴»: دانش را طلب کنید اگرچه در چین باشد. (گوهر جان آدمی به علم و دانش است و باید آن را بخواهد اگرچه دور از دسترس باشد.)

(مفهوم)

ترجمه متن درک مطلب:

اگر سخن گفتن از جنس نقره باشد، پس سکوت از طلاست، و طلا مانند نقره نیست. نقره معدنی گرانبه‌است اما طلا بسیار گرانبه‌تر از نقره است. هدف از این سخن این است که سکوت از سخن گفتن بهتر است و خاموش بودن از سخن پوچ و بیهوده بهتر است. قصد این عبارت‌ها این نیست که همواره ما را به سکوت وادار کند چرا که سخن گفتن بهترین انتخاب برای مردم است تا از اعتقادشان دفاع کنند یا دانش خود را نشر دهند، همین‌طور بر انسان واجب است که سکوت را در برابر ستم و نابرابری نپذیرد. سکوت معمولاً از حرف زدن گرانبه‌تر است جز هنگامی که واجب باشد که سخن گفتن را انتخاب کنیم. بنابراین، انتخاب سکوت در برابر ستم اشتباه فاحشی است که دلالت بر ترس و هراس دارد و شکی نیست که مردم سرزنش می‌کنند کسی را که سکوت کند هنگامی که بر او واجب است سخن بگوید و آنچه را که لازم است با صدای بلند، آشکار کند. بی‌گمان سخن پوچ همان است که به دیگران سودی نمی‌رساند و در جای خود نیست. همین‌طور امکان دارد که انسان عاقل و باهوش گاهی سکوت را انتخاب کند تا آنچه را که درون اوست، برساند، پس چه بسا سکوتی که گویاتر از سخن گفتن است.

۱۰۵- گزینه «۳»

(ولی برهی - ابوهر)

ارزش سکوت معمولاً بیشتر از سخن گفتن است! (درست).

تشریح گزینه‌های دیگر:

گزینه «۱»: ترجمه عبارت: سکوت معمولاً ارزان‌تر از سخن گفتن است!
گزینه «۲»: ترجمه عبارت: سکوت ارزان است و سخن گفتن، ارزان‌تر!
گزینه «۴»: ترجمه عبارت: سکوت گرانبهاست است و سخن گفتن، گرانبها تر!
(درک مطلب)

۱۰۶- گزینه «۱»

(ولی بری - ابهر)
هرگاه ظلم را ببینیم ... پس باید سکوت نکنیم بلکه سخن بگوییم! (درست).
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ترجمه عبارت: پس باید سکوت کنیم و به خاموشی پایبند باشیم!
گزینه «۳»: ترجمه عبارت: پس باید سکوت را انتخاب کنیم و سخن نگوییم!
گزینه «۴»: ترجمه عبارت: پس باید آن‌چه را که درونمان است، با سکوت برسانیم!
(درک مطلب)

۱۰۷- گزینه «۱»

(ولی بری - ابهر)
چه وقت عدم سکوت، بر انسان واجب به شمار می‌آید؟ هرگاه انسان بفهمد که او مورد ستم واقع می‌شود!
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۲»: ترجمه: هنگامی که انسان ارزش سخن را درک کند!
گزینه «۳»: ترجمه: وقتی انسان خردمند و باهوش باشد و قدرت زیادی داشته باشد!
گزینه «۴»: ترجمه: وقتی سخن در برابر مخاطب هیچ فایده‌ای ندارد!
(درک مطلب)

۱۰۸- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۱۴۰۰)
«الصائمین» در صورت سؤال جمع مذکر سالم است.
در سایر گزینه‌ها «قوانین»، «الدلافین» و «المساکین» جمع مکسر هستند نه جمع مذکر سالم، چون با حذف «ین» مفرد کلمه به دست نمی‌آید.
(قواعد اسم)

۱۰۹- گزینه «۴»

(مجید بیگلری)
در گزینه «۴» عدد ترتیبی بعد از معدود خود نقش صفت دارد، پس «الأول» باید به شکل «مؤنث» (الأولی) به کار رود و همچنین معدود بعد از اعداد (۳ تا ۱۰) باید به شکل جمع (مرآت) به کار رود. (۲ غلط)
تشریح سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «إثنتا عشر» نادرست بوده و درست آن «إثنا عشر» می‌باشد. (۱ غلط)
گزینه «۲»: «رجالاً» نادرست است، چون معدود (۱۱ تا ۹۹) باید مفرد (رجلاً) بیاید. (۱ غلط)
گزینه «۳»: «خامسة» عدد ترتیبی است در صورتی که با توجه به معنی و مفهوم جمله باید عدد اصلی (خمسة) بیاید. (۱ غلط)
(عذر)

۱۱۰- گزینه «۴»

(سید مفسر علی مرتضوی)
«الحجرات» جمع غیرانسان است، پس اسم اشاره مفرد مؤنث برای آن استفاده می‌شود («هؤلاء» جمع و نادرست است ← رد گزینه‌های «۱» و «۳»).
«نافذتان» مثنای مؤنث است، بنابراین باید فعل مناسب آن نیز به صیغه مثنای مؤنث (تفتحان) بیاید. (رد گزینه‌های «۱» و «۲»)
(قواعد اسم)

عربی، زبان قرآن (۳)

۱۱۱- گزینه «۳»

(امسان کلاته عربی)
«إنا»: قطعاً ما (رد گزینه «۴») / «جعلناه قرأناً عربياً»: قرآن را به زبان عربی قرار دادیم / «لعلکم»: امید است شما (رد گزینه‌های «۱» و «۲») / «تعلقون»: اندیشه‌ورزی کنید
(ترجمه)

۱۱۲- گزینه «۱»

(امیر حسین شکوری)
«من جهة الآباء أكفاء»: از جهت پدران یکسان هستند (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «يجب عليهم أن لا يفتخروا»: بر آن‌ها واجب است افتخار نکنند (رد گزینه «۲») / «التواضع»: فروتنی، تواضع (رد گزینه «۴») / «أن يفخر بنفسيه»: به خودش افتخار کند (رد گزینه‌های «۲» و «۴»)
(ترجمه)

۱۱۳- گزینه «۱»

(کنکور سراسری ۹۸)
«كلّ الناس»: همه مردم (رد گزینه‌های «۳» و «۴») / «سواء»: برابر / «ما هم سوى...»: جز ... نیستند (رد گزینه «۴») / «لحم»: گوشت / «عظم»: استخوان / «عصب»: پی، عصب / «لأمّ و لأب»: از یک پدر و مادر، از پدر و مادری (رد گزینه‌های «۲» و «۳») / «و»: (حالیه) در حالی که (رد گزینه‌های «۳» و «۴») / «الجهال»: (جمع مکسر «الجاهل») نادانان (رد گزینه‌های «۲» و «۳»)
(ترجمه)

۱۱۴- گزینه «۲»

(مسین شیخ‌الدینی - بم)
«بی‌گمان»: «إنّ» (رد گزینه‌های «۱» و «۴») / «دارای عقلی استوار است»: له (عنده) عقل ثابت (رد گزینه‌های «۳» و «۴»)
دقت کنید «عقلی استوار» یک ترکیب وصفی نکره است.
(ترجمه)

۱۱۵- گزینه «۴»

(روح‌الله گلشن)
ترجمه بیت صورت سؤال: «ای کسی که نابخردانه (از روی نادانی) افتخارکننده به اصل و نسب هستی، مردم تنها از یک پدر و مادر هستند.»
بیت به این موضوع اشاره می‌کند که «اصل و نسب و خانواده موضوع تعیین‌کننده‌ای نمی‌باشد و آنچه مهم است، هنر و فضیلت خود انسان و

فلسفه یازدهم

(مهم، رضایی/بفا)

۱۲۱- گزینه «۴»

مرتبه اول تفکر مربوط به مسائل روزمره و معمولی زندگی است که چهار مرحله دارد و گاهی نیاز به جدیت ندارد. مرتبه دوم تفکر مربوط به مسائل اساسی و بنیادین است؛ نه تخصصی (نادرستی گزینه «۳») و مختص فیلسوفان نیست (نادرستی گزینه «۲») و چهار مرحله دارد (نادرستی گزینه «۱») و همواره نیازمند تلاش پیوسته است.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۴ و ۵)

(عرفان دهرشیا)

۱۲۲- گزینه «۲»

موارد «ب»، «ج» و «د» صحیح هستند.

بررسی سایر موارد:

الف) تفکر فلسفی در همه علوم کارآمد است.

ه) موارد ذکر شده در این گزینه منجر به رسیدن به پرسش فلسفی نمی‌شوند؛

بلکه منجر به رسیدن به دریافت فلسفی و تحقق شناخت و معرفت می‌شوند.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۵)

(سبا بیغفر/زاده مهابری)

۱۲۳- گزینه «۳»

تلاش‌های قانونمند بشر برای یافتن پاسخ به پرسش‌های فلسفی باعث ظهور دانش فلسفه گردید.

بشر از همان نخستین روزهای حیات فکری خود اهمیت این قبیل پرسش‌های فلسفی را دریافته بود و در تلاش برای پاسخ قانونمند به این سؤالات بود.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه ۶)

(علیرضا نصیری)

۱۲۴- گزینه «۳»

آنچه که سوفیست‌ها از کلمه سوفیست مراد می‌کردند در واقع همان «دانشمند» بود؛ آنان خود را دانشمند می‌نامیدند. فلسفه نیز در تاریخ خود معانی مختلفی را پشت گذاشته است. فلسفه در ابتدا به معنی «دوست‌داری دانایی» و در نتیجه فیلسوف نیز معادل کلمه «دوست‌دار دانایی» بود. در مرحله بعدی فلسفه به مفهوم «مطلق دانش» ارتقا پیدا کرد و فیلسوف نیز معادل دانشمند شد. بنابراین دومین معنای «فیلسوف» در واقع همان مرادی است که سوفسطاییان از به کار بردن لفظ «سوفیست» قصد می‌کردند. (تأیید گزینه «۲») در ادامه نیز فلسفه تبدیل شد به یک شاخه خاص از علوم و یک دانش خاص که فیلسوف نیز به کسی اطلاق شد که به این دانش بپردازد.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۷ و ۸)

دست‌آورد او است. که این مفهوم از گزینه‌های «۱»، «۲» (شرف انسان به علم و دانش است نه به اصل و نسب!) و «۳» (هرگز نگو اصل و نسبم از اصل و نسب خویش هرگز سخن نگو)؛ (زیرا) اصل جوانمرد تنها آن چیزی است که به دست آورده است. نیز برداشت می‌شود.

اما گزینه «۴» با این مفهوم ارتباطی ندارد.

(مفهوم)

۱۱۶- گزینه «۳»

(افسان کلاته عربی)

در سؤالات ضبط حرکات، باید به کلمات مشابه زبان فارسی و عربی که تلفظ‌های متفاوتی دارند، دقت کرد؛ شکل درست واژه «جهه» می‌باشد.

(ضبط حرکات)

۱۱۷- گزینه «۴»

(سیر ممدعلی مرتضوی)

در گزینه «۴»، «داء» به معنای «درد، بیماری» با «صحة» متضاد است.

(واژگان)

۱۱۸- گزینه «۳»

(افسان کلاته عربی)

در گزینه «۳»، «کان» از افعال ناقصه است؛ «لعل، أن و لکن» در سه گزینه دیگر از حروف مشبّهة بالفعل هستند.

(انواع یملات)

۱۱۹- گزینه «۴»

(امیرحسین شکوری)

با توجه به قواعد «لیت و لعل» گزینه «۴» نادرست است؛ دقت کنید که صورت سؤال، خطا را می‌خواهد. ترجمه صورت سؤال: از پدربزرگم درباره خاطرات زیبایش از مشرف شدنش به نجف اشرف سؤال کردم و گفت:

گزینه «۱»: «کاش من یک بار دیگر آنجا را ببینم (صحیح است).

گزینه «۲»: امید است یک بار دیگر آنجا را ببینم (صحیح است).

گزینه «۳»: کاش یکبار دیگر آنجا را دیده بودم (می‌دیدم) (صحیح است).

گزینه «۴»: امید است یک بار دیگر آنجا را دیده بودم (می‌دیدم) (نادرست است).

(انواع یملات)

۱۲۰- گزینه «۱»

(کنکور سراسری تیر ۱۳۰۲- نوبت دوم)

از میان حروف مشبّهة بالفعل، «لکن» به معنای «ولی، اما» برای رفع ابهام از جمله قبل و کامل کردن معنی استفاده می‌شود. ترجمه عبارت گزینه «۱»:

گرچه سعی می‌کند خودش را از ما مخفی کند، ولی او نمی‌دانست که ما دَمَش را می‌دیدیم!

(انواع یملات)

۱۲۵- گزینه «۳»

(پوار پاکدل)

هنگامی که شخصی با دیدن و برخورد با یک رویداد و اتفاق دچار حیرت می‌شود، در واقع در مرحله اول تفکر یعنی برخورد با مسئله قرار دارد. و زمانی که پس از برخورد با مسئله سؤالی طرح می‌کند، در واقع در مرحله دوم تفکر، یعنی طرح پرسش و مسئله قرار دارد.

(فلسفه یازدهم، پیستی فلسفه، صفحه‌های ۳ و ۵)

۱۲۶- گزینه «۳»

(مسین آفونری راهنمایی)

این گزاره که «انسان نمی‌تواند چیزی را بشناسد.» نوعی شناخت معرفت‌شناسانه و در نتیجه مربوط به بخش ریشه‌های فلسفه است.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: مربوط به زبان و ادبیات می‌باشد.

گزینه «۲»: مربوط به فلسفه اخلاق می‌باشد.

گزینه «۳»: مربوط به شناخت‌شناسی فلسفی که بخش ریشه‌های فلسفه است، می‌باشد.

گزینه «۴»: این گزاره، گزاره‌ای تاریخی می‌باشد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۲ تا ۱۴)

۱۲۷- گزینه «۳»

(سبا پعفرزاده صابری)

همانطور که می‌دانیم فلسفه دارای یک بخش اصلی و چندین بخش فرعی است. بخش اصلی و ریشه‌های فلسفه، فلسفه اولی است که شامل هستی‌شناسی و معرفت‌شناسی می‌باشد. از این‌رو اساسی‌ترین مسائل فلسفی را در بردارد.

حال بین این دو می‌دانیم که از جهت موضوعی معرفت به وجود، فرع بر امکان شناخت آن است. یعنی معرفت‌شناسی مقدم بر هستی‌شناسی است و به نوعی بنیادین‌تر و زیربنایی‌تر از سایر بخش‌های فلسفه است.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه ۱۳)

۱۲۸- گزینه «۳»

(عرفان دهرشیا)

فلسفه با ورود به حیطه‌های خاص و محدود شده علوم گسترش می‌یابد. مثلاً ورود فلسفه به فیزیک باعث گسترش فلسفه و پدید آمدن فلسفه فیزیک می‌شود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: جای عبارت رشته‌های مختلف دانش با فلسفه مضاف باید جابه‌جا شود.

گزینه «۲»: فلسفه اولی بخش ریشه‌های فلسفه است و بخش‌های فرعی و فلسفه‌های مضاف را در بر نمی‌گیرد.

گزینه «۴»: برای این که یک فیلسوف به بررسی شاخه‌های فلسفه بپردازد، نیازی نیست در خود آن علوم نیز صاحب تخصص باشد.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ و ۱۴)

۱۲۹- گزینه «۴»

(مهمر رضایی‌رقا)

در فلسفه علوم اجتماعی به مسائل بنیادی علوم اجتماعی پرداخته می‌شود که اساس و شالوده علم جامعه‌شناسی را تشکیل می‌دهد. گرایش ذاتی انسان به زندگی اجتماعی از مسائل فلسفه علوم اجتماعی است که از شاخه‌های فلسفه است، نه بخش اصلی و ریشه‌های فلسفه. اما باید توجه کرد که مسائل فلسفه مضاف نیز توسط فیلسوفان طرح و بحث می‌شوند نه به‌عنوان مثال توسط جامعه‌شناسان.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۵ تا ۱۷)

۱۳۰- گزینه «۳»

(پوار پاکدل)

هر دو گزاره مطرح شده در گزینه «۳»، مربوط به شاخه‌های فلسفه هستند. گزاره اول مربوط به انسان‌شناسی فلسفی و گزاره دوم مربوط به فلسفه اخلاق است.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: تأثیر معرفت‌شناسی بر انسان‌شناسی فلسفی.

گزینه «۲»: تأثیر هستی‌شناسی بر انسان‌شناسی فلسفی.

گزینه «۴»: تأثیر فلسفه علوم اجتماعی بر علم جامعه‌شناسی.

(فلسفه یازدهم، ریشه و شافه‌های فلسفه، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۷)

منطق

۱۳۱- گزینه «۴»

(عرفان دهرشیا)

علم منطق علمی است ابزاری که هدف آن جلوگیری از خطای اندیشه است و در نتیجه گزینه «۴» صحیح خواهد بود.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: قواعد منطق کشف شده‌اند نه این که وضع شده باشند.

گزینه «۲»: انسان بدون دانستن قوانین منطقی نیز به‌صورت طبیعی براساس آن قواعد می‌اندیشد.

گزینه «۳»: دانستن قواعد منطق کافی نیست و باید مورد استفاده قرار بگیرند تا شناخت لغزش‌ها ممکن شود و همچنین چون تعداد خطاهای ذهن بی‌شمار است، هرگز نمی‌توان تضمین کرد که منطق از تمامی آنان جلوگیری می‌کند.

(منطق، منطق، ترازی انریشه، صفحه‌های ۳ تا ۵)

۱۳۲- گزینه «۴»

(سبا پعفرزاده صابری)

جمله پرسشی است و جمله خبری تام معنادار در عبارت مشهود نیست. این‌رو تصدیق یا قضیه نیست.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: در تصور، کاری با واقعیت داشتن یا نداشتن آن نداریم و صرفاً همان مفهوم را به ذهن می‌آوریم.

گزینه ۲: در تصور کاری با ارتباط بین مفاهیم نداریم و بین آن‌ها رابطه سلبی یا ایجابی نداریم.

گزینه ۳: جمله خبری تام نیست، یعنی مفهوم جمله کامل نشده و منتظر ادامه آن هستیم، پس تصدیق نداریم.

(منطق، منطق، ترازوی اندیشه، صفحه‌های ۷ تا ۱۰)

۱۳۳- گزینه ۴

(علیرضا نصیری)

دلالت کلمه «فند» در بیت صورت سؤال، دلالت التزامی است چون که منظور از فند در بیت یادشده، سخنان شیرین و ملیح است نه خود فند، بنابراین استعاره دارد و در نتیجه دارای دلالت التزامی خواهد بود. اما دلالت لفظ «کامپیوتر» بر مدلول آن در گزینه ۴ دلالت تضمینی است چون که مقصود از این لفظ در این جمله یک بخش و یک قطعه از کامپیوتر است، نه کل آن؛ در نتیجه دلالت تضمینی خواهد داشت. دلالت سایر الفاظ بر مدلول‌هایشان در سایر گزینه‌ها همگی التزامی است.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ و ۱۵)

۱۳۴- گزینه ۴

(مسین آفونری راهنمایی)

یک جمله می‌تواند مشترک لفظی داشته باشد و در عین حال به مغالطه دیگری دچار باشد.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه ۱: لزوماً وجود مشترک لفظی در جمله باعث مغالطه اشتراک لفظ نمی‌شود.

گزینه ۲: اگر جمله فاقد واژه مشترک لفظی باشد، ممکن است از وجهی دیگر دچار مغالطه لفظی دیگری باشد، مثلاً توسل به معنای ظاهری.

گزینه ۳: واژه مشترک لفظی می‌تواند بیش از دو معنا داشته باشد نه فقط دو معنا.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۳ تا ۱۹)

۱۳۵- گزینه ۲

(مهمر رضایی‌بغا)

در عبارت اول، با توجه به این که مرجع ضمیر «من» مشخص نیست که محمد است یا گوینده سخن، پس با مغالطه ابهام در مرجع ضمیر مواجه هستیم. در عبارت دوم، نیز شاهد مغالطه نگارشی هستیم چون می‌توان این جمله را به دو شکل مطرح کرد: اول «جسد مرد کشته‌شده، توسط برادرش کشف شد» و یا دوم «جسد مرد کشته‌شده توسط برادرش، کشف شد».

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

۱۳۶- گزینه ۴

(پواد پاکدل)

مفهوم کلی خودش یک مفهوم کلی است، زیرا مصادیق متعددی می‌تواند داشته باشد.

و مفهوم جزئی هم یک مفهوم کلی است، زیرا قابلیت انطباق بر بیش‌تر از یک مورد را دارد.

مفهوم عموم و خصوص من‌وجه هم می‌تواند بیشتر از یک مصداق داشته باشد و یک مفهوم کلی تلقی می‌شود.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۳۷- گزینه ۲

(سبا یعفرزاده صابری)

جمله دویپهلو است، چراکه مشخص نیست ضمائر مستتر در افعال «باشد» و «می‌شود» به چه کسی برمی‌گردند، به عبارت دیگر معلوم نیست زهرا از دیدن بقیه خوشحال می‌شود یا اینکه سایر افراد وقتی زهرا را می‌بینند، خوشحال می‌شوند.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه ۱: «سبز شدن» امکان بروز مغالطه اشتراک لفظ را دارد.

گزینه ۳: احتمال وقوع مغالطه نگارشی وجود دارد، زیرا می‌توان بین «پس» و «فردا» مکث قائل شد.

گزینه ۴: هرچند در عبارت ضمیر وجود دارد، اما مرجع آن کاملاً مشخص است و ابهام ندارد.

(منطق، لفظ و معنا، صفحه‌های ۱۷ و ۱۸)

۱۳۸- گزینه ۲

(مسین آفونری راهنمایی)

مفهومی که در جهان خارج دارای یک مصداق است، می‌تواند جزئی باشد یا می‌تواند کلی باشد.

اگر کلی باشد، با وجود داشتن یک مصداق خارجی هم در ذهن می‌توانیم بیش از یک مصداق برایش فرض کنیم.

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۰ و ۲۱)

۱۳۹- گزینه ۲

(مهمر رضایی‌بغا)

نسبت میان شیر و کره، تباین است. نادرستی گزینه ۱ «با توجه به اینکه بعضی از اشیاء مایعات هستند و همه مایعات، اشیاء هستند، پس میان اشیاء و مایعات، نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است. میان لوازم‌التحریر و خودکار، نسبت عموم و خصوص مطلق برقرار است. نادرستی گزینه ۳ «میان کتاب و یار مهربان، نسبت عموم و خصوص من‌وجه برقرار است. نادرستی گزینه ۴»

(منطق، مفهوم و مصداق، صفحه‌های ۲۱ تا ۲۳)

۱۴۰- گزینه ۴

(عرفان دهرشیا)

در طبقه‌بندی باید رابطه عموم و خصوص مطلق بین تمام طبقات برقرار باشد که در گزینه ۴ «منطق زیرمجموعه علوم کاربردی و علوم کاربردی زیرمجموعه‌ای از دانش است»

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: نسبت اعداد اول با اعداد فرد عموم و خصوص من وجه است.
گزینه «۲»: یکی از ایرادات این است که ترتیب و جهت علامت‌ها رعایت نشده است.
گزینه «۳»: یکی از ایرادات رابطه تباین بین پستاندار و دوزیست است.
(منطق، مفهومی و مصداق، صفحه‌های ۲۲ تا ۲۶)

فلسفه دوازدهم**۱۴۱- گزینه «۳»**

(مفرد رضایی‌بقا)
می‌دانیم در اطراف ما چیزهایی واقعی هست که برحسب نیاز از آن‌ها استفاده می‌کنیم و نیازمان را برطرف می‌سازیم، یعنی قبول داریم که مثلاً غذا و آب واقعاً هست (وجود مستقل از ادراک ذهنی) و می‌توان با دست خود آن‌ها را برداشت و از آن‌ها استفاده نمود. یعنی: «ما انسان‌ها می‌دانیم که اشیا و موجوداتی پیرامون ما وجود دارند و می‌توانیم به آن‌ها علم پیدا کنیم.»
(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه ۲)

۱۴۲- گزینه «۳»

(علیرضا نصیری)
قدم اول در شناخت دو مفهوم هستی و چیستی این است که انسان می‌داند که اشیا و موجوداتی پیرامون ما وجود دارند و می‌توانیم به آن‌ها علم پیدا کنیم. بنابراین باید گفت که براساس این تحلیل، انسان اولاً با مفهوم وجود آشناست و می‌داند که موجوداتی در خارج وجود دارند، یعنی می‌داند که خود وجود و وجود داشتن چیست. (رد گزینه «۱») ثانیاً این که انسان می‌داند که می‌تواند به آن موجودات علم و شناخت پیدا کند؛ یعنی این که امکان شناخت برای انسان نیز فراهم است (رد گزینه «۲») و همچنین محدوده شناخت انسان را نیز تا حدودی مشخص می‌سازد چون بیان می‌دارد که انسان می‌تواند به موجودات خارجی همانطور که هستند علم پیدا کند و محدوده شناخت انسان فراتر از احساسات و حالات ذهنی خودش است و می‌تواند موجودات خارجی را شناسایی کند. (رد گزینه «۴») اما در این مرحله، ما هنوز به نسبت هستی و چیستی یا همان وجود و ماهیت، کاری نداریم.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه ۲)

۱۴۳- گزینه «۳»

(کنکور قارج از کشور ۱۳۸۰)
هنگامی که به امری اشاره می‌کنیم، بدین معناست که ما به وجود یافتن آن امر پی برده‌ایم و هستی آن را به نوعی تصدیق می‌کنیم.

بررسی سایر گزینه‌ها:

گزینه «۱»: هر موجودی دو حیثیت هستی و چیستی دارد، نه هر چیزی که بتوان فرض کرد. برخی مفاهیم در خارج وجود ندارند.

گزینه «۲»: وجود و ماهیت یک امر در ذهن دو مفهوم متغایر و متباین‌اند و یکی نیستند.

گزینه «۴»: این عبارت ارتباطی با عدم شناخت ماهیت یک امر ندارد. در آن حالت ما از خود وجود آن امر مطمئن نبوده‌ایم و به اشتباه وجود آن را تصدیق کرده‌ایم.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه‌های ۲ تا ۴)

۱۴۴- گزینه «۲»

(پوار پاکرل)
انسان‌ها در برخورد با پدیده‌های جدید در واقع از وجه مشترک موجودات که همان هستی آن‌هاست، باخبر هستند و به دنبال کشف چیستی و ماهیت آن پدیده که وجه اختصاصی هر موجود است، هستند. اما به دنبال کشف وجه مشترک نیستند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه ۳)

۱۴۵- گزینه «۱»

(علیرضا نصیری)
وجود و ماهیت دو مفهوم متغایر هستند؛ یعنی از نظر مفهومی، هر کدام غیر از دیگری می‌باشند. اما باید دقت کرد که این دو مفهوم در خارج مصداق واحد دارند. یعنی موجودات خارجی همزمان مصداق هر دوی این مفاهیم هستند و این‌طور نیست که مثلاً یک «آب» داشته باشیم و یک «وجود». بنابراین مغایرت این دو مفهوم، صرفاً در مفهوم است و نه در مصداق. حال با توجه به این موضوع، باید گفت که نسبت میان «سراشیز» و «حیوان ناطق» نیز این‌گونه است. یعنی این دو مفهوم درست است که از لحاظ مفهومی با هم مغایرت دارند اما در مصداق خارجی می‌توانند در یک موجود و یک مصداق جمع شوند؛ یعنی یک حیوان ناطقی که سراشیز است. اما سایر گزینه‌ها به این شکل نیستند. یعنی سایر گزینه‌ها هم مفهوماً و هم مصداقاً با هم مغایرت دارند.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه ۴)

۱۴۶- گزینه «۴»

(هسین آفوندری راهنمایی)
فلاسفه مغایرت وجود و ماهیت را محصول فلسفه اسلامی می‌دانند و فارابی بود که به آن توجه کرد و نکاتی را در این باره طرح کرد و این‌سینا راه فارابی را قدرتمندتر ادامه داد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیوستی، صفحه ۴)

اقتصاد

۱۵۱- گزینه «۱»

(کنکور سراسری تیرماه ۱۴۰۲ - نوبت دوم)

$$۱۲ \times ۸۰۰ \times \frac{۱}{۸} = ۱۲ \times (\text{ارزش سرمایه فیزیکی} \times \frac{۱}{۸}) = \text{هزینه خرید سالانه مواد اولیه}$$

میلیون تومان ۱۲۰۰ =

میلیون تومان ۴۸۰ = $۴ \times ۱۰ \times ۱۲$ دستمزد سالانه مجموع کارگران

$$۱۲ \times (\text{دستمزد کارگران در سال} \times \frac{۲۵}{۱۰۰}) = \text{هزینه آب، برق، گاز و اجاره سالانه}$$

$$۱۴۴۰ = \frac{۲۵}{۱۰۰} \times ۴۸۰ \times ۱۲ \text{ میلیون تومان}$$

میلیون تومان ۸۰۰ = سرمایه فیزیکی

$$۱۲ \times ۱۵۰۰ \times ۶۰۰,۰۰۰ = \text{درآمد سالانه حاصل از فروش محصولات}$$

میلیون تومان ۱۰۸۰۰ = تومان ۱۰,۸۰۰,۰۰۰,۰۰۰

میلیون تومان ۲۴۰ = ۲۰×۱۲ هزینه فرصت سالانه

مجموع هزینه‌های کارگاه تولید کفش با احتساب هزینه فرصت

$$۴۱۶۰ = ۱۲۰۰ + ۴۸۰ + ۱۴۴۰ + ۸۰۰ + ۲۴۰ \text{ میلیون تومان}$$

چون میزان درآمد از هزینه‌ها بیشتر است، تولیدکننده از فعالیت خود سود برده است.

مجموع هزینه‌های تولید (هزینه‌های مستقیم و هزینه فرصت) - درآمد = سود واقعی

$$۶۶۴۰ = ۱۰۸۰۰ - ۴۱۶۰ \text{ تومان} = ۶,۶۴۰,۰۰۰,۰۰۰$$

(اقتصاد، ترکیبی، صفحه‌های ۸، ۹، ۲۵، ۲۶ و ۳۳)

۱۵۲- گزینه «۳»

(کنکور خارج از کشور تیرماه ۱۴۰۲ - نوبت دوم)

$$۶۰ = ۳۰۰ \times \frac{۲۰}{۱۰۰} = \text{سود سالیانه خرید و فروش وسایل ورزشی}$$

$$\frac{۱۰۲}{۲} = \text{سود سالیانه راه‌اندازی یک کارگاه کوچک وسایل آزمایشگاهی}$$

میلیون تومان ۵۱ =

$$۵۴ = ۳۰۰ \times \frac{۱۸}{۱۰۰} = \text{سود سالیانه سپرده‌گذاری در بانک}$$

میلیون تومان ۸۴ = ۷×۱۲ سود سالیانه سرمایه‌گذاری در بازار بورس

در نتیجه سرمایه‌گذاری در بازار بورس بهترین و سودآورترین انتخاب است.

منافع بهترین انتخاب بعدی که خرید و فروش وسایل ورزشی (با سود

سالیانه ۶۰ میلیون تومان) است؛ ولی فرد از آن صرف‌نظر کرده است، هزینه

فرصت انتخاب فرد محسوب می‌شود.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۴۷- گزینه «۲»

(سبا پیغرزاره صابری)

آگاهی از هستی و چیستی اشیای اطرافمان نشان از مغایرت وجود و ماهیت نیست، بلکه علم به یکی از این موارد و جهل از آن دیگری می‌تواند دلیلی برای مغایرت وجود و ماهیت باشد (رد گزینه‌های ۱ و ۴) همچنین تفاوت نوع حمل در حمل ماهیت بر ماهیت و حمل وجود بر ماهیت، خود دلیل و استدلالی برای مغایرت وجود و ماهیت است.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۴ و ۵)

۱۴۸- گزینه «۳»

(هوار پاکدل)

ابتدا باید نوع حمل در قضیه صورت سؤال را مشخص کنیم. «عدد اول فرد است» یک حمل شایع صناعی، غیرضروری و نیازمند دلیل است، زیرا عدد ۲، هم یک عدد زوج است و هم در مجموعه اعداد اول قرار دارد. بنابراین ما در گزینه‌ها باید به دنبال حمل شایع صناعی باشیم.

تشریح گزینه‌ها:

گزینه «۱»: «مثلث شکل است» یک حمل اولی ذاتی است.

گزینه «۲»: «واجب‌الوجود دارای وجود است» یک حمل اولی ذاتی است.

گزینه «۳»: «موجود انسان است» یک حمل شایع صناعی و غیرضروری و نیازمند دلیل است. موجود می‌تواند چیزی غیر از انسان باشد.

بنابراین پاسخ درست گزینه «۳» است.

گزینه «۴»: «انسان حیوان است» هم یک حمل اولی ذاتی می‌باشد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه ۵)

۱۴۹- گزینه «۲»

(علیرضا نصیری)

توماس آکوئیناس یکی از فلاسفه مهم اروپا در قرون وسطی بود. او با تأثیرپذیری از ابن‌رشد و خصوصاً ابن‌سینا باعث شد که توجه اروپاییان مجدداً به سمت فلسفه ارسطو بازگردد و معطوف به آن شود. (رد گزینه «۴») آکوئیناس مکتب فلسفی‌ای به نام تومیسیم را پایه‌گذاری کرد که هم‌اکنون نیز در اروپا جریان دارد. (رد گزینه «۱») او در آثار خود با توجه به آثار ابن‌سینا، اصل مغایرت وجود و ماهیت را در اروپا رواج و گسترش داد. (رد گزینه «۳»)

دقت کنید که آکوئیناس موجب آشنایی مجدد اروپاییان با ارسطو و فلسفه ارسطویی شد، نه فلسفه ابن‌سینا.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۵۰- گزینه «۴»

(علیرضا نصیری)

آکوئیناس با این‌که از ابن‌سینا تأثیر پذیرفته بود، اما همچنان ابتکارات خود را نیز داشت و به‌عنوان مثال، مبانی مسیحیت را با فلسفه ارسطو آشتی داد.

(فلسفه دوازدهم، هستی و پیستی، صفحه‌های ۶ و ۷)

۱۵۳- گزینه «۳»

(علی نوری)

ارزش سهام خریداری شده توسط فرد = درصد مالکیت فرد از دارایی شرکت
 $100 \times \frac{\text{ارزش کل سهام شرکت}}{\text{ارزش سهام خریداری شده توسط فرد}}$

$$\text{درصد} = \frac{2000}{5000} \times 100 = 40 \text{ درصد مالکیت آقای رضایی}$$

$$\text{درصد} = \frac{1800}{5000} \times 100 = 36 \text{ درصد مالکیت آقای محمدی}$$

$$\text{درصد} = \frac{1200}{5000} \times 100 = 24 \text{ درصد مالکیت آقای فرهادی}$$

$$\text{تومان} = 1,000,000,000 \times \frac{36}{100} = 360,000,000$$

میلیون تومان = ۳۶۰

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه ۱۶)

۱۵۴- گزینه «۱»

(مهروی ضیائی)

- بار سنگین مسئولیت: معایب کسب و کار شخصی (همه چیز به شخص برمی گردد، حتی در ناخوشی و سفر)

- بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی: ویژگی تعاونی‌ها (شرکت تعاونی، کسب و کاری است که با هدف تأمین نیازمندی‌های اعضا تشکیل می‌شود و به بهبود وضعیت اقتصادی آنها کمک می‌کند. در تعاونی تولید، تعدادی تولیدکننده جهت بهره‌مندی از مزایای فعالیت‌های اقتصادی با مقیاس بزرگ، گرد هم می‌آیند و با اقدامات جمعی منفعت خود را بیشینه می‌کنند.)

- مسئولیت نامحدود در مقابل بدهی‌ها و دعاوی: معایب کسب و کار شخصی
 - تخصص‌گرایی بیشتر: مزایای ایجاد شرکت (امکان جذب افراد توانمندتر در زمینه‌های تخصصی و ویژه)

(اقتصاد، انتخاب نوع کسب و کار، صفحه‌های ۱۴ تا ۱۹)

۱۵۵- گزینه «۱»

(سارا شریفی)

ابتدا باید منفعت خالص تعویض لاستیک‌ها را محاسبه کرد.

هزینه - منفعت = منفعت خالص

$$\text{هزار تومان} = 130 = 350 - 220 = \text{منفعت خالص لاستیک شماره (۱)}$$

$$\text{هزار تومان} = -10 = 300 - 310 = \text{منفعت خالص لاستیک شماره (۲)}$$

$$\text{هزار تومان} = -25 = 220 - 245 = \text{منفعت خالص لاستیک شماره (۳)}$$

$$\text{هزار تومان} = -25 = 150 - 175 = \text{منفعت خالص لاستیک شماره (۴)}$$

منفعت خالص منفی یعنی ضرر، بنابراین این فرد باید لاستیک شماره ۱ را تعویض نماید.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۳۰)

۱۵۶- گزینه «۳»

(آفرین سایبری)

هزینه فرصت هر انتخاب ارزش بهترین گزینه بعدی است که ما آن را هنگام انتخاب از دست می‌دهیم. وقتی یک فرد انتخاب می‌کند که سراغ یک کار کم‌ارزش اما فوری برود و ترک تحصیل کند، در واقع از گزینه بعدی خود که ادامه تحصیل است، چشم‌پوشی کرده است. در نتیجه هزینه فرصت این انتخاب منافی است که با وجود تحصیل و داشتن شغل خوب می‌توانست کسب کند.

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۵ و ۲۶)

۱۵۷- گزینه «۱»

(مهروی کاروان)

الف) بی‌صبری زیاد

ب) توجه به هزینه‌های هدررفته

پ) چسبیدن به وضعیت فعلی

ت) اثرگذاری حقه‌های فروش بر تصمیم‌گیری‌ها

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه ۳۱)

۱۵۸- گزینه «۲»

(آفرین سایبری)

الف) هزینه فرصت حرکت از نقطه «الف» به نقطه «ب» میزان روغنی است که فروشگاه از خرید آن صرف‌نظر کرده است تا بتواند میزان بیشتری برنج بخرد، در نتیجه خواهیم داشت:

$$= \text{هزینه فرصت حرکت از نقطه «الف» به نقطه «ب»}$$

قیمت هر کیلو روغن X میزان روغنی که از خرید آن صرف‌نظر شده است

$$\Rightarrow 6,300,000 = (240 - x) \times 70,000$$

$$\Rightarrow \frac{6,300,000}{70,000} = 240 - x \Rightarrow 90 = 240 - x \Rightarrow x = 150 \text{ کیلو}$$

در نتیجه، در نقطه «ب» ۱۵۰ کیلو روغن خریداری شده است.

ب) پیدایش یک فناوری جدید که منابع موجود برای تولید محصولات را افزایش می‌دهد و افزایش تقاضای مشتریان برای کالای «ب» به ترتیب منجر به «انتقال منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و بالا» و «حرکت بر روی منحنی مرز امکانات تولید به سمت راست و پایین» می‌شود.

ج) وقتی شرکت در نقطه C قرار دارد: ۵۰۰ واحد کالای «الف» و ۶۰۰ واحد کالای «ب» می‌تواند تولید کند،

وقتی شرکت در نقطه E قرار دارد: ۰ واحد کالای «الف» و ۸۰۰ واحد کالای «ب» می‌تواند تولید کند،

بنابراین هزینه فرصت تولید ۲۰۰ واحد کالای «ب» بیشتر، (حرکت از نقطه C به سمت نقطه E) ۵۰۰ واحد کالای «الف» است که از تولید آن صرف‌نظر شده است.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۶ تا ۴۰)

(مهری ضیائی)

۱۶۰- گزینه «۴»

ناحیه خارج از مرز فقط نقاطی هستند که کشور می‌تواند آرزوی رسیدن به آنها را داشته باشد. این نقاط با فرض ثابت ماندن منابع کشور، غیرقابل دستیابی هستند زیرا کشور منابع کافی برای تولید در آن سطح را ندارد.

نکته مهم: با تغییر نحوه استفاده از منابع، می‌توان از نقاط زیر مرز امکانات تولید به نقاط روی مرز حرکت کرد.

(اقتصاد، مرز امکانات تولید، صفحه‌های ۳۸ تا ۴۰)

که

ب) نقطه «ج» پایین‌تر از خط قید بودجه است. بنابراین فروشگاه مبلغی را پس‌انداز کرده است. برای به‌دست آوردن مبلغ پس‌انداز ابتدا باید محاسبه کنیم در این نقطه چه میزان از بودجه را صرف خرید دو کالای برنج و روغن کرده‌ایم، در نتیجه خواهیم داشت:

= میزان بودجه صرف شده در نقطه «ج»

$$(150 \times 70,000) + (50 \times 42,000) = 10,500,000$$

$$+ 2,100,000 = 12,600,000 \text{ تومان}$$

$$21,000,000 - 12,600,000 = \text{میزان پس‌انداز در نقطه «ج»}$$

$$= 8,400,000 \text{ تومان}$$

برای اینکه بفهمیم با مبلغ پس‌انداز چه مقدار برنج می‌توانیم بخریم باید مبلغ را به قیمت برنج تقسیم کنیم.

$$\frac{\text{مبلغ پس‌انداز}}{\text{قیمت هر کیلو برنج}} = \frac{8,400,000}{42,000} = 200 \text{ (برنج) کیلو}$$

(اقتصاد، اصول انتخاب درست، صفحه‌های ۲۷ و ۲۸)

(سارا شریفی)

۱۵۹- گزینه «۴»

الف) هزینه تولید هر دو محصول یکسان است. در قسمت «الف» با توجه به گزینه‌ها باید بررسی کنیم ارزش تولید کالای «الف» در نقطه A بیشتر است یا نقطه D. در نقطه A، ۸۰۰ واحد کالای «الف» تولید می‌شود و در نقطه D ۳۰۰ واحد.

قیمت کالای «الف»، ۵ درصد گران‌تر از کالای «ب» است. و قیمت هر واحد کالای «ب» ۳۰ هزار تومان است؛ در نتیجه خواهیم داشت:

$$\text{هزار تومان } 31/5 = 30 + (30 \times \frac{5}{100}) = \text{قیمت کالای «الف»}$$

$$\text{هزار تومان } 25,200 = 800 \times 31/5 = \text{ارزش تولید کالای «الف» در نقطه A}$$

$$\text{هزار تومان } 9,450 = 300 \times 31/5 = \text{ارزش تولید کالای «الف» در نقطه D}$$

نکته: در نقطه‌ای که در آن میزان تولید کالای «الف» بیشتر از سایر نقاط است، ارزش تولید کالای «الف» نیز بیشتر از سایر نقاط می‌باشد. در نقطه A میزان تولید کالای «الف» ۸۰۰ عدد و بیشتر از سایر نقاط است.

دفترچه پاسخ

آزمون هوش و استعداد
(دوره دوم)
۵ مرداد

تعداد کل سوالات آزمون: ۲۰
زمان پاسخ‌گویی: ۳۰ دقیقه

گروه فنی تولید

حمید لنجان‌زاده اصفهانی	مسئول آزمون
فاطمه راسخ	ویراستار
محیا اصغری	مدیر گروه مستندسازی
علیرضا همایون‌خواه	مسئول درس مستندسازی
سپهر حسن‌خان‌پور، حمید اصفهانی، فاطمه راسخ، حمید گنجی، نیلوفر امینی، فرزاد شیرمحمدلی	طراحان
معصومه روحانیان	حروف‌چینی و صفحه‌آرایی
حمید عباسی	ناظر چاپ

استعداد تحلیلی

۲۵۱- گزینه ۳»

(سپهر مسن فان پور)

هر سه واژه «آفل : افول کننده / ساقط: سقوط کننده / نازل: نزول کننده» معنای «پایین رونده» دارند. «آمر: امر کننده، دستور دهنده» متفاوت است.

۲۵۲- گزینه ۳»

(سپهر مسن فان پور)

در متن صورت سؤال، لاکپشتی چنان عظیم وصف شده است که جزیره به نظر رسیده، کشتی‌ای بر کنار آن لنگر انداخته، اهالی کشتی بر آن سوار بوده و مدتی روی آن گذرانده‌اند، بی آن که بدانند آن خشکی جزیره نیست و لاکپشت است. نتیجه‌گیری انتهای متن کاملاً موهوم و خرافی و واهی، یعنی غیرواقعی و با منطق علم تجربی آدمی ناسازگار است.

(هوش کلامی)

۲۵۳- گزینه ۱»

(ممید اصفهانی)

نویسنده در متن صورت سؤال، توصیفاتِ فخرالدین اسعد را بسیار رقیق‌تر و مجمل‌تر از آن می‌داند که نام «مینیاتور» روی آن بگذارد، چرا که در مینیاتور، مبالغه و ظرافت در توصیف جلوه‌های جمال بیشتر است. واضح است که «مجمل» در متن معنایی در حدود «کم و مختصر» دارد.

(هوش کلامی)

۲۵۴- گزینه ۴»

(ممید اصفهانی)

نویسنده در متن صورت سؤال، توصیفاتِ فخرالدین اسعد را بسیار رقیق‌تر و مجمل‌تر از آن می‌داند که نام «مینیاتور» روی آن «توصیفات فخرالدین اسعد» بگذارد.

(هوش کلامی)

۲۵۵- گزینه ۲»

(ممید اصفهانی)

عبارت «این سنجش را به‌ویژه از آن جهت می‌کنیم که ویس‌ورامین نخستین منظومه موجود عاشقانه قبل از نظامی است و هر دو هم بر یک وزن‌اند» به وضوح نشان می‌دهد «بر یک وزن سروده‌شدن دو منظومه ادبی، عامل مؤثری در القای شباهت میان آن دو است». البته این عبارت به این معنا نیست که پیش از ویس‌ورامین فخرالدین اسعد، هیچ منظومه شاعرانه‌ای در ادبیات فارسی سروده نشده است، چرا که ممکن است چنین منظومه‌ای سروده شده و به دست ما نرسیده باشد. همچنین متن، آثار نظامی را با هم مقایسه نکرده و یا مطلبی نگفته است که بتوان از آن چنین مقایسه‌ای را نتیجه گرفت. علاوه بر این، در انتهای متن نیز آرایه استعاره فشرده‌تر از آرایه تشبیه دانسته شده است.

(هوش کلامی)

۲۵۶- گزینه ۲»

(ممید اصفهانی)

ذکر «گهی گفتی» در ابیات گزینه پاسخ بارز است. متن به‌وضوح این عبارت را از عبارات فخرالدین اسعد دانسته است.

(هوش کلامی)

۲۵۷- گزینه ۱»

(ممید اصفهانی)

نویسنده متن صورت سؤال بیان می‌کند موصوفات فخرالدین اسعد پر شمار و توصیفات نظامی طولانی‌تر است. در گزینه «۱»، زلف و چشم و عارض و رخ معشوق همگی وصف شده است در حالی که در دیگر گزینه‌ها، فقط یک مورد موصوف داریم: گزینه‌های «۲» و «۴» به وصف «چشم» پرداخته‌اند و گزینه «۳» به وصف زلف.

(هوش کلامی)

۲۵۸- گزینه ۲»

(فاطمه اسخ)

سامان دایی صباست. علی پسرخاله صباست. پس سامان دایی علی نیز هست و همسر او (مادر مصطفی) زن دایی علی.

(هوش ریاضی)

که سرخ و یا سفید پوشیده باشد. سبز هم که پوشیده است، زرد هم که متعلق به اکبر است. پس امین آبی پوشیده است. قطعاً از بین امیر و آرشا، یکی سبز پوشیده است، اما معلوم نیست کدام. رنگ پیراهن شخص دیگر نیز معلوم نیست. تکلیف رنگ پیراهن آرشا را نیز نمی‌دانیم.

۵	۴	۳	۲	۱
امین	؟، سبز	اکبر، زرد		
		اکبر، زرد	؟، سبز	امین

(هوش ریاضی)

(ممیز کنشی)

۲۶۳- گزینه «۳»

ابتدا فرض می‌کنیم امین نفر اول باشد که سفید پوشیده است، پس شخصی که قرمز پوشیده است باید در کنار او در جایگاه دوم باشد. حال آرشا و امیر که کنار یکدیگر نیستند در جایگاه دوم هم نیستند، پس یکی از آن‌ها در جایگاه سوم است و دیگری در جایگاه پنجم. همچنین آن که زرد پوشیده است در کنار آن که سبز پوشیده است نیست، پس این دو تن نیز یکی در جایگاه سوم و دیگری در جایگاه پنجم است. پس آن که در جایگاه چهارم است، قطعاً آبی پوشیده است. نفرات جایگاه‌های دوم و چهارم نیز معلوم نیست که یا آرشا است و یا اکبر:

۵	۴	۳	۲	۱
امین	آرش / اکبر	آرش / امیر	آرش / اکبر	امین
سفید	سبز / زرد	سبز / زرد	قرمز	سبز / زرد

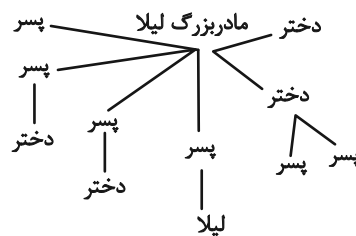
جایگاه آرشا و اکبر دو حالت، جایگاه آرشا و امیر نیز دو حالت و رنگ پیراهن آن دو نیز دو حالت دارد. طبق اصل ضرب، تا اینجا هشت حالت داریم. اما همه این‌ها با فرض جایگاه نخست برای امین بود. اگر امین در جایگاه پنجم باشد، دوباره همین حالت‌ها را داریم، پس در مجموع شانزده حالت ممکن است.

(هوش ریاضی)

(فاطمه اسخ)

۲۵۹- گزینه «۲»

طبق نمودار، لیلا دو عمه، سه عمو، دو پسر عمه و دو دختر عمو داشته است:

(هوش ریاضی)

(ممیز کنشی)

۲۶۰- گزینه «۱»

۵	۴	۳	۲	۱
امین	امیر	اکبر	آرشا	آرش
آبی	زرد	سبز	سفید	قرمز

(هوش ریاضی)

(ممیز اصفهانی)

۲۶۱- گزینه «۳»

امین یا اول است یا پنجم. امیر نیز سوم است و آرشا در کنار او نیست. پس دو حال داریم:

۵	۴	۳	۲	۱
امین		امیر		آرشا
آرشا		امیر		امین

رنگ پیراهن در این سؤال مهم نیست.

(هوش ریاضی)

(ممیز کنشی)

۲۶۲- گزینه «۱»

امین یا اول است یا پنجم. پس اکبر نیز که زرد پوشیده است قطعاً سوم است و شخصی که سبز پوشیده در بین این دو قرار دارد. با توجه به این که صاحبان پیراهن‌های قرمز و سفید در کنار هم هستند، امین شخصی نیست

۲۶۴- گزینه ۳»

(نیلوفر امینی)

بیشترین رشد قامت در یک بازه زمانی یکساله متعلق به هدی است که قد وی در فاصله ۱۶ تا ۱۷ سالگی، بیست سانتی متر رشد کرده است. حداکثر رشد امیر در بازه یکساله، بازه ۱۴ تا ۱۵ سالگی اوست که ۱۵ سانتی متر رشد کرده است.

(هوش ریاضی)

۲۶۵- گزینه ۲»

(نیلوفر امینی)

در تصویر صورت سؤال، داده‌ها به دو دسته «الف» و «ج» تقسیم شده‌اند. همچنین در یک طبقه‌بندی دیگر، داده‌ها به دو دسته «ب» و «د» نیز تقسیم شده‌اند. اما این تقسیم‌بندی‌ها مرز یکسان ندارد، برخی «الف»ها «ب» و برخی دیگر «د» هستند؛ برخی «ج»ها نیز «ب» و برخی دیگر «د» هستند. هیچ «الف» نیست که «ج» باشد، هیچ «ب» نیست که «د» باشد.

(هوش ریاضی)

۲۶۶- گزینه ۴»

(عمیر اصفهانی)

شکل صورت سؤال با ۹۰ درجه دوران پادساعتگرد به شکل گزینه ۴» تبدیل می‌شود.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۷- گزینه ۳»

(فاطمه راسخ)

در شکل صورت سؤال، یکی از نقطه‌ها در فضای مشترک هر چهار شکل است که این ناحیه در گزینه‌های «۱» و «۴» نیست. نقطه دیگری نیز تنها درون مثلث و خارج از دیگر شکل‌هاست که این ناحیه در فضای گزینه‌های «۱» و «۲» نیست. نقطه دیگری نیز در فضای مشترک مستطیل و هشت‌ضلعی است که این ناحیه در گزینه ۱» نیست.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۸- گزینه ۱»

(فاطمه راسخ)

سه ناحیه «درون کمان»، «درون مثلث» و «درون پنج‌ضلعی و مثلث» همگی درون مستطیل و خارج از دیگر شکل‌ها مدنظر است. چنین ناحیه‌ای فقط در گزینه ۱» هست.

(هوش غیرکلامی)

۲۶۹- گزینه ۱»

(فرزاد شیرمحمدلی)

مسیر «مربع، دایره، مثلث سفید، ضربدر، ستاره، مثلث رنگی» در همه گزینه‌ها پادساعتگرد طی می‌شود به‌جز گزینه ۱» که این مسیر در آن ساعتگرد است.

(هوش غیرکلامی)

۲۷۰- گزینه ۲»

(فرزاد شیرمحمدلی)

با سه شکل همه گزینه‌ها می‌توان یک مربع کامل ساخت، به‌جز گزینه ۲».

(هوش غیرکلامی)